

دشوپا ئەنفال و كۆمكوزياندا

(۲)

ژنن رۆسى و راگواستن و ئەنفال و كۆمكوزى

رئكارى مزویری

۲۰۱۰

وهشانا ريڭخراوا فهژين بو قوربانئييت جينوسايدا بارزانبييان
زنجيره (۴)

پهرتووكا : ژنيڻ روّسى و راگواستن و ئهڤال و كوّمكوژى

نقيسينا : ريڭكارى مزويرى

پيت چنين : مههدى ئهدير

نهخشهسازى : جمعه صديق كاكه

سالآ چاپى: چاپا يهكهه ۲۰۱۰

تيراژ : ۱۰۰۰ دانه

بها : ۱۰۰۰۰ دينار

ژمارا سپاردنى ل ريڭهبهرييا گشتييا كتيبخانين گشت

(۲۲۸۶) بو سالآ ۲۰۱۰ هى هاتيه پيدان.

ماق چاپكرنى پاراستيه بو نيقيسهرى

ناقەرۆك

۹ راگواستنا ۱۹۷۵

۱۸-۱۱-۱۹۷۵ راگواستنا بارزانىيان بۇ باشۇرى ئىپراقى پارىزگەھا ديوانىيى

۱۹ راگواستنا سالا ۱۹۷۸

۷-۷-۱۹۷۸ راگواستنا دەقەرا مزورى و شىروانىيان بۇ ناق كۆمەلگەھىن (ھەرىر، بەحرکه ، ديانا ، گۆرەتوو)

۲۷ ژيان دكۆمەلگەھىن زۇرەملىدا

۴۱ راگواستنا ۱۹۸۹

۲۲-۴-۱۹۸۷ سۆتتا كوندېن كركال و كۆلەكان و ۱۰-۵-۱۹۸۹ راگواستنا دۆلەمەريان بۇ ناق كۆمەلگەھىن (سارداق ، دىليان)

۴۵ ئەنقالا سالا ۱۹۸۸

۶-۹-۱۹۸۸ قۇنغا ھەشتى يا ئەنقالان دەقەرا بادىنان و

۲۸-۸-۱۹۸۸ ئەنقالكرنا دەقەرا بارزان .

۲۸-۸-۱۹۸۸ دەقەرا بارزان دگەل قۇنغا (۸) ئەنقالا بادىنان كەفتە بەر ھىرشا ئەنقالا بەعسىيان.

۶۳ شەرى خاكوركى داستانا بەرخودانى

۷۱ راگواستنا ۱۹۹۰

۶-۶-۱۹۹۰ راگواستنا گۆرەتويى و ناقەندا قەزا مىرگەسورى بۇ ناق كۆمەلگەھىن (باسرەمە ، شاخۆلان) .

۷۹ گرتىگەھ

۱۹۸۶ بەعسىيان بىرادا ژنىڭ رۇسى ئەويىن شوى ب ھەقالىن بارزانى كرى بگرن ويزۆر رەوانەى رۇسىيى بگەن .

۱۹۸۷-۱۹۸۸ بەزارەھا كورد ھاتن گرتن وەك بارمتە و دەستبەسر .

۱۰۳ شەھىدبوون

ژنیڼ رووسی بخو و سهدان که سوکارین وان درپیا رزگاریا گه لی کوردا شهیدبوون

جینوسایدکرن ١١٣

قوناغین جینوسایدکرنا بارزانیان (٢٩-٣٠-١٩٨٣- به غدا ، ٣١-٧-١٩٨٣ قودس

و قادسیه ، ١٠-٨-١٩٨٣ به حرکه، دینا، هریر ، ٢-٩-١٩٨٣ پیرمام ، ١-١٠-

١٩٨٣ دووباره قودس و قادسیه ، ٢٨-٨-١٩٨٨ دهقرا بارزان .

مانه قه دناقبه را زوری و سته ما ستالینی و سهدامیدا ١٢٨

١٩٨٦ ژن و زاروکیڼ بارزانیان ب پاس و لوریان برنه پیره فاتی نافه لغمه مان گوتی ژ

ئیراقی ده رکه قن .

کورهوا ملیوونیا گه لی کورد ١٩٩١ ١٧١

٢٠٠٣ زاروکیڼ بارزانیان ل پاش (٤٥-٥٠) سالان ل رووسیای شه گه پریان

کوردستانی و بو یه کهم جار بکه سوکارین خو شادبوونه قه .

چهن دین نه تهوین دن وهک (تورک ، فارس ، عه رهب) قیایه دگه ل بارزانیان بوین لی

دووژمنان ژیا نا لی تالکری و بکوم بین کوشتی

ناقین وان ژنیڼ رووسی تهوین بزاروک قه هاتییه گرتن ژ لایق حکومتا ئیراقی قه ل ١٢ /

٦ / ١٩٦٣ تا ٢٠ / ١٢ / ١٩٦٣ ل شاری هه ولیری

ناقین وان ژنیڼ رووسی بین هه فزینیڼ وان هاتییه جینوسایدکرن

ناقین هه قالیڼ بارزانی بین سالا ١٩٨٣ دکومکوژییا بارزانیان دا هاتییه

جینوسایدکرن .

وینه و دیکومینتین خیزانین هه قالیڼ بارزانی بین هاتییه جینوسایدکرن

به لگه نامرن ١٧٩

دەستپىك

ل سالا (۱۹۴۷ى)، زىدەتر ژ (۵۰۰) ھەقالىن بارزانى قەھرەمانانە ژ رويبارى ئاراسى قەپەرىن و چوونە سوڧىھە تا بەرى بۆ ماوى (۱۲) سالان ل رۇسىيى مانەقە كۆمەكا زۆر ژوان خىزان پىكئىنان ، ل ۱۶- ۴-۱۹۵۹ قەگە پىانەقە بۆ كوردستانى ژن و زارۆكىن خوە دگەل خۆ ئىنان ، بىجىاوازى ۋەكى ھەمى كوردان رژىما ھەرفتىيا بەعسيان زۆرى ستەمەكا مەزن ل وان كرو ھەمى جۆرىن ئەشكەنجەدانىن دەرۋونى و بەدەنى دگەل ئەنجام ددان ، ل ۋەلاتەكى ئارام و پىرئاسايش و خودان ژىن و ژيار ھاتنە ناف ۋەلاتەكى كۆ ھەرگاڧ شەپرو كوشتن و گرتن تىدا يابەردەوام بوو ، بىھنا خوین و بارۆتى لى دفرى ، ئەق ژنانە قەھرەمانانە و فىداكارانە ژبوو ھەقژىن و زارۆكىن خۆ خەبات دكر و بەرامبەر زۆرى و ستەم و راگواستن و ئەنفال و كىمىباران و تەككوزىيىن داگىركەران راۋەستان بۆ زىدەتر ناساندنا جىنۆسايدكرنا گەلى كوردو دەۋلەمەندكرنا مېژويا كوردان مە ئەق لىقەكۆلىنا پىر دىكۆمىنت و زانىارى ئەنجام دا ، رەوشا ژيانا ژنىن بىانى رۇسى بدەقى وان بخۆ بى دەستكارى تۆماركر و نقىسىقە .

۱- (۲۵۲) ژنىن رۇسى يىن بويە ھەقژىنىن بارزانىيان

۲- (۲۴۱) ھەقالىن بارزانى ل رۇسىيى خىزان يا پىك ئىناى،

ھندەكان دوو يان سى ژن يىت ئىناى.

- ٣- (١٢٦) ژن ییت دگەل هەقژینیڼ خۆ هاتییه کوردستانی.
- ٤- (٢٢) ژن بوماوی (٦) هەیفان دگەل (٥٠) زارۆکیڼ ساڤا ل سال (١٩٦٣) هاتییه گرتن ژلایى حکۆمه تا ئیراقیڤه، دگرتخانی دا ل هەولیری مانه ڤه .
- ٥- (٣) ژن دهینه گرتن ل سالین (١٩٨٦-١٩٨٨) بو ماوی ساله ک و شهش مانگان دگرتیخانین به غدا دا دمینن و (٢) ژن بزوری دهینه ره وانه کرن بو رۆسیایى.
- ٦- لپاش سه رهه لدا نا شوپرشا ئه یلولی (١٩٦١) (١٨) ژن ل کوردستانی ڤه گه پریانه ڤه بو رۆسیایى ده می بوویه شه ر دناڤه را حکۆمه تی و کورداندا هنده ک ل وان حکۆمه تی بزور هنارتنه ڤه یین دن ژى نه کارین بارى گرانى ژيانا گوندان هه لبگرن.
- ٧- (٢) ژن ب بۆردوومانا فرۆکان یین شه هید بووی.
- ٨- (١١٨) ژن ل رۆسیایى مانه ڤه دگەل وان (١٨) ژنیڼ ل کوردستانی ڤه گه پریایه ڤه .
- ٩- ژنیڼ رۆسی یین بوویه هەقژینیڼ بارزانیان خودانیڼ ٥-٦ زارۆکانه ، (٣١٠) کچ، (٢٩٥) کور.
- ١٠- (١٢٠) زارۆکیڼ بارزانیان ل رۆسیایى مانه ڤه دگەل دایکیڼ خو.
- ١١- (٢٨) زارۆک ل پاش (٤٥) سالان که سوکارین خو ڤه دبینن ڤه گه پریانه ڤه بو کوردستانی.

۱۲- (۴) ژن ل پاش (۴۵) سالان ب يەكجارى قەگەريانە قە بۆ كوردستانى.

۱۳- (۴) زاروكيڭ ھەقالين بارزانى بخيزانقە بيەك جارى قەگەريانە قە بۆ كوردستانى.

۱۴- (۴) زاروك نەييڭ بارزانيان بوون دايكيڭ وان دگەل خۆ ئينا بوون كوردستانى بارزانيان ل سەر ناقتين خۆ تومار كىبوون بى جياوازى ۋەك زاروكيڭ خۆ يين دى رەفتار دگەل دكر.

۱۵- (۴) زاروكيڭ ژنيڭ رۇسى ب گولەى شەھيد بوونە.

۱۶- (۱) زاروك ب بوردوومانا فرۆكان شەھيد بوويە.

۱۷- (۲) زاروكيڭ ژنيڭ رۇسى ھاتينە تيرۆر كرن .

۱۸- (۱۶) زاروكيڭ ژنيڭ رۇسى سالا (۱۹۸۳) دگەل بارزانيان ھاتنە جينو سايدكرن.

۱۹- (۱۴) ھەقژينيڭ ژنيڭ رۇسى يين ب گولۆ دووژمنى شەھيد بووى .

۲۰- (۷۱) ھەقژينيڭ ژنيڭ رۇسى يين ھاتيه جينو سايدكرن ل سالا (۱۹۸۳)

۲۱- (۱) ھەقژين يى ژنەكا رۇسى يى ھاتيه ل سيڭدارەدان ل بەغدا .

۲۲- (۱) ھەقژين يى ژنەكا رۇسى يى ھاتيه شەھيدكرن ب ئەشكەنجەدانى ل سليمانىي.

- ٢٣- (١٥٠-٢٠٠) هه‌قالین بارزانی خیزانداربوون ده‌می ژن و زارۆکین خۆل کوردستانی هیلای و چوووه رۆسیای.
- ٢٤- (٧٢) ژن هه‌تا نها دساخن ل ناڤ کوردستانی و ل ولاتین رۆسیا به‌ری و ده‌رڤه‌ی کوردستانی.
- ٢٥- (١٠٠) ژن یین چوووه به‌ردلوڤانیا خودی.
- ٢٦- (٧١) ژنا ناڤ و نیشانین وان ددیار نینه و دبه‌زن.
- ٢٧- (١٠-١٥) ژن شیاینه ڤه‌گه‌رپیینه ڤه‌ وه‌لاتی خۆ و که‌سوکارین خۆ ببینه ڤه‌ ل وه‌لاتین رۆسیا به‌ری.
- ئه‌ڤ ژنانه بۆنه هه‌قالین ژیا نا گه‌له‌کی بنده‌ست و شۆرشگێر، ڤه‌هره‌مانانه به‌شداری د ته‌ڤایا خۆشی و نه‌خۆشیین واندا کرو سه‌ری خۆ بو داگیرکه‌رین کوردستانی نه‌چه‌ماند، له‌ورا دووژمنان ب هه‌می ئاوايه‌کی هه‌ولا وندا کرن و ژناڤرانا وان ددا . ئه‌ڤ په‌رتووکه به‌شه‌که ژ په‌رتووکا دیکۆمینتاریا من بناڤی (ژیان دناڤه‌را دوو به‌رئاشاندا) کۆ لسه‌ر وان هه‌می ژنیڼ رۆسی هاتیه به‌ره‌ه‌ڤکرن یین بوویه هه‌ڤژنیڼ بارزانیا ن ل سوڤیه‌تا به‌ری .

ریکاری مزویری

٢٠١٠/٧/٥

هه‌ولیر

راگواستنا ۱۹۷۵

۱۸-۱۱-۱۹۷۵ راگواستنا بارزانىيان بۇ باشۇرى ئىپراقى پاريژگەھا
ديوانىي قەزا عەفەك.

عەيشا ئەحمەد بەكر ۱۹۷۹ ديوانىيە - عەفەك

((خوۆشى ئەحمەد يوسف))

دەمى ھاتىن ئىبراقتى ئەم ل ھەولئىرى ماين پاشان ھاتىن بارزان و چووئىنە بلى لدوئىف بلى چووئىنە رەزىيان حكومەتى ئەم راگوستىنە ديوانىيى و عەفەك رەقەم دوو، سالا ۱۹۸۰ جارەكادى مالا مە قەگواستە قوشتە پەي كۆمەنگەھا قودس، سالا ۱۹۸۲ ئەم رەقئىن چووئىنە ئىرانتى ل كۆمەنگەھا زىوئى ئاكنجى بووئىن سالا ۱۹۸۵ حكومەتى كۆمەنگەھا زىوئى ب (۸) فرۆكان بۆمبەبارتكر، ئەم رەقئىن چووئىنە گوندىن دەردۆرئىن زىوئى (مەنسور ئاباد) ئى كارى مە ھەر مائشەگواستن بوو .

خوۆشى داىكبوويا سالا ۱۹۳۳ خەلكا ئازىرىجانى يە، خىزاننا شىخ زوبەير عبداللايى رەزىانەبىيە گۆتن : ئەم ژى ل سەر جەھى خوۆھاتبووئىن راگواستن بارزانى ژى ئىنانە گوندى، مە قىكرا شولدكرو لوكة دچنى ھىدى ھىدى يەكدوو ناسى و من شوى ب شىخى كرو (۶) زارۆك مە يىن

هەمی، ل رۆسیایی (٤) زارۆک مە هەبوون (٢) ژى ل ئیراقی سی کچ و سی

کۆر دەمی ئەم
هاتین ئیراقی ئەم
ل هەولیری ماین
پاشان هاتین
بارزان و چووینه
بلی لدویف بلی

چووینه رهزبان حکومهتی ئەم راگوستینه دیوانیی و عهفهك رهقهه دوو،
سالا ١٩٨٠ جاره کادی مالا مه فهگوسته قۆشتهپهیی کۆمهلگهها قودس،
سالا ١٩٨٢ ئەم رهقین چووینه ئیرانی ل کۆمهلگهها زیوهی ئاکنجی
بووین ههتا سالا ١٩٨٥ حکومهتی کۆمهلکهها زیوهی ب (٨) فرۆکان
بۆمبهبارنکر، ئەم رهقین چووینه گوندین دهردۆرین زیوهی ((مه‌نسور ئاباد
)) ل سالا ١٩٩٢ ئەم فهگه‌ریاین کوردستانی جهی مه هه‌می یی کافل و
ویران بوو ئەم چووینه بیخمی، سالا ١٩٩٣ ئەم فهگه‌ریاین گوندی خو
رهزبان، چ نه‌مايه مه ب چاقی خو نه‌دیتبیت من (٦) زارۆک هه‌بوون تیسی
من ژى (٦) هه‌ر (١٢) من بخوداندرن، سه‌ره‌رای هندى هه‌می گاقانان
مه‌بو پیشمه‌رگه‌ی نان دبات و دهنارته به‌رۆکین شه‌ری ل گه‌لیی بناری و
دیلمان مه‌لا مسته‌فای بره‌حمه‌ت بیت گۆته شیخوی بی‌دلیین قسی ژنی
نه‌که‌ی چونکو گه‌له‌ك خزمه‌تا مه‌ یاگری سی جارن ئەز چوومه لالی ته‌وی
پاره‌ دانه‌ من وگۆتن هندى ئەز یی ساخبم هنگ دخه‌ما چدا نه‌بن ئەز
وه‌ناکه‌م هنگو چ کیم و کاسی هه‌بن، من سی براین هه‌ی یه‌ك ل تورکانه

یەك ل ئازربێجانیه یی دێژی ل موسکویه، ئەز بسەردان چووومە تورکان
سەرا برایی خۆ بەدەم ئەوژی هاتنە سەرەدانا من ل کوردستانی، لپاش
چەندین سالان و ئاوارەیان و دەربەدەریان مە یە کدوو دیتەفە، ئەقەژی
یە کبوو ژ هیقی و ئومیدین من.

۱۴ / ۳ / ۲۰۰۸ گوندی رەزیان.

۹-۶-۱۹۸۵ رۆژا بۆردوومانكرنا كۆمهنگهها زيويه

((بيلور قوربان ئەسلان))

كورى من مالا مه هه ريبا
ب پشتا مه قه بووى،
١٩٥٩ ل روّسيايى ئەم
هاتين ئيراقى، ١٩٦٢
رهقن چوينه ئاق
مزويريان، ١٩٧٥ ئەم
راپنچكرين بو باشورى
ئيراقى، ١٩٨٠
ئيناينه قه بو
قوشته پەى، ١٩٨٢
رهقن چوينه ئيرانى،
١٩٩٤ هاتينه ق
كوردستانى ئە قه حالى
مه بويه ژخالا ته وهره
مه ل سهر ته ختان يى
پالقه داي

بيلور قوربان ئەسلان توركه و حكومهتا سوّقيه تى ب زوره ملى
قه دگويژيته ئوزبه گستانى ل گونده كى بناقى ((تورپولن و ئاخرت سايه))
نيشته جى دكهت، ده مى بارزانبيان ژى ل هه قدوو دكهن و ههرسى چوار
كهسان بسهر باژيره كى و وهلاته كى و گونده كى دا دابهش دكهن ((مه لا

تەها فەقێ عەبدولرحمان)) دگەل چەند هەقالین وی ل گوندی بیلورخانسی دەیتە ئاکنجیکرن، لپاش دەمەکی نیزیکی بیلور و خوشاکا خو ((گول)) رازی دبن شوی ب بارزانیان بکەن و ((گول)) شوی ب جەمیل ئاقەدۆری دکەت و بیلور ژێ دیتە هەقژینا ((مەلا تەها فەقێ عەبدولرحمان)) کولەکی بو ماوی چەند سالان بهەقرا دژین ل ئوزبەگستانی ، سال ۱۹۵۹ دگەل هەقژینی خو دەیت بو ئیراقی ل بەسرایێ دەیتە هەولیر و پیرمام ئاکنجی دبن، مالا((مەلا تەهای)) ل سال ۱۹۶۲ ئاوارە ی ناو گوندین مزویریان دبن و سال ۱۹۷۰ هەقژینی وی ب نەخۆشیه کا گران دچیتە بەر دلوقانیا خودی، بخودانکرنا (۳) زارۆکان و بارێ خراپێ ژیانێ بۆنە خەمەکا گرانا بیلورخانسی، سال ۱۹۷۵ گوندی وان هاتە ویرانکرن و بزۆرا زۆرداری هاتنە راگواستن بو باشوری ئیراقی ل دیوانیی قەزا عەفەک کۆمەلگەها مەرەجویجە، ژمارە (۱) دەینە ئاکنجیکرن ژیانە کا ب کۆلەمەرگی و نەخۆش بەسەر دبنەن ژ بەر کەش و هەوایی خراپ و توزو تویح و ئاقا سویر چەندین کەس دبنە قوربانی هەتا سال ۱۹۸۰ دەینە قەگواستن بو پارێزگەها هەولیرێ ناحیا قوشتەپە ی کۆمەلگەها قادسیه ژ بەر هەژاری و نەداری کورێ ویی مەزن، دەیتە باژیرێ هەولیرێ بو کارگەری، دا نانێ رۆژی پەیدا بکەت لی حکومەتا ئیراقی دگرن و بەرەف دیوانیی دبن ژ بو کو ببنەنە تەجنیدی و رەوانە ی بەروکین شەری قادسیی بکەن ژ بەر نەبوونا پیدقیاتین یاسای و ناسنامە و رەگەزناما ئیراقی دەست کەلامچە کری قەدگۆیزن هەولیرێ و هەمی ئامادە کاریا بو دکەن کو ببەنە بەر مەشق و راهینانا و رەوانە ی بەروکین شەری بکەن لی مولهتی بو رۆژەکی وەردگری

و ل پاش (۱) يەك ھەيڧى ل بېسسەروشوينكرنى ڧەدگەرپېتتەڧە بۆ دەف دايكو برايېن خۆ ھەر وئ شەڧى بريارى ددەن ژ ئيراقى دەربكەڧن بەرەف وەلاتى ئيرانى بچن، دايك و برايېن خۆ ب ئوتومبېلى دەھنرېتتە كۆلەكان ئەوژى ب پيان رېكا دەڧەرا ئازاد دگريتەبەر و ل گوندى كۆلەكان دگەھيىتتە دايك و برايى خۆ بەرەف وەلاتى ئيرانى برى دكەڧن ل كۆمەلگەھا زىوہى ئاكنجى دبن بۆ ماوى سالىھ كى پاشان بەرەف كەرەج برېدكەڧن سالا ۱۹۹۴ ڧەدگەرپېنەڧە بۆ كوردستانى ل بېخىمى ئاكنجى دبن لپاش سالىھ كى ڧەدگەرپېنەڧە بۆ گوندى ھەربوو. سەرەراى چەندىن ئيش و ئازارو بارى خراپى ئيانى ھەرچەند سالىھ كان ل دەڧەرەكى و باژېرەكى ئيانا خۆ بسەر بەرزى بسەر بريىو بۆ (۵-۶) جارا مالا وئ يا ھاتىە سوتن و تالانكرن لى ب روھە كا بەرگى و خوراگرى ھەمبەر ھەمى ئيش و ئازاران ب سەر بەرزى نھا ل گوندى ھەربوو ئيانا خۆ بسەر دبەت و شانازى بوى چەندى دكەت كوشىاي بەرامبەر ڧان ھەمى نەخوشيان راوہستىت و زاروكين خۆە ب سەر بەرزى و سەر بلندى مەزن بكەت.

دايك و باييين بيلورى ۱۹۵۷ نوزبهگستان

ههوانامه كىتاب

راگواستنا سالا ۱۹۷۸

۱۹۷۸-۷-۷ راگواستنا دەقەرا مزویری و شىروانىيان بۇناق

كۆمهنگەھىن (ھەرىر، بەحرکه ، دىانا ، گۆرەتوو)

(ئىسمى فازل تاھر)

ھەقزىنى مەن چىگان ل

مال نەبوو ھەر ل

بەرۆكىن شەپان بوو، ئەز

ب تىنى ل مال دەمەم

ھەموو كارو كىرارىن

گوندان مەن دىكرن ل سالا

۱۹۷۷ چوو بەردىلوقشانيا

خودى ئەز بۆمە دايك و

باب بۇ ھەر شەش

زارۆكىن خۇ زۆر نە خوشى

و رەزالەت مەن بىچاقى خۇ

دىتەن زەمانى كوردى مەن

باش نەدزانی كارىن

گوندان زۆر دىكرانبوون

خەلكا جەزىرا قىرمە ھاتىيە راگواستن ژ لايى حىكومەتا روۆسىيىقە بو
ئوزبەگىستانى ل قىروفىسكى ھاتىيە تاكنجىكرن بو مە بقى تاواى ھاتە
ئاخفتن : بابى مەن ل شەرى ناقتەرا ئەلمان و روۆسىيى دا ھاتە كوشتەن، ئەم
بىخۇ دىچووينە كارگەرى مە دگەل ھىندەك بارزانىيان كاردىكر مەن عومەر
ئوغز كورانى ناسى كو ئەو خەلكى كوردستانا ئىراقى بوو يەك بو ژ
پىشەمەرگىن بارزانىيان سالا ۱۹۳۲ رەقىبوون توركىيى سالا ۱۹۴۷
چووبوونە مەھابادى ل وىرى كورەكى وى (كوچ كرېو) ناقتى وى (ئەسحەد
) بوو ل گەلىي گادەرى خىزانا خۇ كچەك و ھىتتىمەكا خىزما وان بناقتى

(هه لىما) قه گه ريانه قه ناڤ سىمى ديانا، ههروهسا دايكا وى دقه هرو خه مین كورى خۆدا دین ببوو ناڤ له وهندیى خوه شه كر هه لگرتبوو دگۆته خه لكى ئەڤ شه كر هه من يا بو عمه رى هه لگرتى ، دوپا هه كى ب وان قه هه ران چوو بهر دلوقانیا خودى ، ئەڤ چیرۆكه وى بوو من دگۆت مه گه لك جاران به حسى ژيانا خۆ بو يه ك دوو دكر ، ئەم هه ردووك گه هشتینه وى يه كى بخۆ ماله كى دانين و وهك هه قژين بو هه تا هه تاى بهه قرا بين مه برپارا خۆ دا مالهك دانا خودى زارۆك دانه مه ، ژيانا مه ژيانه كا زۆرا خۆش بوو هه تا سالا ۱۹۵۸ هه قژينى من گۆت ئەم دى قه گه رپيین كوردستانى من ژى برپاردا ئەز دگه ل هاتم كوردستانى ، ب پاپۆرا گورۆزنى چووينه مسرى و ل به سرايى هاتينه ناڤ خاكا ئيراقى ب قيتارى هاتين به غداو هه وليرى ، مالا مه ل باداوا بوو بو ماوى ۲۰ رۆژان پاشان ناڤى هه قژينى من ل دائيرا زراعەى هاته قه مه مالا خۆ بره ئەترۆش (۲) دوو سالا ئەم ل ئەترۆش بووين هه قژينى من هاته قه گواستن بو سليمانى گه ره كا سه رچنار ، لى جارەك دن بۆشه ر دناڤه را حكۆمه تى و كورداندا مه مالا خۆ ئيناڤ هه وليرى بو دهمه كى كورت ئەم ل هه وليرى بووين ره قين هاتينه ق گوندى خۆ كوران هه قژينى من چگاقان ل مال نه بوو هه ر ل به رۆكین شه ران بوو ، ئەز ب تنى ل مال دمام هه مى كاروكريارين گوندان من دكرن ل سالا ۱۹۷۷ هه قژينى من چوو بهر دلوقانیا خودى ئەز بۆمه دايكو باب بۆهه ر شه ش زارۆكین خۆ هه مى كاروكريارين گوندان من ل سه ر خاترا وان دكرن زۆر نه خۆشى و ره زالهت بچاقى خۆ ديتن زمانى كوردى من باش نه دزانى كارين گوندان زۆر دگران بوون ، سالا ۱۹۷۸ حكۆمه تى بزۆر ئەم راگواستين

ناڤ کۆمه‌لگه‌ها گۆره‌تویی، هه‌تا سالا ۱۹۹۰ ل ناڤ کۆمه‌لگه‌هی بووین، دووباره‌ پرپار دا ئه‌م ل کۆمه‌لگه‌ها، گۆره‌تویی راگواستین ناڤ کۆمه‌لگه‌هه‌کا دی ل نیزیك هه‌ولیری بناڤی شاخۆلان بو ماوی سالا کئی ل شاخۆلان بووین، راپه‌رینی ده‌ست پیكرو حکۆمه‌تا ئیراقی شه‌ست خوار کوردستان ئازاد بوو لپاش ده‌مه‌کئی کورت حکۆمه‌تی هی‌رش ئینا سه‌ر کوردان، کورد ب ملیونان ره‌قیین چوونه سه‌ر سنوورین ده‌وله‌تین جیرانان، ئه‌م ژی دگه‌ل خه‌لکئی ره‌قین ب بیان چووین هه‌تا سه‌ر سنووری ئیرانی بو ماوی چهند هه‌یقه‌کان ماینه‌قه، دووباره‌ فه‌گه‌رپاینه‌قه مالا خۆ ل شاخۆلان، لی ماله‌کا چوول و هۆل هه‌می که‌لو په‌لی مه‌ یی تالانکری سه‌ر ژنووی مه‌ ماله‌کا دی دانه‌قه و دووباره‌ به‌رده‌وامی ب ژيانا خۆ ددا نها ژی ئه‌ز هه‌رگاڤ یا نه‌خۆشم و یا بریكا دکتوراڤه‌.

۲۰۰۹/۸/۲۱ کۆمه‌لگه‌ها شاخۆلان

ئسمی دگه‌ل هه‌قژینی خۆ عومهری دا ۱۹۵۷

ژيان دكۆمهلگههين زۆره مليدا

بارزاني ل باشۆرى ئىراقى ل (۴) كۆمهلگههان
(ناحيا ئەلبدير ، ناحيا فهواره ، ناحيا شافعيه ،
كۆمهلكهها جهحيش) كۆمكريون ،ههروهسا د
(۱۳) كۆمهلگههاندا ل دهردۆرى پاريزگهها
ههوليئرى (بهحرکه ، قوشتهپهه ، مزويرى ،
قودس ، قادسيه ، سيبيران ، شاخولان ، ههرير ،
ديانا ، گۆرهتو ، سارداڤ ، ديلزيان،كهسنهزان
،باسرمه) كۆمكرن .

((سەخىبە سخاوەدىن))

كەس و كارىڭ مە دىشەپرى
ئەلمان و رۆسىيە دا
ھاتن كوشتن و شوپىن
بزركرن ئەم ھاتىن
راگواستن بۆ
نوزبەگىستانى بارزانى
ژى وەك مە ھاتبوون
راگواستن مە ب رىكا
شولى و كاروكىياريڭ
ژيانى يەك دوو ناسى و
بىرپارا بەھەقرا ژيانى دا

خىزانا ((پىرو چىچو)) گۈزىيە ئەو بىخۇ باشكىرىيە و ژىنەمالەكا ئولدارە
بىقى ئاوايى بۆمە ھاتە ئاخفتن: كەسوكارىڭ مە دىشەپرى ئەلمان و رۆسىيە
دا ھاتن كوشتن و شوپىن بزركرن ئەم ھاتىن راگواستن بۆ نوزبەگىستانى
بارزانى ژى وەك مە ھاتبوون راگواستن مە ب رىكا شولى و كاروكىياريڭ
ژيانى يەك دوو ناسى و بىرپارا بەھەقرا ژيانى دا خودى كچەك بىرقتى مەكر
ھەقتىنىڭ مەن گۆتن ئەم دى قەگەپىيىن وەلاتى خۇ كوردستانى ئەز ژى رزاي
بووم دگەل بەيىم دەمى ئەم سواری پاپۆرا گورۆزنى بووى ئەم گەلەك زۆر
بووين ھەمى مېرو ژن و زارۆك بوون ھەمىيان كەلوپەلىڭ خويىڭ ناڭ مالىڭ

دگەل خۆ ئینابوون لئاڤ دەریای فرۆکیڤن ئەمریکیا و تورکیای سەر سەری
مە دزقپین ب نەقیاتی ئەم زۆر دترساین لئە بدەن پاپۆرا مە چو بو مسری
پاشان ئەم هاتینە ئیراقی ل بەسرا هاتین بەغداو هەولیری مە مالا خۆ برە
گوندی گویزی، دووماهیکی ناڤی هەقزینی من ل کارگەها شەکرێ دەرچوو
ل موسل، لپاش یەك دوو سالان بارو دوخ تیکچوون و بو شەر دناقبەرا
کوردان و حکۆمەتا ئیراقی مە مالا خۆ قەگواستە گوندی گویزی هەتا
سالین حەفتیان، ۱۹۷۸ ئەم راگواستین ناڤ کۆمەلگەها بەحرکی ژیان زۆرا
نەخۆش بو، مە مالا خۆ قەگواستە هەولیری ل گەرەکا بەستەپیشازە
هەقزینی من بو کارمەندی دائیرا زراعی مالا مە ل هەولیری بوو ئەزو
هەقزینی خۆ بتنی بووین هەتا سال ۱۹۹۱ ئەم ژێ دگەل کۆرەوا مللەتی
کورد رهقین چوینە ئیرانی پاشان قەگەریاینەقە بو هەولیری سال ۱۹۹۶
مە ژ بەر شەری ناڤ خۆ لئاقبەرا پارتی دیموکراتی کوردستان و یەکەتی
نیشتمانی کوردستان مالا خۆ بجه هیلاو ئەم چووینە کۆمەلگەها بەحرکی
نەها ژێ ئەز دگەل کچا خۆ دژیم ل کۆمەلگەها بەحرکی.

۲۰۰۸/۱۰/۱۱ بەحرکە

(مریم عه لی خدر)

ئه قه (۵۰) ساله من چ ل مروقین خو نه زانییه نه ز زور هه زکهم بزانه کانی کی مایه کی مریه؟

خه لکا باژپری تاشکه ندییه و خیزانا حاجی شیخه میر وه سمانی ززاری یه، لدهستییکا ئاخفتنی دا گوت : ل تاشکه ندی من حاجی شیخه میر ناسی و دووماهیکی ئه هه ردووک رازی بووین بخو خیزانه کی پیک بهینین و ب هه قرا بزین بو هه تا هه تایی، سالا ۱۹۵۸ هه قزینی من گوتن بارزانی بی قه گه ریایه قه بو کوردستانئ ئه م ژی دی قه گه رییین ره ئیا ته چیه ؟ من ژی گوتی تازه ژیا نا من و ته یا پیکقه هاتییه گریدان تو کیفه بچی ته ز ژی دی دگه ل ته هییم، ل سالا ۱۹۵۹ ئه م قه گه ریاینه قه بو ئیراقی مه مالا خو قه گواسته گوندی زارا هه تا سالا ۱۹۶۲ بو شه ر حکومه تی هیرش

ئىنا سەر دەقەرا بارزان ئەم رەقن چووينە ناڧ مزورىيان، دووبارە ھاتىنەقە بۆ گوندى زارار، ھەتا سالا ۱۹۷۸ ھكۆمەتى ئەم بزۆر راگواستىن گوندى مە پەقاندوو خراپكر، ژيانا مەل ناڧ كۆملگەھا ديانا زۆرا نەخۆش بوو ئەم چجال ھىقىيا رھا خۆنەبووين ھەرگاڧ مە خۆل دووژمنى قەدشارت، سالا ۱۹۸۳ مېرىن بارزانىيان ھاتن گرتن ھەقژىنى من خۆ قەشارت و بەردەستى دووژمنى نەكەفت، ل سالا ۱۹۹۱ ئەم رەقن چووينە سەر سنورى ئىرانى بۆ ماوھىيەكى ئەم ل سەر سنووران ماينەقە دووبارە قەگەپراينەقە بۆ ديانا لپاش سالا ۱۹۹۲ مە خانى بخۆل گوندى زارار ئاڧاكرەقە و ھەتا قىڭاڧى ل زارار ژيانا خوھ بخۆشى و شادى ب سەر دەبەين ئەقە چەند سالەكە ئەم د تازادو سەربەستىن.

۲۰۰۸/۹/۲۰ گوندى زارار

((ريحان مينگازوه ئەحمەد))

سە ئیمی دگۆت: ئەم دگەل مە لا مستەفای چووینە جیای و قناچاغ بووین ل سێ دەولەتەن، بقاچاغی چووینە دەقەرا مزویریان لناقەهرا تورکیایی و ئیرانی و ئیراقی دا براین من بریندار بوو مە ب برینداری هیلا ل هیثیا هئەدەکان دەمی ئەز قەدگەر یام و من دقیا تیر تیر براین خۆ ببینم، ئەسجەدئ خوشەقی گۆتە من سە ئیم بەهیلە پیشمەرگین دی هەمی براین تەنە، من برایی خۆ بشی رەنگی بریکێقە هیلا، کە سەرەکا مەزەنە ژ دلی من دەرناییت هەرگاق دگۆت تو دبیزێ براین من بوی برینی شەهید بییت یان ژێ تەسلیمی حکۆمەتی کریت حکۆمەتی ل سیداره دابیت؟ دەمی ئەم قەگەر یاین کوردستانی هنگی زانی کول موپسل ب دەرزین ژەراوی یی شەهید کری

جەئ مە هاتبو داگیرکرن ژ لای حکۆمەتا ئەلمانیا قە لپاش چەند سالەکان حکۆمەتا رووسیایی دەسەردەمی ستالینی دا هیرشەکا مەزن یا سەربازی ئینا سەر قی جەزیری و حکۆمەتا ئەلمانیا نەشیا خۆ ل بەر روسا رابگری و رەفین چوون، هەر لپاش چوونا ئەمانا حکۆمەتا ستالینی بچاقەکی خراب

بهري خۆ ددا خەلكى هەروەها دقيا خەلكى رۆسيايى بينيته جهى مه چنكو جهه كى خۆش و جوان كهشتوگوزارى بوو، هەمى گەنج و لاو مېر گرتن و برنه بهرۆكېن شەرى و ونداكرن ژن و زارۆك ژى راگواستن بوو دەولهتېن جودا جودا ئەم ژى برينه ئوزبهگستانى ل گوندين دەر دۆرى تاشكەندى، لى گەلكە ژ خەلكى چوونه بەر دلوقانيا خودى كەس و كارين من ژى بزۆرى مرن و لمن بهزربوون، ئەم دچووينه كارگهريى لئاڤ زەڤيىن پەمبى كارى مه پەمبى چنين بوو، هەندەك مېران دگەل مه شول دكرو مه يەك دوو ناسى و دووماهيكى من بپيارا خۆ دا كو ئەز شوى ب سەليمى بكەم، دەمى من شوپيىكرى مه ژيانەكا زۆرا خۆش بسەر دبر مه بخۆ مالەك داناو حكۆمەتى چاڤى خۆ ددامه و ژى كاردكر و خودى زارۆك برزقى مه كرن من دوو كور بناڤين ((ئدريس، مەدريس)) هەبوون ل رۆسيايى هەرگاڤ شەڤين دريژ ئەز و سەليم بخۆ دئاخفتين من بهحسى هەژارى و نەدارى و بيكەسيا خۆ بو وى دكر ئەويژى بهحسى شەرو زولم ستهما دەولهتېن توركان و عەرەبان و فارسان دكر وان وهلاتى كوردان يى داگير كرى، ئەم دوو غەريبه بووين مه غەريبيا خۆ بسەرھاتى و چيرۆكېن بسەرى مه هاتى ژ بيرا خۆ دبرنەڤه، شەڤه كى ل زڤستانى سەليمى بو من بهحسى خۆ دكر دەمى بارزانيان دژى حكۆمەتا ئيراقى شوپشكرى و رهڤين چوويه ئيرانى و ل كۆمارا كوردستانى مهابادى بووينه پيشمەرگه و دووماهيكى حكۆمەتا ئيرانى هيرش ئينايه سەروان و بشەر خو ژ دەستى وان رزگار كرو هەمى ژن و زارۆكېن بارزانيان دووباره ڤهگەريانەڤه بو كوردستانا ئيراقى ب ريبهرايهتيا شيخ ئەحمەدى بارزانى، ئەم (۵۰۶) مېرين بارزانيان دگەل مه لا مستەڤاى چووينه چياى و قاچاغ بووين ل سى

دەولەتان، بقاچاغى چووينە دەقەرا مزورىيان لىناقىبەرا توركىيىيە و ئىرانى و ئىراقى دا براىيى من برىندار بوو مە ب برىندارى هىلا ل هىقىيا ھىندەكان دەمى ئەز قەدگەپىام و من دقىيا تىر تىر براىيى خۆ ببىنم، بەرپرسى مە ئەسحەدى خۆشەقى بوو گۆتە من پىشمەرگىن دى ھەمى براىيى تەنە من براىيى خۆ بقى رەنگى برىكىقىشە هىلا، كەسەرەكا مەزىنە ژ دلى من دەرنانچىت ھەرگاڭ دگۆت تو دىيۆزى براىيى من بوئ برىنى شەھىد ببىت يان ژى تەسلىمى حكۆمەتى كرېت حكۆمەتى ل سىدارە دابىت، دەمى ئەم ھاتى كوردستانى زانى كو براىيى وى سالخ حسىن يى شەھىد بووى زۆر زۆر عاجز بوو، يا ژ ھەمىيان مەزىنە ئەبوو دەمى زانى كو براىيى وى يى ھاتىبە قەگواستن بوئەخۆشخانا مويسل و ل وپىرى ب خىانەت حكۆمەتى ب دەرزى و دەرمانىن ژەھراوى يى شەھىد كرى، ئەرى ئەرى داىخەنى چىرۆكىن ھەقالىن بارزانى گەلەك زۆرن ھەرىبەكى دەيان و سەدان چىرۆك و سەبۆردىن شورشگىرى ھەژارى و نەدارى يىن جىاواز يىن ھەى، دەمى ئەم ھاتىن كوردستانى مە مالا خۆ قەگواستە گوندى گوىزى (سەرە راي) سەختيا ژيانى و كاروبارىن رۆژانەيىن گوندىياتىي، نەزانىنا زمانى كوردىيى بوئ من كىشەكى مەزىن بوو ھەتا نھا ژى ئەز نزانم ناڤى كورپى خۆ حسىنى درۆست ببىنم ھەرگاڭ ئەز گازى دكەمى ((خسىن)) چونكو پىتا (ح) دزمانى رۆسىدا نبىيە، ل سالا ۱۹۷۸ حكۆمەتا ئىراقى گوندى گوىزى دگەل ھەمى گوندىن دن يىن مزورىيان راگواستن برنە ناڤ كۆمەلگەھان ل ((ھەرىرى، بەحركى، گۆرەتويى)) مالا مە چوو بەحركى (۴-۵) سالەكان ل بەحركى بووین كورپى من ((مراد سەلىم)) چوو ئىرانى گەھشە پىشمەرگى حكۆمەتى زۆر ئەم ئەشكەنجە دداين ھەرگاڭ دھاتن دگۆت يان

کوری خۆ بینه‌قه یان دی هنگو ل جهی وان بهینه گرتیخانێ ل کۆمه‌لگه‌ها به‌حرکی زۆر گرتن وه‌کی مالا (شیری لیڤی، ده‌رویشی پیندرۆی، ئیسقی دیزوی) وه‌ک بارمته ل جیاتی کورپین وان چهند سالا دگرتی بوون، به‌لی مه‌ خۆ قه‌شارت، ئەز هەر رۆژه‌کی دچومنه‌ ماله‌کی به‌س دا مه‌ نه‌گرن ژيانه‌کا زۆرا نه‌خۆش بوو چگاکان ل هیقیا خۆ نه‌بووین هه‌تا سالا ۱۹۹۱ ده‌می کوردستان ئازاد بووی که‌یفا مه‌ زۆر هات و من کورپ خۆ دیته‌قه‌ چهند سال بوو من نه‌دیتبوو، لی دووباره‌ حکومه‌تی هیڤرش ئینا سهر کوردستانی خه‌لک هه‌می ره‌قین ئەزژی دگه‌ل زاڤۆکین خۆ ب پیاڤ ل به‌حرکی هه‌تا خانێ چووم ریکوبار دنه‌خۆشبوون به‌فرو بارن بوون خارن و قه‌خوارن نه‌بوون ده‌می ئەم چوووه‌ ناڤا ئاڤا ئیرانی ئەم قه‌گواستین بو‌ ناڤا خیقه‌تگه‌هه‌کی کو ب هزاران سه‌ره‌ک خیزان تیدا بوون ل بیمزویرتی ته‌نشت شاری شنوی، لویری من زانی سه‌لیمی و هه‌قالین خۆ چهند زهمه‌تا دیتی ده‌می هاتیه‌ ئیرانی و قه‌گه‌ریابه‌قه‌ بو‌ ئیراقتی و هاتیه‌ رووسیایی، چهند هه‌یقان ئەم لڤن خیقه‌تین خاچا سوردای بووین جاره‌کی من مه‌نقه‌لا ره‌ژیی دبن خیقه‌تیقه‌ هه‌لکبوو چنکو زۆر سه‌رما بوو، ئەم هه‌می گیتز بسوون و نه‌هه‌ش ب بووین هه‌تا قیگاکتی کاریگه‌ریا لمن کری ئەگه‌ر جیران و خه‌لکی خیرخاز نه‌بان ئەم دا خه‌ندقین و مرین سالا ۱۹۹۲ ل به‌حرکی ژێ ئەم قه‌گه‌ریابه‌قه‌ بو‌ گوندی گویزی هه‌تا سالا ۱۹۹۶ ژ به‌ر شه‌ری تورکان و په‌که‌کی ئەم قه‌گه‌ریابه‌قه‌ بو‌ کۆمه‌لگه‌ها به‌حرکی، ۱۹۹۶-۱۹۹۷ به‌حرکی ببوو به‌روکا شه‌ری ناڤه‌را پارتی دیموکراتی کوردستان و یه‌که‌تی نیشتمانی نیژیکی (۴۰۰) گوله‌ توپ ل کۆمه‌لگه‌هی دان (خه‌م) لیڤی شه‌هیدکر دوو جارن هیڤرش ئینا سهر به‌حرکی ئەم ره‌قین چووینه‌ پیرمام

هەتا سالا (۲۰۰۰) مە چ خوشى نەدیتینە ئەم ھەریی ب خوڤەشارتنى و رەڤینەڤە بووى.

۲۰۰۸/۸/۶ كۆمەلگەھا بەحرکە

كۆمەكا ھەڤالین بارزانى ل تاشكەندى سالا ۱۹۵۶ لایى چە پى يەكەم كەس ریزا پيشیى (سەلیم حسین مراد) گویزى ، سالا ۲۰۱۰ زارۇكىن بارزانیان ل بابین خوڤەڤەریان ، نەڤە وینە دگەل خو ئینابوو ئیراقتى، من ل ئوغز عومەرى وەرگرتیبە .

سلیم حسین

ریحان مینگازوا

پ، مەدرىس سلېم
رىحان مېنگازوا
ئىدىرىس سلېم

۴۰ ژنیڭ رۆسى و راگواستىن و ئەنڧال و كۆمكۆزى

راگواستنا ۱۹۸۹

۱۹۸۷-۴-۲۲ سۆتتا كوندېن كركال و كۆله كان و ۱۰-۵-۱۹۸۹ راگواستنا

دۆله مهريان بۇناق كۆمه نكه هېن (سارداق ، دېلزيان)

((ئەلماس حسین وەسمان))

ژ دایکبویا سالا (١٩٣٥) یه خەلکا کوردستانا باکوره ل نازریبجانی هاتیه راگواستن بۆ ئوزبهگستانی، مەلو حەسەن مەلوی بواوەی دناسیت، بقی ئاواپی بەحسی تیکههلبوونا ژيانا خو دگەل مەلوی بۆمه دکەت: ئەز بچۆ کوردم دەمی من مەلو حەسەن ناسی و دیتی ب کوردی دئاخفیت ئەم باشتر شارەزای رەفتارو کپیارین یهک بووین مە بهەقرا کاردکر، سالا ١٩٥٥ من ب فەرمی شوپپیکر سالا ١٩٥٩ ئەم هاتین ئیراقی بەراهیی ل پیرمام بووین پاشان هاتین گوندی بواوەی، ناقی میړی من ل سەرکارگهها

شەکرێ دەرچوو ل موپسل، چووینە موپسل هەتا سالا ١٩٦١ دووبارە بوو
شەڕێ حکومەتی و کوردان پەقین هاتینە ژ گوندی باوەی هەتا سالا ١٩٨٧
حکومەت هات گوندی مە سوتن و ئەم راگواستینە نا ژ کۆمەلگەها
سارداقی ژيانا مە لنا ژ کۆمەلگەھی زۆرا نەخۆشبوو دەردۆری مە
دۆریچکریبوون ل جاش و لەشکرێ ئیراقتی،

هەتا سالا ١٩٩١ دووبارە قەگەریاینە قە بوو گوندی خو باوەی ئە قە
ماوی ((١٠-١٥)) سالا یە لێرە دژین، من چ ل مرۆقین خو نە دەزانی هەتا
سالا ((٢٠٠٧)) کوری برایی من ل نازاریجانی هاتە سەرەدانا مە زۆر
کە یفا من هات و من زانی کانی مرۆقین من کی مایە کی مریە ژيانا وان
یا چەوایه، ئە گەر خودی بکەتە قسەت ئە ز ژی دی چم بوو سەرەدانا وان.

٢٠٠٨/٧/٢٦ گوندی باوەی

ئە نفالاً سالا ١٩٨٨

٦

١٩٨٨-٩ قوّنالا هه شتى يا ئە نفالان ده قه را با دينا ن و

١٩٨٨-٨-٢٨ ئە نفال كرنا ده قه را بارزان .

((سەدىقە نىشان محەمەد))

رۇژا ھاتى ئاق ئاھا
كوردستانى ھەر سالەكى
دوويان يېن ل جھەكى
بووى، بن قى كە قىرى بۇ
بن قى تراشى ھەتا
١٩٨٨ بەر ھېرشا ئە نفاى
كە قىتىن و چووينە توركان
، دويمەھىكى حكومەتا
توركيايى ئىناق كە مېي
موش و ماردىنى
سەموونىن ژەھراوى دانى

خەلكا ئازەربەيجانى يە دەمى بارزانی چوويە سۆقىەتى يا بوويە
ھەقزىنا پىرموسى بەروارى و خودانا سى زارۆكانە كورەكى و دوو كچان
ژيانا خويا نورمال دگەل ھەقزىنى خو دبوراند دەمى ھاتىە ئىراقى ل
بەسرا ھاتنە خوارى و ل ھەوليرى ئاكنجىبوون، لپاش چەند ھەيشەكان
قەگەريانەقە بو دەقەرا بەھدىنان ل ئامىدىي ئاكنجىبوون لى دگەل
ھەلۈەشيانا پەيوەندىيىن حكومەتى و كوردان، رەوشا ژيانا سدىقايى و
پىرموسى گوران بسەر داھات ھەر رۆژەكى ل گوندەكى و دەقەرەكى بوون،
ل ئامىدىي چوونە ھەرۆرى، پاشان چوونە سيارەتويىكا و ھورى ژ بەر بارى

خراپێ ئاسایشا دهقهری چوونه کانی ماسی سالا ١٩٧٧ خه لکی کانی ماسی و دهردۆری وی راگواستنه کۆمه لگه ها تلکه بهری بۆ ده مه کی مالا وان ل تلکه بهری ماقه لی نه شیان ب ئازادانه بهرده و امیی ب ژيانا خو بدهن مالا خو بارکر چوونه گوندی فه لان ل تشیشی بۆ ماوی ٣-٤ سالان ل ویری مان گوندی راگوستن، سه دیقای و پیرموسی مالا خو بره بهرنزاری ل چه می سه دیدان ئاکنجیبوون، ده می حکومه تی هیرش بره سه ر دهقهری مالا خو فه گواسته نا فه شکه فتان ل بهری نزاری یه ک دوو سالان ل دووشکه فتان دا بوون ل دهقهر ئازادکری ئەوا دبن دهسته لات داریا لقا یه کا پارتی دیموکراتی کوردستانی دا، سالا ١٩٨٨ ده می هیرشا بناقی ئەنفال کریه سه ر دهقهر به هدینان سه دیقا و هه قژین و کورێ خو و نه قین خو ره قین چوون بۆ تورکیایی، ب هه ر ئاویه کی بیت خو گه هانده لایی دیی سنووری و ل گوندی ئارۆش مانه فه بۆ ده می دوو سی هه یقان کوردین کوردستانا باکوور زۆر هه قکاریا وان کر لی حکومه تا تورکیایی هه می کۆمکرن و فه گواستن

بۆ باژیرکی سلوییا
ته نیشته زاخو بۆ وی
یه کی هه میان
را ده ستی رژیما ئیراقی
بکته لی ژبه ر
ریکخراوین مه ده نی و
راگه هاندا جیهانی

پاشگەز بووقە ل بېيارا خۆ ھەمى قەگواستن دياربەكرى ل كەمپېن ((موش و ماردېن)) ئاكنجىكرن و ھەكى كۆمەلگەھىن سەربازى خىقەت بۆ قەدان و دورپىچكرن گەلەك ب ئاوايەكى ھۆقانە و نەمرۆقانە رەفتار دگەل ئەنجام ددان، ھەتا دژايەتيا وان گەھشتە وى ئاستى ژھەر بۆ كرە ناڤ نانى و سەموونىن ژھەركرى بسەردا بەلاڤكرن كو ب سەدەھا كەس بوئ ژھەرى چوونە بەر دلوقانيا خودئ، ب ھزارەھان كەس ژى پى بريندار و نەخۆشبوون سەدىقا ژى يەكبوو ژوان ژن و زارۆكىن ژھەر دايسى و بوئ ژھەرى زۆر نەخۆش دىت و لىقېن وئ ستوئردېن و چاقېن وئ سووردېن و د ماوى رۆژەكېدا (١٠-٢٠) جاران قەدرەشيا و دەھلاقىت لى خودى ئەجەلا وئ نەبروو ھىدى ھىدە چىقەبوو ، قان ھەمى نەخۆشيان كارىگەرى لسەر دەروونى وئ كرىبوو، كەمپا ماردىنى ل بەر چاقى وى ببو كەمپا ژھەرو خوينى سالا ١٩٩٢ خۆ ژ كەمپى دەربازكرو قەگەپرانەقە بۆ كوردستانى بچاقى خۆ دىنيت كوردستان يا ئازادوو سەربەستە، دەھمان سالدا دچىتە بەر دلوقانيا خودى ھەمى ژيانا خۆ ب دەرو كولان و بن كەقرو تراشان دا بسەر بر تنى دا ئازادوو سەربەست و سەربخۆ بئىت، ھەژى گوتنى يە پىرو موسى چوار ژن ئىنابوون دوول سۆقىەتى دوول ئىراقى خىزانا وى بناقى ((خەجىجە)) دگەل كچا خۆ خالىدايى ماىەقە نەھاتىە كوردستانى، پىرموسى مەداليا بارزانى يا بەردەواميا نىف سەدى بى راوہستان ژ خەباتى ھەرگرتبوو ھەتا رۆژا مرنى دەست ژخەباتى بەرنەدا بوون.

٢٧/٦/٢٠٠٨ دەوك، مالتايى

خۇ نامادەكرن بۇ وەتەنكرىنى - پىشنى ئەنقالا

لايى راستى: رەمەزان پىرموس، ھەقتىنا رەمەزانى، پىرموس و ھەقتىنا خۇ ۱۹۸۸ كەمپى موشى

پىشنى ئەنقالا چل رۇژا ژىرا كەرم دى چنە بەرەف ئىرانى

٢٨-٨-١٩٨٨ دەقەرا بارزان دگەل قونغا (٨) ئەنفال بادینان کەفتە بەر هیرشا ئەنفال بەعسیان.

((شوکریا بیلال عومەر))

کورئى من تو بچوویکی پرسیارا بابئى خو بکە ئەو دزانیت چیبئى بسەرى مه هاتئى ١٩٥٩ ئەم هاتئین کوردستانئى کوندئى موکا، ١٩٦٣ چوینە ناف بەرواریان، ١٩٧٥ چوینە ئیرانى ١٩٧٦ قەگەرپایینه قە بو ئیراقئى ئەم برینە رومادیبئى ١٩٧٧ قەگەرپایینه قە بو موکا ١٩٧٨ راگواستینە کۆمه لگە ها هەریرى ١٩٨٣ بارزانئى گرتن ئەم رەقین چوینە ناف مزویریان سیاکئى ١٩٨٨ حکومەتئى هیرش ئینا سەر مه ئەم رەقین چوینە تورکیا پاشان چوینە ئیرانى ١٩٩١ ئەم قەگەرپایین کوردستانئى چوینە بیخمئى ١٩٩٣ قەگەرپایینه قە کوندئى خو موکا ١٩٩٦ بو شەرى تورکان و پەکەکئى کوندئى مه سوت ئەم چوینە کوندئى سیلکئى ١٩٩٧ مه مالا خو بره دیانا، ئە قە حالئى مه بوویه، ئەم هۆبیت ژیاى ما قە ژیا نه؟! یان خوئى سەرى ؟

ل شهقا ٢٤ - ٤ - ٢٠٠٩ ئەم بووین میقشانئین شوکریه خانمئى و مه دقیا کورتیه کئى ل ژيانا وئى بنقیسین لئى چیرۆکا شوکریایئى دریتبوو، چاقپیکهفتنا مه بوو دوو چاقپیکهفتن چونکه (علی) دوو ژن هه بوون هەردوو ژى لدهف یهک دروینیشتی بوون یهک کورد و یادیژى رۆس

سەرھات و سەربۆردېن ھەردووكان د جودابوون شوكرىايى سەرھاتىيىن نەخۆشىيىن خۆيىيىن ژيانى قەدگىپران ھەروەسا ژنا دوويى (رەقىيا سالخ عەزىزا) سىلكى سەرھاتىيىن تالىن ژيانا خۆ قەدگىپران دەمى ھەقژىنى وى ۱۲ سالان ھىلاى و چوويە سۆقىيەتى، براستى ئەز دناقبەرا ھەردووكاندا توشى سەرسۆرمانى بووم؟! كانى چەوا دوو رژىم و دەولەتتىن دكتاتور وەكى يەك زولم و ستەم ل مرۆقاتىيى كرىيە و بقى ئاوايى ھۆقناك خەلك ئەشكەنجە داىيە و شوين بزركرىيە، شوكرىيە خانمى گۆت:

رژىما ستالىنى بىر ياردا توفى خەلكى قىرم رەش بىكەن ھەمىيان بىكوژن دگۆت جاسويسىن ئەلمانىانە بەلى ھندەك كاربەستىن وى گۆتى دى مىرا بەينە بەرۆكىن شەپرى و ژن و زارۆكان نەفى كەين، بىپارا خۆ جىبەجىكر ئەم ئىناينە ئوزبەگستانى بىرینە گوندى ژمارە (۵) دەمى ئەم ئىناين ئەم ھند برسى بوين خەلكى گوندى لىبەرمە رەقىن گۆتى مللەتەكى ھاتى مرۆقان دخون، لى حكومەتى ھەمى لىجھەكى كۆمكرىن، مە ھەمىيان شول دىكر ب رىكا شولى يەك دوو ناسى و دووماھىكى من و عەلى بىپارا وى يەكى دا پىكقە بژىن وەكى ژن و مىر، چەند سالەكان مە بەھقرا ژيانا خۆ بسەر دىر ژيانا مەيا خۆش بوو مە چ كىشە و گىروگرت نەبوون، جارەكى ھەقژىنى من ھاتەقە و گۆتن ئەم كورد دى قەگەرپىيىن كوردستانى ئايە تو دى ھىيى يان نە؟ من ژى گۆتى نھا وئقە تو بىچىيە سەرى بەرەكى ئەز دى دگەل تە داىم، كورد ژى ھەر ((۱۰-۱۵)) مىر ل گوندەكى بوون يان ل دەقەرەكى بوون ھەمى ل جھەكى كۆم كرن و سوارى پاپۆرى بوين ھاتىن بو مسرى و پاشان بو ئىراقى و دويقدا بو بەسرايى و بەغداو ھەولپىرى خالەتا

شوكريه بهرى چهند هه يقه كان ئه ز ل به سرا بووم وهكى روژنامه نقيسهك

خه لكى به سرا د پيشه وازيا بارزانياندا ١٦-٤-١٩٥٩ به سرا

من ل خه لكى به سرا
د پرسى كانى ئه و جهى
شيخ ئه حمه د لى دژيا ل
كبرى يه؟ ئه و چه وا
دژيان..؟ هندهك ژ
خه لكى به سرا يا كه فن

گوته من شيخ ئه حمه د
لبازارا نه جارن بوو د

قوتابخانه كيدا بوون ناقي وى فهيسه ليه بوو بهرى هنگى ئه وقوتابخانه يا
جوهيان بوو ههروهسا دگوئن ده مى بارزاني ژ روسيائى قه گه رپاي بو به سرا
خه لك چوو بو پيشه وازيا وان دپال پالانيدا نيژيكى ((٧-٨)) زاروك كه تنه
د رووبارى دا و خه ندقين ئايه ته ئه ف رويداوه بچاقي خو ديت؟ براستى
خه لك زور دهات بهرى خو ددا مه، به لى من كهس نه ديت بكه قيته د
رووباريدا، رهنگه راستيت من نه ديتت چنكو زور قه له بالغ بوو.

ده مى ئه م سوارى قيتارى بووى دا ل به سرا بهيڤن بو هه وليرى مه لا
مسته فا بره حمه ت بيت هاته نا قيتارى سه ره دانا مه هه ميان كر، گه هشته
راستا مه گوتى عه لى تو هاتى عه لى ژى گوتى به لى گيان ئه ز هاتم، ئه ز
بخو رابوومه پييا من گوتى قوربان ئه م هاتين مه هه مى كهس و كارين خو
هيلان بو خاترا هنگو، مه لا مسته فای گوئن سوزبيت ئه وا توانايا مندا
بيت ئه ز بو هنگو به كه م.

ل ههولپړی هاتین موکا بو ماوهی (۳-۴) سالان ل موکا بووین جاب هات گۆته عهلی رابه دابچین مهلا مستهفا دی چپته سوریاپی دقیت ئهم پېشمه رگه ژى بچین عهلی ژى گۆتی یاباش ئهوه ئهز نه هیم چونکو ئه ژنه تازه من یا ژ روسیایی ئینای چ زمانا نزانیت تنی دشیّت دگهل من بناخقیّت و زارۆکی وئی یی ساقایه، ههقالین وی گۆتی بلا ئه و ژى دگهل ته بهیتن گۆتی پا ئه ژنا من ئه فه ((۱۲)) ساله من هیلاى ئه و ژى گونه هه گۆتی بلا ئه و بچپته مالا دایکا خو هه تا ئهم فه دگه رپپین به لی روقیایی گۆتن ئه ز ژى دی هیم عهلی هیستر ئینا ئه زو کورپی من لی سوارکرین مه بهس دهسته کی ئقینان و شه رپۆکه ک ئافی دگهل خو بر، ئهم بشه فی دچووین چنکو ته یاره دهات چهند جارا ئه زو کورپی خو ل سهر پشته هیستری په شین به لی چ لمه نه هات ئهم گوند گونده دچووین هه تا چوویه لایی زاخو ناڤ بهرواریا، هه رچهند ماله ک چوونه ناڤ ماله کی بپرا منه مالا مه چوو ناڤ ماله کی فه له بوون زور دگهل مه دباش بوون ب روژی ئهم دچووینه دشه فته کیدا دگۆتنی ئاقاری گهرمکی.

سپیدیه کی ئهم ل بهر ده ری شکه فتی بووین مه میقانه ک هه بوو ناڤی وی ئه حمه د بوو ئه و ژى یی موکی بوو مروقی هه قزینی من بوو، ئه ز چووم دابوو سه رتیشتی بینم ته یاری دوو بووم لنیزیکی شکه فتی دان من خو بسهر کورپی خو دا دا ئه حمه مد لبینیا شکه فتی هاته ده ری گۆتن هوون ترسان من گۆتی ئه ری وللا ئه ز بز دیام مه ئاخفتنا خو خه لاس نه کر سارۆخه ک ل بهر ده ری شکه فتی دا دووباره من خو بسهر کورپی خو دا دا، ئهم دناڤ توزو توپخ و بینا بارووتی وه ربووین جاره کی من گو ه لدهنگی ئه حمه دی بوو

گوټن شوکریه شوکریه تانا من وەرە ئەز دبیژم ئەز هنگاقتم، ئەز چووم من بەرئى خۆدایى ساچمە کا قییکەفتى من گوټى چنیه پیچە کا برینداربووى دەقئى وى خواریبوو لەرزى گوټ ئاها قئرا من یا بریندار بووى ساچمە چۆبوو دناڤە هناقئیت ویدا مە هەر دگوټى چنیه چنیه برینا تە کیمە بەلئى ئەحمەد هئدى هئدى ژپییان بوو خوؤ ژ پیاڤه نەدگرت، جاب گەهشەته عەلى هاتەڤە دەمئى عەلى گەهشەتیه بەر دەرگەهئى تەیارئى رەمى لمە کرەڤە عەلى لێبەر دەرگەهئى بوو د توئخئى وەرەبوو، ئەم ل وئى شکەفتئى چووین مە مالا خوؤ برە گوندئى گەرمووکئى (شەریفئى شیتئى) ژى بریندار کربوو ب وئى برینئى شەهیدبوو براستئى بوؤ من زۆر زۆر نەخۆش بوو ئەز ل روؤسیا هاتم گوندان ژيانا گوندان زۆرا نەخۆش بوو سەرەرپای وئى چەندئى ل گوندان ژى ئەم چووینە دشکەفتاندا هەمى روؤژئى شەرپ بوو دەنگئى تەڤەى و بینا باروتئى و خەبەرئین کوشتنئى و گرتنئى پێڤهتر تە چ گوھ لئى نەدبوو، گەلەك جارن ژى ترسا مەزن بوو بەلئى بوؤ من نەدگوټ و من ژى کوردئى نەدزانئى کیم کەس بیټ هەى ئەقئى تەحەملئى بکەن هەمى خەما مە برس بوو، بەلئى ترس ژى هاتە سەر مە مالا خوؤڤە گواستە موکا سالا ١٩٧٥.

ئەم دگەل خەلکئى رەڤین چووینە ئیرانئى مالا مە ل شنوئى بو هەتا سالا ١٩٧٨ پاشان حکومەتئى مالا مە برە ئەسفاهان جەهەکئى دگوټنئى زئیرین زەڤئى کوردئین بەختیارئى ل وئیرئى هەبوون، رەڤیا هەویا من بارئى دەروونئى وئى تیکچوو، هەر دگریا و دگریا تەحەمولا قان هەمى خەمان نەبوو چونکو بەرى ئەز بهییم دەڤ زۆر ماندئى ببوو د چاقەرئیتئى داو ل هیڤئى مانئى، ئەم مەجبووور بووین ڤە گەرپایین ئیراقئى ریککا چەند روژان ب پیان

مه برى دووباره مه گرتەف بەر، دەمى مه خو پادەستى حكومهتا ئىراقى كرى ئەم پراگواستين بو باشورى ئىراقى ل رومادىي تاكنجى كرىن گوندهكى دگوتنى سوور و سوفيى، بو ماوى دوو سال و نىشان ل رومادىي بووين، مه مالا خو قەگواسته بو مووكان ناڤ مزورىيان ئەم نىزىكى دانەكى سالى ل گوندى بووين دووباره حكومهتى هەمى مزورىي سالا ۱۹۷۸ راگواستن برنه چوار كۆمەلگەهان ((قوشتەپە، هەرىر، گۆرەتو، بەحرە)) مالا مه چوو هەرىرى ئەم نىزىكى (۵) سالان ل هەرىرى بووين حكومهتى دووباره دەست بگرتنا مېرىن بارزانىيان كر بهزاران مېرىن بازانىيان گرتن دووباره ئەم بقاچاغى رهڤين چووين بو دەڤهرا ئازادكرى ل ناڤ مزورىيان ل گوندى روقىايى ماینهڤە سىلكى جههكى دگوتنى سىڤكى براستى مه زۆر زۆر رهزالت ديت ئەم دشكەفتان و كولكاندا بووين ل سى دەولهتان دقاچاغ بووين ((ئىراقى، ئىرانى، توركيايى)) بو ماوى (۵) سالان ئەم ل ناڤ مزورىيان بووين.

پشتى سالا ۱۹۸۸ حكومهتا ئىراقى هېرش ئىنايه سەر كوردستانى ب گشتى بناقى ئەنفال هېرش ئىنا سەر دەڤهرا مزورىيان ژى ئەم نىزىكى (۵۰۰۰) پىنج هزار مرۆڤان هەبووين رهڤين چووين بو توركان حكومهتا توركان وهنەدكر ئەم بچينه ناڤ عەردى وان حكومهتا ئىراقى ب دوويف مهڤەبوو ب توپ و تەياران ئەم مهجبور بووين مه هېرش كرە جهندرمان و ئەم بزۆر چووينه ناڤ ئاڤا توركان پاشان ب پىان چووين بو ئىرانى مالا مه چوو شىويى هەتا سالا ۱۹۹۱ دەمى راپهرىن چىبوى كوردستان ئازاد بووى ئەم قەگەرىيان كوردستانى مه مالا خو برە بيخمى هندەك خانىين

سەفەری ھەبوون ئەم چووینە تێدا دوو سی سالان ل بیخمی ماینەقە، مە مالا خو برەف گوندی خو موکا مزویری بزوری قەگەریانەقە و گوند ئاڤاکنەقە خانی چیکن ھەتا سالان ۱۹۹۶ - ۱۹۹۷ بو شەر دناڤ بەرا تورکان و پەگەکە ی دا پەگەکە ی شەری مزویریان ژ ی دکر و گوندین مە سوتن، (۵۰) گوند ھاتن چولکرن دووبارە مە مالا خو ئینا گوندی سیلکی پاشان ئەم ھاتین قەزا سۆران، ئەقە چەند سالە کە ئەم ل سۆران ب ئارامی دژین، ھەتا نووکە تو یە کەم کەسی دەییە مالا مە مە دپرسی کانئ چ ب سەری ھنگو ھاتییە؟! ئەقا من دیتی بەشە کە ل ژیا نا ھەقژینی من وی دووجارا ھندە نەخووشی یین دیتی بو نمونە:

۱- سالان ۱۹۴۵ ب بیان ھەقژینی من ل ناڤ مزویریان ھاتیە مەھادی

۲- سالان ۱۹۴۷ ل مەھادی بیان ھاتیە ناڤ مزویریان

۳- سالان ۱۹۴۷ دووبارە ل ناڤ مزویریان ھاتیە ناڤ تورکان و چوو یە ناڤ

ئاخا ئیرانی و ھاتیە رووسیایی

۴- سالان ۱۹۵۰ مە مالا خو ل ئۆزبەگستانی بریە مۆسکو سی شەق و

سی روژا ئەم قیتاری دچووین دا ھەقژینی من ل بەشی کوشتوکالی

بخوینیت

۵- سالان ۱۹۵۹ ئەم قەگەریانەقە بو کوردستانی چووینە گوندی ل

مووکان

۶- سالان ۱۹۶۲ ئەم چووینە ناڤ بەرواریا ل رەخی زاخو

۷- سالان ۱۹۶۴ ئەم قەگەریانەقە بو گوندی خو مووکا

۸- ساللا ۱۹۷۵ ئەم رەڧىن چووينە ئىرانى مالا مە ل شنويى بۆ پاشان

چووينە ئەسڧەهان

۹- ساللا ۱۹۷۶ ئەم قەگەپىيائىن بۆ ئىراقى مالا مە برە رومادىيى ل

باشۆرى ئىراقى

۱۰- ساللا ۱۹۷۷ ئەم قەگەپىيائىنقە بۆ گوندى خۆ مووكان

۱۱- ساللا ۱۹۷۸ مالا مە راگواستە ناڧ كۆمەلگەها هەرىرى

۱۲- ساللا ۱۹۸۳ ئەم رەڧىن مە مالا خۆ برە گوندى سىلكى ناڧ

مزويريان

۱۳- ساللا ۱۹۸۸ دووبارە ئەم رەڧىن چووينە تووركان پاشان ئىرانى

۱۴- ساللا ۱۹۹۱

دووبارە ئەم

قەگەپىيائىنقە بۆ

كوردستانى ئەم ل

بىخىمى مائىنەقە

۱۵- ساللا ۱۹۹۳

ئەم قەگەپىيائىنقە بۆ

گوندى خۆ مووكان

شوكريا رۇسى ، روقيا كوردستانى

۱۶- ساللا ۱۹۹۷ ژبەر شەرى پەكەكەى و توركان رەڧىن چووينە سىلكى

پاشان هاتىنە سۆران هەى هۆ هەى هۆ كورپى من يادويرو دريژە مائىكە

دى بۆتە بىژم مادوونە مانى ئەقە ((۶۰)) سالە (۲۰) جارا مالا مەيا

ويىران بووى هەر جارهكى ل وەلاتەكى بۆ دەقەرەكى (۱۶) جاران مالا مەيا

تالان و ويران بوويى هه رجهه كى ئەم چووبايين، بهس جلكيىن خو دابهين هه مى جارن ئەم برهفا خوړا نه دگه هشتين پشتى بابى عه لى شه هيدبووى ئە قهيه ژيانا من و عه لى گه له ك ژى ئە قين وهكى ته يين گه نهج دى بيژن ماهنگو چكريه ؟ ئەرى ئە گهر ئە قه كرن نه بيت ما كرن چييه ؟ !! ئە قه كورتىيه كا كورتا ژيانا شوكريه خانى بوو، نها ئەم دى گوهيىن خو لبر روقيا خانى شل كه مين ژ بو كو سه ربورا ژيانا وى بزانيىن كانى وى چه وا ژيانا خو بسه ربويه ل ماوى (۱۲) سالاندا ده مى هه قزىنى وى هيلاي و چوويه روسيايى ئە وژى بقى رهنگى بۆمه هاته ئاخفتن : ل كورى من هندى ته گوه لى بووى ئە وان خرا ئەز يادگه ل دابووى دائه ز بۆته به حسى خو بكه م ده مى بارزاني چوويه رو سيايى سالا ۱۹۴۵ ئەم ل ناڤ مزويران ره قين چووين ئيراني تازه عومرى من (۱۳-۱۴) سالى بوو ئەم هه مى ب كه رو هيستر و چاقرىان و پيان چووين هه تا گه هشتىيه مه ابادى وى وه ختى دگوتى سه بلاغى گه له ك پيره ميرو پيره ژن و زاروك بريكيقه مرن چونكو سه رمابوو جل و بهرگ و پيلاق وهكى يين نهوو نه بوون هه مى ره شك بوون دوو پيان داچين دا دريىن قه ياتانا وان دا بزديت خرن و قه خرن زور دكييم بوون، ئەم هه ر هنده ك چووينه گونده كى، مرن كه فته ناڤ ملله تى مه زور خه لك مرن گه له ك مالان كه س لى نه ما، سپيان به ردا مه ئەم هه مى نه خو ش بووين كه س ل هقياا خو نه بوو ميتر هه مى پيشمه رگه بوون خه لكى گوندان ئە گهر ب خيرا خو تشته ك دابا مه نه وه ك مه چنه بوو بخوين لپاش دوو سالان عه جه م هاتن بدويف مه كه فتن ئەم ره قين هاتينه لايى شنويى ب توپ و ته يارا بدويف مه كه فتن برايى من عه زيز ساح بريندار بوو پيى وى

شکهست، ئەم وەتوڤ هاتین هەتا سەر پرا گادەری چەند روژەکا ئەم ل و ییری بووین ئەز بویکا یەك شەقی بووم مییری من دگەل مەلا مستەفای چوو رووسیایی و ئەز هیلام برایی من یی برینداربوو داربەستەك بو چیکر میران ب ملان و ئینا هەتا ئینایە ناڤ سیمی دینا لناڤ سیمی دینا حکۆمەت هات هەمی مییر گرتن برن بوو ((موسل، بەغدا، کەرکۆکی، بەغدا)) ژن و زارۆك بتنی مانەشە، ئەم شەش هەیفان لناڤ سیمی دینا بووین، حکۆمەتی گۆتە موختاران وەرن ببە کەفیلین قان ژن و زارۆكان ببەنەڤ سەر گوندین وان (فرۆمەرزى) موکی بو کەفیلی مە، مالا (توتا) خۆشەفی وان نەفی کرن بو شانەدەری هندی دایکا من گۆتی مەژی دگەل وان ببەن ئەم بیین دگەل واندا، لی ئەم نەبرین چ مییر نەبوون کو داربەستا برایی من ببەن ئەز چوومە دەف جانگیری میروزی هەتا داربەستا وی ب سەیارەکی هنارتییە شیروان ئەز ل شیروان چوومە گوندان ستوپی سیلکی و مووکا هەتا مییر بیین داربەستا برایی من ل شیروان بریە سیلکی ئەم (٧) مال چووینە دقەسرا سیلکی دا سی روژا مە نان نەخار چونکو چ نەبوو بخوین ئەز چوومە گوندی ستوپی مالا سەعیدی ستوپەى تەنەکەکا نوکا دامە، ئەم چووین بخۆ بەرویا خرقە بکەین دا وان بەرویا ئینین کەینە ئاقی پاشان دائینین کوتین کەینە توتک لی نانەکی رهشی تالبوو بەس مە هەر دخار دا ژ برساندا نەمرین ئەم نیزیکی (٢٠٠) ژنا هەبووین میرین مە چووێ رووسیایی چەند سالا مە نەزانی کانی چ ب سەری وان هاتیە هەندەك دابیژن کەس نەمایە هەندەك دابیژن بییت چووێ تورکان هەتا ل قی دویمایکی خەلکی گۆت ((سەعیدی نگاری)) دگەل سی کەسین دی بیین

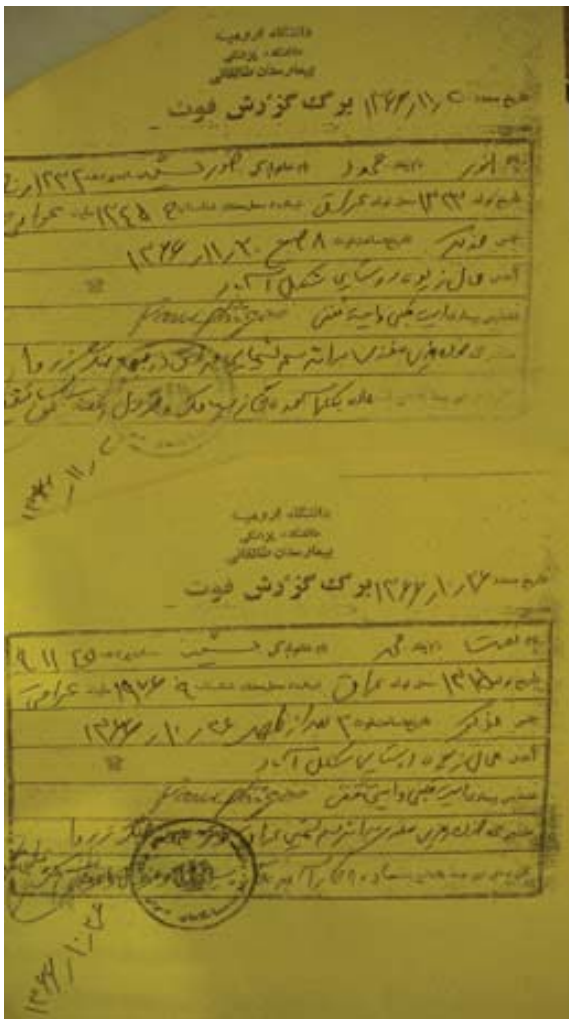
ب پیاڻ ژ روسیایی پرا هاتیقه بهس دقاچاغن ئەوان یی گۆتی بارزانی بیست چوویه روسیایی براستی ئەو فهقیرو ههژاری و نه داریا مه دیتی کهس نه دیتییه، سه ره پای برسی و ترسی (١٢) سالان ئەم دخه ما مرۆقیڻ خودا بوین مه نه دزانی کانی مرنه یان مانه؟، هنده کان زارۆکیڻ هویر هه بوون شهف و رۆژا کاردکر دا ژبرساندا نه مرن، مه چ خوشی ب چاقی خو نه دیتن هه می گاڤا ترس و برس و رهقین بههرا مه بوون گه له ک نه حه زان دگۆته مه بخۆ شوی بکه نه شه بخودی میڕین هنگو کهس نه مایه به لی مه لا ئوسمانی پیندرۆی گۆتن چینیایت ئەف ژنه شوی بکه نه شه، ئەگه هاتبا تشته ک ب سه ری مه لامسته فای و هه قالین وی هاتبا دا حکۆمهت هه ر به حس کهن ژبه رفی هندی ئەو دساخن و ناییت ژنیڻ بارزانیان شوی بکه نه شه

٢٤/٤/٢٠٠٩ - سوۆران

ستالین دگه ل زارۆکیڻ خودا

شهری خواکوری داستانا بهر خودانی

دوو پېشمه‌رگین
بارزانی ل شهرې
خواکوری دا ب چه‌کی
کیمیایی شه‌هید دین

((شەوقيا كەرىم ئىبراھىم))

ژيانا مەن ھەمى
عەزاب بوو، مېرى
مەن ۱۹۸۸ ل
خاكوپكى شەھىد
بوو، ئەز و ھەردوو
كورپن خۆھاتىنە
گرتن و
ئەشكە نچەدان،
توبارانا گەلاي
چاقى مەن كورە بوو
كورى مەن
شەھىد بوو.

شەوقيا خانم ژنەكا ئوكرانىيە و ل جەزىرا قىرمايا ژ دايكبووى
حكۆمەتا رۆسىيە يا راگواستى بۆ ئوزبەگستانى دەمى بارزانى ژى ل
ئازربىجانى راگواستى بۆ ئوزبەگستانى، ب رىكا كاركرنى
مەمەدەمىن كەرىم عەلى كو دئەسلدا خەلكى شەمىزىنايە و
دووماھىكى ب دۆسكى دەيتە ناسىن و لپاش شوپشىن بارزان خۆ ب
بارزانى دەتە ناسىن و دگەل بارزانىيان بەژدارى د شوپشاندا دكەت،
سەبارەت بەھقرا ژيانى شەوقىيە خانمى گۆت :

ئەو گوندى لى ئاكنجى بووى ناھى وى ((ئاقورگان - رايون)) بوو
پاشان ھندەك كورد ژى ئىنانە دەق مە نىزىكى ((۱۲ - ۱۵)) كەسان

بوون تنی بېرا من لغان ناڤانه دهیته ڤه ((محه مه ده مین، ئەحمه ده
بیداروونی، ئەسکه ندهر، شه ره ف، شیخومه ر شانه ده ری، سی
شیخومه ر ل گوندی مه بوون، بادین، حسن مزوری، مه مؤ، ساکو،
حسین)).

مه بهه ڤرا کاردکر کاری گوندایه تی و کشتوکالی، لپاش من شوی ب
مه حه مه ده مینی کری مه ژیانه کا ئارام ره حه ت بسه ر دبر سالا ١٩٥٩
مه حه مه ده مینی گوت ئە ز دی چمه کوردستانی من ژی پریاردا دگه ل
بهیم هاتینه ئیراقی ل به سرا ژ پاپوړی هاتینه خواری ب قیتاری
هاتین به غداو هه ولیری بو ماوی دوو مانگان ل پیرمام ماینه ڤه، پاشان
هه ڤزینی من ب (١٥) دیناران ل شه قلاوی هاته دامه زراندن.

ده می بوویه شه ر دناڤه را کوردان و حکومه تی دا مه مالا خو بره
باتاسی لنا ڤه لان، سالین شینستان سورچیا هیرش ئینا سه ر مالین
ڤه لان خانی و مالین وان سوتن مالا مه ژی دگه ل وان سوت و تالانکر،
هه ڤزینی من دووباره مالا مه بره گه لالی نیژیک پرا زه ر خانی ژ نووی
ئاڤاکره ڤه و (٧-٨) ژوور بوو، ئامر مه فره زه بوو پېشمه رگه کی
زیره ک و چه له نگ بوو.

دووماهیکی (٤-٥) ماله کیښ دی هاتنه ناڤ مالا مه یه ک ژوان مالان،
مالا ئاغا جانی بابی سه رکیسی ئاغا جانی بوو، هه ڤزینی من چگاڤان
لمال نه بوو هه رگاڤ ل به روکیښ شه ری بوو، سالا ١٩٧٤ ڤرۆکیښ ئیراقی
پرا گه لالی بووردوومان کر بزوری خه لک ره ڤین چوونه دبن پریڤه و بن
به ره کی مه زن وه کی شکه فتی بوو ساروخ ل به ریدا و ل پری دان (٦)

ناپالم هاقىتن (٩٨) كهس شه هيدكرن، تژى چاقىن من خيزو به ربوون لوى رۆژى وهره ئەڤ چاقى من تارى بوو من خىر ژى نه دىته قه رۆژا چه شرى بوو سه روپيىن مرقان دەمى خرقه دكرن ساف بسه رى مرقى دكه فتن و سواری لوريا محمه د ره سۆل هه ريرى كرن برن قه شارتن، چ رۆژه كا نه خۆش بوو ئەو هه مى فيته رو قوتابى و كاسبكارىن سه رجادى بى غال و غه رز كوشتن، دى هه ره ئيشه لا تو خىرو خۆشيا ل خۆنه بينى حكومه تا ئىراقى.

ساللا ١٩٧٥ ئاوارهى ئىرانى بووين مال و ملكى خۆ خرپه مه هىلا چووينه گوندى ((چيانى)) حكومه تى نقيسين و راگواستينه ناڤ فارسان و برينه لايى رهشت و گه يلان گوندى ((له نكه رۆت)) رهوشا ژيانا مه زۆر زۆرا نه خۆشبوو تازه هيدى هيدى فيره كوردى ببوين قىجا وهره خۆ فيره فارسى بكه.

مه تهحه مول نهكر، ساللا ١٩٧٦ هاتينه قه بو ئىراقى كورد گه لهك قه گه رپان نيزيكى (٣٠٠٠) مالا هه بوون هه ر (١٠٠٠) مال هئارتنه پاريزگه هه كى (١٠٠٠) هئارتنه ناسرى ل ((سوك شيوخ) ئاكنجى كرن (١٠٠٠) ديوانى مالا مه ژى دگه ل (١٠٠٠) مالين دى بره رومادى ل قه زا فه لوجه - ناحيا گه رمه - ل گوندى ((به عاگول)) ئاكنجى كرين، لپاش دوو سالان ئازاد كرين كو بهينيه كوردستانى مه مالا خۆ قه گواسته هه وليرى و داوا خانى خۆ كر ل ئيسكان گۆته مه خانى هنگو حكومه تى يى مزاهيده كرى به حسى خانى نه كهن، مه جبوور بووين مه ل ته يراوه نيزيك مزگه فتا كوئى خانىه ك بكرى گرت

حکومه تا به عسیان دگه ل مه زؤرا خراپ بوو هه رگاڤ کیشه و بهانه بو هه څرینئ من چیدکرن.

سالا ١٩٨٠ مه حه مه ده مین چووڤ ئیرانئ بو پيشمه رگه، ئه ز مامه ڤه دگه ل (٦) زارؤکین خو بتنئ من زؤر نه خووشی یین دیتی، ئه زا غه ریبه و بئ که س مامه ڤه بئ شوین و وار بئ سه برو هه دار، لسه ر هه می خه مان را بخودانکرنا زارؤکان پارزینه که کی تژی خه م بوو، هه رگاڤ لسه ر پشتا من بوو.

خه ما من زارؤکین منبوون، خه ما هه څرینئ من خه ما زارؤکین کوردان بوون من زارؤکین خو مه زنکرن و یژی ل سالا ١٩٨٨ ل شه پری مه زنی خاکورکی گیانی خو کره قوربانئ زارؤکین ڤیگاڤئ دا دخوشیاندا بژین.

سالا ١٩٩١ هه ردوو کورپین من یین دی بوون پيشمه رگه دگه ل عومه ره غایئ دؤله مه ری و دڤیا ریا بابئ خوه بگرن و به رزه نه که ن، سالا ١٩٩٤ کورپئ من عه بدولعزیز ل گو مه هه سپانئ گه هشته کاروانئ گوری که ران و گه هشته بابئ خو، چه ندین جاران مالا من سوت و شه وتی سالا ١٩٦٢ ئه ز دگه ل مریه ما مه حمودی بو ماوی دوو مانگان ل گرتیخانا که رکؤکئ گرتم سالا ١٩٨٦ ئه ز و هه ردوو کورپین من گرتین و کورپئ من (٤) مانگان دبن ئه شکه نه جه دانئ دا بوو.

چ ره ڤتارو زولم سته م نه ماینه مه نه دیتبیت بگره ژ تالان و ده ربه ده رکرنئ، گرتیخانه و ئه شکه نه جه دانئ، غه ریبی و غوربه تیئ، ژ ده ست دانا ئه ندامین له شی گیان فیدای، ئه ری کورپئ من نوکه ژئ

تویئ من دبینی بچاقه کی ئەزا خۆو خه لکی دبینم و ئەو دناقا کوچکو ته لاران ئەز ژى لبڼ کرئ و بهر دیوارن، هه می ژيانا من بوری دناقا خانینن کریدا، من ل سیمایئ په ریشانی وئ دنپیری و نائومییدی و ماندیبوون ژیدباری و ههروهک بیژیتته من

((شههیدبوون لمن کوپ و میتر، ئەزا برسی و خهک ژى یئ تیر))

٢٠٠٩/١٠/٣ کۆمه لگه ها شاوئیس

راگواستنا ۱۹۹۰

۱۹۹۰-۶-۶ راگواستنا گوره تويى و نافه ندا قهزا ميگرگه سوورى .

((شەریفا حەسەنئوف))

ئەم دچووینە کارگەریی مە کارئ پەمبئ دکر چەند مئیرئڻ بارزانئییان ژئ وهکی مە راگواستبئوون، من
حەسەن عەلئ حەسەن ناسئ و شارەزائ رەفتارو کرئارئڻ یە کدوو بووئڻ ئەز رازئ بووم شوی ب حەسەنئ
بکەم

خەلکا گوندئ ئوتوزە ل دورگەها قرم ئوکرانئا سەربؤرا ژئانا خؤ بؤمە
بشئ رەنگئ قە گئیرا: حکۆمەتا ستالئنی ئەم سؤرگون و نەفئ کرئڻ بؤ
ئوزبەگستانئ ل گوندئ سەبقوز ئاکنجئکرئڻ پئدقئ بو هەمئ کەسەکی
کارکربا ژن و مئیران ئەم دچووینە کارگەریئ مە کارئ پەمبئ دکر چەند
مئیرئڻ بارزانئییان ژئ وهکی مە راگواستبئوون من حەسەن عەلئ حەسەن

ناسی و شارەزای رهفتار و کریاریین یه کدوو بووین ئەز رازی بووم شوی ب
ههسه نی بکه م ده می لپاش چهند ساله کان مه ژیانه کا ئارام و رهحه ت
بهه قرا دبووران د ههسه نی گوئن ئەز دئ دگه ل ملله تی خو قه گه پیم
کوردستانی من ژی بریارد ا ئەز ده گه ل هاتم ئیراقی، ئەم ل به سرا هاتینه
خاری پاشان ب قیتاری چووینه به غدا و هاتینه هه ولییری مالا مه هاته
پیرمام بو ماوی ساله کی ل پیرمام بووین مه مالا خو ئینا سپینداری ل
ته نیشته میرگه سووری، سالا ۱۹۷۲ ئەز بسه رهدان چۆمه ئوزبه گستانی من
سه رهدانا کهس و کاریین خو دا پشتی هنگی بارودوخ نه خوش بوون ئەز
نه شیام بچم، هه تا سالا ۱۹۹۰ ئەم ل گوندی سپیندارۆکی بووین،
حکومه تی گوندی مه و قهزا میرگه سووری هه می راگواست و برینه
کۆمه لگه هه کی ل نیزیک هه ولییری بناقی شاخۆلان، سالا ۱۹۹۱ ده می
ملله تی کورد ژ ترسا حکومه تا ئیراقی ب ملیوونان ره قین ئەز ژی ب پیان
چووم هه تا ئیرانی مالا مه چوو نه غه ده ی، ئەم قه گه ریاینه قه کۆمه لگه هی
مالا مه هه می تالانکریوو ئەم هاتین نا ق خانینی به تال و تالانکری، سالا

۱۹۹۲ دووباره ئەم هاتین سپیندارۆکی

گوندی سپیندارۆک ۲۰۰۹/۴/۲۶

(ئەلیفا ئیسماعیلوفنا)

بخوہ ژنہ کا قازان تاتەرہ باشکیڑیہ ہاتیہ راگواستن بوؤ ئوزبہ گستانى ل
فیروفسكى ہاتیہ ئاکنجیکرن ل ۲۰۰۹/۵/۲۷ ئیقاریہ کی رۆژى پەرىن خوؤ
داھیلابوون ئەم بووینہ میقانیڭ خاتوینی، دەمی ئەم بژور کەفتین ئەو
هەقزینی خوؤ ل دەف یەك روینشتبوون خوؤ دایی گەنجیڭ ۱۴ سالی نہ
مرۆقى پەروشى ب بەختەوہریا واندا دبر، مەژى چایەك دگەل قەخوار
خاتوینا ئەلیفا بوومە ہاتە ئاخفتن جار ئەو دئاخفت جار ژى ہەقزینی وى
بقى رەنگى ہەمی رۆژین ژيانا سەرہتاییا خوؤ بوومە شروقتە کرن: دەمی ئەم
ہاتی ئیراقى مالا مە ل شەقلاوى بوؤ ماوہى (۳-۴) ہەیقان پاشان مە

مالا خو بره ههولپیری ل گهره کا تهیراوه ئاکنجی بووین دگهل سه رهه لدا نا شوپشا شهیلولئ مه مالا خو قه گواسته میرگه سووری، ههتا ساللا ۱۹۹۰ ل میرگه سووری بووین پاشان حکومه تی قهزا میرگه سووری ویرانکر ئه م راگواستن برینه کۆمه لگه هیئ (شاخولان - باسرمی - سارداق)) مالا مه بره شاخولان ساله کئی ماین راپه رینی دهستیپکر پاشان کۆره و بدویفدا هات ساللا ۱۹۹۱ ئه م ره قین چووینه ئییرانی مالا خو مه بره نه غه دهی ده می ئه م چووین ئه ز ب پیا ن ل شاخولان چووم ههتا ئییرانی، مه زۆر نه خووشی بچاقئ خو دیتن ئه ف ژن و زارۆک و پیرو لاو هه می ب پیا ن و

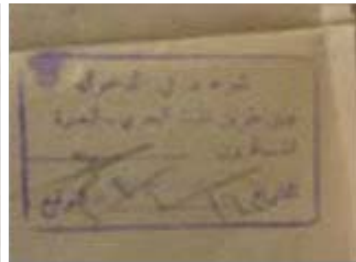

ئوتومیبیلان دچوون کاروانه کئی درپۆئی مرۆقان بوو هه ریه ک بجالی خو قه بیئ سه رگه ردا ن بوو خو دا بیئ روژا حه شری بوو که س خو ل که س نه ده کره خودان چنکو به عسی هندا درنده بوو هه می که س لی دترسان، وان ره حم بکه س نه دکر لپاش ئه م ل ئییرانی هاتیه قه مالا مه ل شاخولان هه می تالانکر بوو خانیه کئی قالاو به تال مابوو قه، هییدی هییدی مه بخۆ هنده ک

رایه خ و نا ف مالی پهیدا کرو مالا خو بسه ری کقه ئینا، ئه م هاتینه گوندی خو بیی که قن ل ژاژوکی مه خانی بخۆ ئا قاکره قه نه ا ئه م ژیا نه کا ئارام نورمال بسه رده بین.

۲۷/۵/۲۰۰۹ گوندی ژاژوکی

گرتیگه ه

١٩٨٦ به‌عسیان بریارد ا ژنیڼ رووسی ئه‌وین شوی ب هه‌قالبین بارزانی کری بگرن
ویزۆر ره‌وانه‌ی رووسیایی بکه‌ن .

١٩٦٣ هه‌وئیر باداوه

((سقىتا ئەلكسەندەر كادۆشنىكۆفە))

سالا (۱۹۸۳) ھىزەكا زورا سەربازىن كولاڧ
 سۆر ھاتن دەورويەرى كۆمە لگەھىن (قودس
 و قادسيە) ل قوشتە پەي گرتن ب
 بلندگويان ھەواركر خەلكى كۆمە لگەھى
 وەرنە دەرى دى ھنگو بەينە كۆمبۈونەكى ل
 كەركويكى پاشان بناڧ مالان كەقتن ل (۱۰)
 سالان بەسرفەتر ھەتا (۹۰) ساليما ھەمى
 گرتن و برن ئەم ھەر چاقھەرى بووين رۆژ
 بوئە ھەقتە ھەقتە بوئە ھەيف ھەيف
 بوئە سال چ خەبەرۆ ھەوال نەبوون لپاش
 (۲۲) سالان بومە كولاڧ و پىلاڧىن وان ل
 بىبابانا موسە نايى ل بوسىيى ئىنانە قە ،
 ئدادگە ھا بلندا تاوانىن ئىراقى من ئەڧ
 سەربۇردە قەگىرا ، من زۇر يىن بچاقى خو
 دىتى كور و مېرى من لىبەر چاقىن من گرتن
 برن ، ھەروەسا سالەك و نىشا ئەز
 دگرتىخاننا بەغدادا بووم من (۱۳) وەجىبىن
 كوردىن قەيلى دىتن كوژن و مېر لىك جودا
 دگرن مېر بۇگرتىخاننا نەبو غرىب دبرن ژن
 و زاروك تەسفىرى ئىرانى دگرن

سقىتا ئەلكسەندەر كادۆشنىكۆفە سالا (۱۹۳۷) ل مۆسكو ژ
 داىكبويە و خىزانا حاجى مەلا عەلىي ھەقالى بارزانىيە، يەكە ژوان ژنېن
 قەھرەمان و خۆراگر ھەمبەر سەختىيىن ژيانەكا تال و پىر تراژىدىا كوب
 چاقى خو زۆرى ستەما رژىما سەدامى و ستالىنى يا دىتى ئەوا ھەمبەر

مرڻو ڦاتايي ٿه نجامداي، ههروهسا شايه تَحالا ٺه نفال ڪرنا ڪوردڀن فهيلي و بارزانبيانه و هه ڦڙين و ڪوره ڪي و پڙي ل سالا ۱۹۸۳ هاتينه ٺه نفال ڪرن، ژبو پهيدا ڪرنا پڙنانيان ل سهر راستيا ٺه فان بويه ران ل رڙه ڪا باراني

هيدي هيدي ب ڪولانين هرداندا چوينه خوارى ٿه و هردانا بويه ڪويني ژنڀن گرتيان ٿه و ژنڀن چاريگه سهدهيه ڪي بسالان دچاهه ريتييدا ژيائي، ٿه و ژنڀن بوويه قههره مانين خوراگريي و بهر خوداني ٿه وين ڪو هه رگاڏ مله ڪي ماله ڪا پيچاي پيڻه و ملي ديڙي زارو ڪه ڪي ساڦا وار ب وار و ولات ب ولات شاربه در ڪرن و رادگواستن.

ٿه و هردانا بويه هيٺينا خه م و ڪو فانان و

دهسته خوشڪا ڪومه لگه هيڻ رزگاري و شورش ڪو ب هزاره ها ژنڀن ميرگرتي تيڏا ڪو مبونوه و دناڦا جوخينا خه مين خودا گيڙ و هيڙو سهودا سهر بوونه، لپاش گه پريان لناف ڪولانين تهنگ و زراقين ڪولڪو خانين هرداندا مه مالا خاتوينا هيڙا قه ديت و ٿه م بهه ڦرا ڪو مبونوين ل نيڙي ڪه سفيتلايي ٿيش و تازارو گلهو گاندين چهندين سالان ڙ دلي خو ٿينانه دهري وگوتن:

ڪوري من ما ٺه ز بوته ڙڪيري دهستي پيڪه م؟ به حسي گرتن و ڪوشتنن بڪه م يان ڪوچو ڪوچه ريي يان غه ريببي و غوربه تبي يان هه ڙاري و نه داريي، ما خه مين مه يه ڪهن دوونه؟.. ماني خه مين من هندي به لگين ڦا دارانه

دلى من هیلینكا خەم و كوقانانە وارگەھى ئىش و ژانانە ئەو رۆژا ئەز بوویە هفیشكا ژيانا بارزانىيان ئەز بوومە هەقالا ژيانە كا سەخت و دژوار

هەقالا كەسین ئازادى خواز و شورەشگىر، گوران بسەر ژيانا مندا هات ل ژيانە كا نورمال و ئارام ل وەلاتە كى پيشكەتى ل پايتەختا موسكۆيى هاتم گوندى ئاقەدۆر، كەتم ناخا جەنگ وشەران و هەژارى

ونەداريى لى مل بىلى بارزانىيان مە شەپرى ژيانى كرو باوهرى ب ئازاديا گەلین بندهست دناخا خۆدا بهیز و موکم كرو خەباتا خۆ ددۆماند لەمبەر سەختيىن ژيانى ئەم نەسەكنين و مە چوك نەدانان ل وى رۆژا ئەم ل سۆقيهتە هاتين مسرى و يەكەم قويناغا مە ل باژيرى بەسرايى بوو.

مە زانى بەسرا وارگەھى عەربانە، ئەم هاتين فەگواستن بو شارۆچكى پيرمام، هەقژينى من بو مامۆستا ل قوتابخانە كا گەرە كا سەيداوہ ل هەوليرى، دووبارە بو ئالوزى لناقبەرا كوردان حوكومەتا ئيراقى بارزانى لدويىف پسپوريا خۆو خۆندا خۆ بسەر باژيرين كوردستانى و ئيراقيدا هاتبوون دامەزراندن ل دامو دەزگەهيىن حكومى، لى جارەك دن حكومەتى هەولا گرتنا وان و خيزانين وان دا، بەهرا زورا مييران چۆبوون بەروكيىن شەپرى، هەندك ل ژنين وان وەك بارمتە و بيگانه هاتن گرتن و هەندەك ژى ب زۆر رەوانەى سۆقيهتە كرن.

ئەز نەهاتم گرتن چونکو مە مالا خۆ زوی قە گواستە گوندی ئاقە دەور

گوندی هەقژینی من، لی
 مەزۆر رەزالت و ماندیوون
 دیتن هەتا ئەم دگەل ژيانا وان
 لیپراھاتی براستی ژيانە کا
 سەخت و دژوار بوو مە زمان
 نەدزانی هەمی کارو کریارین

گوندیان مەدکرن وەك (نان پاتن، چیل دوتن، ئادەكرن و مالداری،
 مازیچنین و کەنگروک کرن، بیرو کاروبارین مەرۆ مالاتی) ژیان گەلە کا ب
 زحمەت بوو ھندەك ژ ھەقالین مە نەشیان ئەقی باری ھەلبگرن قە گەریانە
 سوڤیەتی. مەژی ب ھەر ئاویەکی بیت ھەدارکر و ژيانا خۆ بسەر دبر
 ھەتا سالا (۱۹۷۵) جارەك دن حکومەتا ئیراقی ئەم ھەمی ب فرۆکین
 ھەلیکوپتەر و قیتاران قە گواستین گوندی باز سواری زیلین سەربازی کرین
 و راگواستینە باشۆری ئیراقی و کوندین مە سوتن و ب تیئنتی پەقاندن
 ھەمی کەلوپەلین مە بجهمان ئەم ل دیوانیی قەزا عەفەك ئاکنجیکرین و
 بسەر (۴) سەربازگەھاندا دابەشکرین ژمارە (۱-۴) (جەحیش،
 مەرەجویمە، ناحیە عەفەك، ئەلفدییر) ژیان زۆرا بزحمەت بوو خەلك دگەل
 کەش و ھەوایی دەقەری رانەھاتبوو ھەمی روژان توز تویخ بوو خانیین مە
 خانی نەبوون کوخبوون کەپرۆکبوون ھەرگاڤ پەر تووزو رەمل دبوون ئاقا
 سویرو تالبوو خەلك زۆر مرن گەلەك روژان (۷-۸) کەس قەدشارتن خەلك
 بزوری نەخۆش بوون بتایبەت زارۆک و پیر زیدەتر ل (۵۰۰) کەسان بوونە

قوربانی مه شه پری ژیانئ دکر تنئ نه مرین خوئی و نه خوئی دهزرا مه دا نه بوون ته م دناقبه را مرن و مانئ دابووین.

برپاره کا دن هاته
دهر کرن و جیگورکی بمه
کر سالا (۱۹۸۰) مالین
مه فه گواستنه دهردوړین
هه ولیری ل ناحیا
قوشته په ی ته م بسهر دوو
کومه لگه هاندا دابهش
کرین بناقین (قودس)
قادسیه (ساله کی ته م لښ
خیقته تاندا بووین هیچ
خزمه تگوزاری نه بوون
کاری مه ژنان روژی هه تا

ئیثاری ئاکیشان بوو بملی و راقیان، زورجان بای خیقته تین مه بهردانه فه مالامه لبر بارنئ دما ریگوبار هه می کورؤ ته قنه بوون خه لکی هه دار نه ماو په نا بره بهر درؤستکرنا خانیان هه میان دوو ژوور و بهر سفکه ک و ئاقده ست و هه مام بخؤ چی کرن دوو سالان خه لک هه می موژیلی درؤستکرنا خانیان بوون.

هه تا سالا (۱۹۸۳) جاره کادی هیزه کا زورا سه رباژین کولاقسور هاتن ده ورو بهرئ کومه لگه هی گرتن ب بلندگویان هه وارکر خه لکی کومه لگه هی

وهرنه دهري دى هنگو بهينه كوؤمبوونه كى ل كهركويكى پاشان بناؤ مالان كهفتن ژ (١٠) سالان بسهرقهتر ههتا (٩٠) ساليا ههمى گرتن و برن ئهم ههر چاقرى بووين روژ بونه ههفته ههفته بوونه ههيف ههيف بوونه سال

چ خه به روؤ

هه وال نه بوون

لپاش (٢٢)

سالان بومه

كولاؤ و

پيلاقين وان ل

بياباننا

موسه نايى ل

بوسى ئينانه فه، ئهري كورى من مه دكوؤمه لگه هاندا زور عهزاب كيشا ژنو زاروك بتنى مانه فه كه هره ب و ئاؤمه برين ده رگه هيىن قوتابخانا قه پاتكرن نه ده يلا كهس ل كومه لگه هيى ده ركه قيت كه سهك بيته ده ف مه ژنا گوؤ بوو مريان دكولين ژيان چهندا تالبوو تالتر ليتهات.

ئهزا بيكهس و خودان، هه ژار و په ريشان ل غه ريبى دور ژوهلات و خزم و كه سين خوؤ بره زالهت من زاروكين خوؤ مه زنكرن به عسيان كورى من و هه قژينى من گرتن برن و مالا من ههمى روژا بوؤ تازى شينى روژ بو روژى خه ميىن من زيده دبوون خه م لدويى خه ميى دهات يهك ژيادن مه زنتر برپاره كا دى ده ركر گوؤتن ههر كه سى بيانى بيت ده بيت سقوت جنسيه بكهت يان ژ ئيراقى ده ركه قيت من ناسيارهك دگه ل خوهر ئه ز چووم

معاملاتین سقوت جنسیی بکه م برېڅه ئەز گرتم و برمه گرتیخانا موسل (۲) هه یقان ئەز ل گرتیخانی مامه قه پاشان ئەز قه گواستم بو به غدا ئەز ساله ک و پینج هه یقان دگرتیخانی دا مامه قه دوو ژنېن دی یین رووسی ئەوین شوی ببارزانیا کرى ئینانه دهف من یهک عه نیفا بوو خیزانا محمه د جولندی یادیزی زه کیا خیزانا شیخومه ری بوو زوی یهک بهردا یهک رهوانه ی سو قیه تی کر.

ئەز بتنی مامه قه بیکه س ویخودان بی سهردان وه کی که ری به فرا به رتاقی ئەز دبوهریم و دگریم و دحه لیم دایکو باب خزمو که س ل موسکو مانه قه کو رو میر به زرو وندا کرن پینج زارو کین ساقا بتنی دخانیدا مانه قه ل قوشته په ی پاشان ئەوژی وهک من گرتن و ل پیره فاتی سهر سنوری ئیراق ئیران تورکیایی بهردان سهر ئەلغه مان و گوتی ژ ئیراقی دهر که شن ئەژی وه کی په پوکان که تم کوژیی زیندان و گرتیخانا ههر روژ به عسیین درنده دابیژن بینه پاران داته رهوانه ی سو قیه تی بکه مین ئەزا بیکه س و خودان لینی حه بس و زیندانا دی پاران ژ کیری ئینم، دناقا قان هه می قه هرو کوفاناندا دلێ من تهنگ دبوو نه فه سا من چکدبوو من دگۆت هادی خه ندقم ئەز تویشی نه خوشیا په ستانا خوینی بووم، ده می ئەز بریه دهف دکتوری گرتیخانی گۆته من دقیت پاریزی بکه ی، ئەز بدکتوری که نیم من گوتی دکتور پاریزا چ.!!

لدیژیا گوتنن خودا سقیتلایی گوتن.. کاروان کاروان ژن و زارو کین کوردین فه یلی دئینانه دف مه و بو ده مه کی کورت ته سفیر دکرن بو ئیرانی، ل روژا ته سفیری میرو ژن لیک جودا دکرن میر دبرنه گرتیخانا

نوگرهت سهلمان ژنو زارۆك ژى دبرنه سهه سنورى ئیپراق و ئیرانى بهره‌لا

دكرن و مالو
ملكى وان
به‌عسیان بخۆ دبر،
ئهو رۆژا دبوو
ته‌سفير لناف
حه‌وشا گرتیخانی
وه‌كى رۆژا

حه‌شرى بوو ده‌مى ژنو ميران دايكو كوران خو تىكوهر دكرۆ يه‌كدوو به‌رنه‌ددا ئەمنان پشتته‌ملى وان دگرتو ل هه‌مبیزین يه‌كدوو فه‌دكرن قیژی و هه‌وارین ژنان دچوونه به‌ر ئەسمانان مرۆقى دكارى تیرا بالیفه‌كى پرچا ژنان خرڤه‌ بکه‌تن لناف هه‌وشى هندی ژ هاراتیین خودا سه‌رى خو دكیشا ل سه‌ر حالى خورا جه‌ركى من بو وان دكوزرى و كپین ژ دلئ من ده‌ات و بيرا من ل خه‌لكى مه‌ ده‌اته‌فه‌ ده‌مى رژیما ستالینی به‌گه‌را ئولداریی ژن و زارۆك رادگواستن ومیرین وانژی دكرنه‌ چه‌په‌ر لبه‌رۆكین شه‌رى، یان سه‌دامى ده‌مى میرین بارزانیا گرتی و به‌رزه‌كری ژبه‌ر هۆزاتیى و كوردایه‌تیى ئەڤ دیمه‌نانه وه‌ك چاكوچه‌كى ل ده‌ماغى من ددا گاڤ گاڤه‌ و ده‌م ده‌مه‌ ئە ز تازار ددام ما چه‌وا مرۆڤ لسه‌ر قان هه‌ردوو خالیین كو بئازادیا تاكه‌ كه‌سیقه‌ گریدایینه‌ ده‌ین سزادان ئەڤ سزایی هنده‌ گران و زالمانه‌. ئەو ماوى ئەزل گرتیخانى دا (۱۳) وه‌جیبین كوردین فه‌یلی ئینانه‌ ده‌ف مه‌ هه‌ر وه‌جبه‌ك (۳۵۰) كه‌سبوون لپاش كو دايكامن زانى ئەزل لگرتیخانى مه‌

نامهك بۆ سه‌فاره‌تا رووسی هنارت خوشكا من ژى پارى ته‌يارى بومن خه‌رجكر.

ئــــه‌زل (۱۹۸۶-۵-۱۲)
ره‌وانه‌كرم مۆسكو هه‌تا ئەز چووى ژى
وه‌جبيئن كوردئين فه‌يليان بيه‌رده‌وامى
دگرتن و ته‌سفيري ئيرانى دكرن. ده‌مى
ل موسكوى من دايك و خوشكو

كه‌سوكارين خۆ ديتى ئەز سه‌رسام بوم بارى ده‌روونيى من تىكچوو لپاش
(۴۸) سالان من عه‌زىزترين كه‌سيئن خۆ ديتن روئدكيئن من ييين شينى و
شاديى وه‌ك ته‌قين بارانان دبارين من نه‌دزاني ئەز بوكى دگريم بوكى بكه‌م
گرى بخۆ بۆ دايكى بۆ خوشكى بۆ ميرو كورپن لبيابانا عه‌ربستان ونداكرى
بۆ زاروكيئن بى سه‌ميان ل قوشته‌په‌ى مايه‌فه‌ بۆ چ ده‌فه‌رو ولات..!!

كورد دييژن (برا كه‌فه‌، جگه‌ر ئاگره‌، بارى مالو مييران ژ هه‌ميان
مه‌زنتره) هه‌رگاڤ ديمه‌نى زاروكيئن من لبه‌ر چاقى من دووباره‌ دبووقه
لپاش چه‌ند روژه‌كان من قيا ئەز بۆ زاروكيئن خۆ بچم كاربه‌كم، من كاره‌ك
ل باخچى زاروكان په‌يداكر و من لسه‌ر جلکشويه‌كى كاركر هه‌تا ئەز ل
۳۱-۷-۱۹۸۸ فه‌گه‌ريابه‌فه‌ بۆ ئيراقى ب سه‌فه‌ر وه‌ك ژنه‌كا رووس
(۳۱-۷) دوو روژين تالو شرين بوون دژيانا مندا يه‌ك لوى روژى
ره‌شبگيريا بارزانيان بوو يا دوويى فه‌گه‌رپانا من بوو بو ده‌ف زاروكيئن
من. چاقين من ب دووليقين ويقه‌ ره‌ق راوستابوون گوهيئن من لبه‌ر قان
هه‌مى تالى و نه‌خوشيئن ژيانى وه‌ك ده‌فا ده‌رويشان فه‌ببوون دلى بخۆ ژبه‌ر

دگۆت بخودی تو قههره مانا بهرخودان و خوڤراگویی، تو خودانا سهبرو هه داریی، ئەوێژی هیدی بهردهوامی سهرهاتی و سهبرۆدین تالین ژیانه کا سهخت و دژوار قه دگیان .

ل راپهرینا (١٩٩١) دگهل کۆرهوا ملیوونیا کوردان ئاواره و دهربهدهری

هردان

ئیرانی بوومقشه و ل کۆمه لگهها بيمزويرتی ئاکنجیبۆین و لپاش (٣-٤) مانگان دووباره قه گه پریانقه بو ناه ماله کا تالان ویران ههتا سالا (١٩٩٧) ل قوشتهپهه بهردهوامیی مه بژيانا خوڤدا جاره کادی قه گه پریانقه گوندی هه قژینی خو ل

ئاقه دۆر لی شهری حکومهتا تورکان و په که کان ده قهرا مه کره مهیدانا شهری و گوندی مه جارهک دن هاته سوتن، مالا خو مه بره دهف رووباری، جهه کی کافل و ویران بو مه ژین گرتیان ئاقا کره قه و ههتا ئەفرۆژی ئەز ژيانا خو دق کولکیدا دبه مه سهر و سوپاس بوخودی کو ئەق ئازادیا نهها ئەم تیدا به رهه می خوینا وان هه می شه هیدانه و ئەقان هه می نه خوشی ماندیوونانهیه، ددیته نقا جارا دوویه م دا بخوش حالیه گۆتن من ئەق سهبرۆده هه می ل بهرام بهر دادوهری داگایا بلندا تاوانین ئیراقی ل بهغدا شرۆقه کرن حاکم و ئاماده بۆی سه رسۆرمان بۆن.

(١٤-٢-٢٠٠٨) گوندی هردان

((زەكيا رەجەب جەمىل))

هەى ھۆكۆرى من
ماچەوا جەرکى دايكا
تە نە سوژىتىن...؟، كۆرۈ
مىر گرتن، كۆر زاقايى
بن پەرىيى بوو، دايكا
رەبەن و غەرببە ژى
ھاقىتە بنى جەبس و
زىنداننا

زەكيا رەجەب جەمىل خىزاننا ((شىخو عومەر مۇمەد)) ى زىتتە
دېيىت: دىنەرەت دا ئەم توركىن لى رژىما ستالىنى راگواستىنە
دوورگەيەكى ناقتى وى ((قرمە)) ل ئوكرانيا دەمى بۆيە شەر دناقشەرا
رۆس و ئەلەماناندا ئەف دوورگەھە كەقتە دەستى دەولەتا ئەلمانيا بۆماوى
سى سالان دەسھەلات دارى لقى جەزىرەى كر، ل شەرەكى گراندا رۆسيائى
ئەف دوورگەھە ژ لەشكرى ئەلەمانى وەرگرت، دەمى لەشكەرى رۆسيائى
دەستى خۆ بسەر دەقەرى داگرت ھەمى مىر گرتن برنە بەروكىن جەنگى و
ھندەك كوشتن ژن و زارۆك ژى بزۆر راگواستنە ئوزبەگستانى مالا مە چوو
بۆ تاشكەندى ل قىرو قىسكى، سالا ۱۹۵۲ ئەز بۆمە ھەقتىنا
شىخومەرى حكومەتى ل كۆمەلگەھا ((سوشكە)) خانىك دامە.
ھەر كەسى ژن ئىنابا حكومەتى ل وىرى خانى د دايى كۆمەلگەھاكا مەزن
بوو ھەمى پىدقيايتىن تايبەت يىت ژيان تىدا ھەبوون ھەقتىنى من ل سالا

(۱۹۵۵) چوو بخوینیت ل جهه کی دگوتنی (نوکتا برلسک) بۆ ماوی (۳) سالان خواند، سالا ۱۹۵۸ ئەم هاتین ئیراقی دەمی ئەم ل بهسرا هاتینه خواری ژ پایۆرا ((گوروزنی)) هاتینه فه گواستن بۆ ههولیری پاشان مه مالا خو بره شیروان و زیت، دووباره ههفرینی من بۆ کارمهندی حکومهتی ل سهر کارگهها شه کری ل موسیل، بۆ ماوی (۳) سالا ئەم ل موسیل بووین حکومهتی دەست به گرتنا کوردان و بارزانیان کر، رهقین چوین بۆ گوندی زیت ل گوندیش چهند جارن ل بهر توپبارانا فرۆکان درهقین دچووینه دهرفهی گوندی و نافه شکهفتان و بن کهفرو تراشان ههتا سالا ۱۹۷۸. حکومهتی بارزانی راگواستنه باشوری ئیراقی و دهووبهری ههولیری مالا مه راگواسته کۆمه لگهها ههیری، (۴-۵) سالان لنافه کۆمه لگه هییدا ماینه فه زۆر کیشه و گیروگرفت بۆمه دروست دگرن هه رگافه ئەم دبرینه دائیرا ئەمنی و منه زمی لپیرسینه فه دگهل مه دگر دگوت هنگو دهستی دگهل پيشمه رگان هه ی هوون هاتوچوو یا پيشمه رگه ی دکهن و ئەم ب قان

به هانان دترساندین ههتا
 ۱۰/۸/۱۹۸۳ حکومهت هات
 ب هیزه کا تایبه تفه هه می
 مغاویر و کولافه سووربوون
 دگوتنی هه رهس جمهوري
 پاسه وانین کۆماری سپیده

زوی بۆ دهردۆرین کۆمه لگه هی هه می گرتن ب تانک و توپان زیلین سه ربازی کۆمه له کا زۆرا پاسان ((مه نشه ثان)) دگهل خو ئینابوون هه می دپه رده کریبوون، عه سه کهر که فته نافه مالان یه که یه که میتر ژ خانییان

ئینانه ده‌ری هه‌قزینی من و کورپی من ژى کو تازه ژن خواستبوو، گرتن و برن لوی روژی وهره هه‌تا ته‌قرو من نه‌دیتنه‌قه لپاش ئازادیا ئیراقی گوتن گورپین وان یین قه‌دیتی ل سهر سنووری عه‌ره‌بستانی جل و به‌رگ و که‌لوپه‌لین وان ناسیبوون هنده‌ک ژ وان مه‌یتان ئیناقه لی ژور ژى یین مای ته‌ز نزانم کانئ کورپو میړی من ئینانه‌قه یان ماینه ل ویړی، براستی کورپی من ته‌و نه‌خوشیا مه‌ بچاقی خو دیتی دقئ ته‌مه‌نی دا بچ ره‌نگان ناهیتنه وه‌سفکرن هه‌ریه‌ک ژقان ژنانه سه‌دان سه‌بوورده‌و چیرۆک و داستان یین دیتی و بسه‌رهاتی، ته‌ز هه‌ر چاقه‌پرسی کورپو میړی خو بووم مه‌ گوتن ته‌قرو نه‌ سوبه‌ی دی به‌رده‌ن روژ بونه هه‌فته هه‌فته بوونه مانگ مانگ بوونه سالی ته‌و قه‌نه‌گه‌ریان سه‌ره‌رای قان هه‌می خه‌مان و په‌یداکرنا نانئ روژی هه‌رگا‌ف دائیرا ته‌منئ چا‌قدیری مه‌دکر، سه‌دامئ هۆف و درنده‌ جار‌ه‌کی هاته‌

هه‌ریړی ژنیڼ بارزانیان چوونه لالی گوتئ کانئ ته‌ چ ل میړ و کورپین مه‌ کرینه ؟ سه‌دامئ گوتئ ته‌ز ته‌گه‌ر قه‌گه‌ریامه‌قه بو به‌غدا دی بو هونگو به‌رده‌م، لی درۆ دگه‌مه‌ کرو که‌س نه‌به‌ردا، روژانه به‌عسیان ته‌م ئازار دداین نه‌خوشی لدویف نه‌خوشیی بو مه‌ چیدکر سه‌رباری قان هه‌می خه‌م و خه‌فت و ئیش و ئازار و ده‌ره‌ده‌ری کوچو کوچبه‌ری و غه‌ریبی و غوربه‌تیان،

ئەزا بیکەس و خودان گرتم و برمه ههولیرێ پاشان قه گواستم بۆ کهرکویکی و بهغدا ل دووماهیکی بۆ ماوی سالهک و شەش مانگان ئەز هاتم گرتن ل گرتیخانا موپسل، چەندین جارەن ئەز هاتمە ئەشکەنجەدان دگۆتە من دقیت کورپی خۆ ل ناڤ پێشمەرگەهان بینەقە، نەوہک دێ تە رەوانە سوقیەتی کەین هەر جارەکی بەهانەک و گرفتەک بۆمن درۆست دکر، مالەکا ئاقەدان ویران و پەرتەوازەکر کورپی من عزیز دگەل بابی وی گرتن و بەرزەکرن کورپی من یی دی ژترسا هوقاتییا حکومەتا بەعسیان رەقی چوو بۆ دەقەرا ئازادکری و ئیرانی ئەز هاتم گرتن و کەفتم ناڤا گرتیخانە و زیندانان سێ کچین جوان و جحیل بی کەس و خودان ل مال مانەقە بی سەمیان، روژی هەتا ئیقاری کاری من هەر گریبوو بەلی گەلەک جارەن من نەدزانی کانێ بۆکی بگرم بۆ دووریا وەلاتی بۆ میڕ وکوران بۆ کچ و بوکیان بۆکی ؟ بخویا پەریشان و سەرگەردان و هەژارو پەریشان. بۆ دووریا دایک و باڤ و خزم و کەسین بسالان ل بەرچاقی من وون بووی ئەز لی بیخەبەر بووی بۆ وان ئەدرسین زارۆکینی لیرا من مای و بیراخۆ لی دئیناقە دا شووینەوارین کەقنن ژيانا خویا زارۆکینی بینەقە روژ و شەقان دگرتیخانێ دا لئاڤ عەرەبان من دھزراند و دتژنی ئەقە هەمی مال ویرانی دەر بە دەری گری ژبوکی ژبوچی ؟ سەدان پرسیاران مەژیی سەری من سەودا سەرکربوو نھاژی لنگەکی مە لسەردنیاییه و لنگی دیتژی ل سەر لیقا گۆرپیە ئەز دزانم قی پارازینکی خەما دێ دگەل خۆ بە مە بن فەرشین گران، لپەمی من دێ کیشیت ئەق کچا من ئەوا من بخودان دکەت جوان.

۱۹۸۷-۱۹۸۸ بەزارهە كورد وەك بارمته هاتن گرتن و

دەستبەسەر كرن .

((فەھىمە سەلېمان وەيسى))

كۆرۈنمەن چوون ئىرانى بۇ يېشمەركە،
حكومەتنى ئەزۇ كچا من يا چوار
سالى و مېرىن من وەك بارمته گرتن
ول گرتىخاننى ژىك جودا كرىن و
دەرزىيەك بۇ ھەقزىنىن من دانا
سقەت بوو، ۱۹۸۲ مېرىن منى سقەت
و ھەردوو كۆرۈن من گرتن و دگەل
بارزانىيان بەزركرن

خەلكا تاشكەندىيە و خىزاننا حسين مەلكو مەحمەد كانىالنجىيە د
ئەسلدا ژنەكا رۆسە، دىيژىت ئەز دەرچوويا نامادەي بووم من حسين ناسى
و شويپىكر مە ژيانەكا خۆش سەر دەر ھەتا سالا ۱۹۵۸ ھەقزىنىن من
گوت دقېت ئەم بچىنە كوردستانى دەمى ھاتىن ئىراقى ل بەسرا ھاتىنە
خوارى ب قىتارى چووين بۇ بەغدا، ھەر بقىتارى ھاتىن ھەولپىرى بۇ ماوى
(۲) ھەيقان ل پىرمام بووين ھاتىن كانىالنجان، ژيانەكا زۇرا بزجمەت بوو
ب تايبەت بوو من چونكو كاروكىيارىن گوندى ھەمى من دكرن، ھەروەسا

دوو زاروځين ساقا من بخودان دكرن شيرئ ههر مه مكه كي من ددا زاروځه كي يه ك كورئ من بوو ياديڙي ((لهيلا عه بدوللا جاسم بهگ)) ي بوو چونكو دا يكا ويڙي روښي بوو ناقئ وي گوليزار بوو چوو بهردلوقانيا خودئ.

لهورا نه ز مه جبور بووم چاقئ خو بده مي، ساله ك دوو پئ نه چوون دووباره بو شهر دناقبه را كوردان و حكومه تي دا حكومه تي هيرش ئينا سر ده قه را بارزان هم ره ئين چووين بو ده قه را مزويريان، لپاش چهند ساله كان دووباره هم فه گه رپايين گوندي خو ل ساله ۱۹۷۸

حكومه تي هم راگواستين و گوندي مه همي سوت و په قاند ب تيئنتي لناف كو مه لگه ها هه ريرئ زوري له دكر همي ب زور دكرنه له شكر و جيش شه عبي، كورئ من ل ساله ۱۹۸۰ بزرو كره جيش شه عبي هو زي يئ تاماده نه بوو به شداريي دجنگي قادسييدا بكه ت و بچيته به رو كين شه ري تفه نكا خو هه لگرت و چوو بو پيشمه رگه، حكومت هاته سر مالا مه نه زو بابي وي وهك بارمته گرتين گوت يان دي كورئ خو ئينه فه يان دي دگرتيخاني دا رزن.

هم دگرتيخانه كي دا بووين ل گه ره كا ئيسكان ل هه وليري، ژنين

بارزانییان گه لهك زۆر بوون، ئەو ژورا ئەم تێدا هەمی بارزانی بوون، ئەزو كچا خوۆ كو هیشتا تەمەنی وئ (۴) سالۆ بوون دگهل له یلایی و كعبه تی و زینی و هتد)) ناقيین وان لبیرا من نه ماینه خارن و قه خارن و ئەو جهی ئەم تێدا زۆر زۆر یی خراپ بوو هەر ئیکی ژ مه تنی جهی خوۆ دریشكرنی

هه بوو زۆر جارن پیسای لپشت دەرگه هی دهاته كرن ل سەر تەنه كان و تەستان ژيانه كا زۆرا ب زحمهت بوو.

هه قژینی من ژى دگهل مندا بوو به ئی ئەو ل جهه كی دی بوو هەمی میروون، تووشی نه خووشی بوو حكۆمه تی دهرزیهك لیدا پییه كی وی ژكار كهفت سقهت بوو، لپاش سالهك و چەند هه یقان كورئ مهیی كچكه تەمەنی وی گه هشته وئ چه ندی بیته سه رباز چوو سه ربازی دا مه به ربه دن.

دهمی ئەو بویه سه رباز حكۆمه تی ئەم به رداین، ئەم چوین مالا خوۆ ل هه ریرئ لپاش دوو سالان حكۆمهت هات دهردۆرین كۆمه لگه ها هه ریرئ گرتن و هه می نیرینیڻ بارزانییان گرتن و بناچاڤ كرن، میرو من و هه ردوو كورپین من ژى گرتن و به زر كرن، ئەز بوۆ زارۆكین خوۆ دچوومه شولئ ل دهشتا هه ریرئ لی حكۆمهت له ژنیڻ روسیا دگه ریا دگۆت یان دقیت سقوت جنسیه بكه ن یان قه گه رپین سوقیه تی یهك دوو ژن ل هه ریرئ گرتن

من خوۆ قەشارت هەر رۆژەکی بچۆ دچومە مالهکی دا من نه گرن.

کۆرەکی من تازه ژیی وی گههشتبوو ((۱۳ - ۱۴)) سالان جاشان

بزۆر دگهل خوۆ بریوو بو شهري، جارهکی جواب
گههشته من گۆتن مهيتی کورپی تهیی
ئینایهقه، ئهري ئهري ئەقهیه ژيانا خوولی سهري
و مالویرانیا من هەر سالهکی خه مهك ژيادی
مهزنتربوو.

ههتا سالا ۱۹۹۱ دهمی راپهپین چیبوو
ئهزیا قهشارتی بووم نه دویرام ب ئازادی
بگهپیم.

لپاش ئازادیا کوردستانی کهیفا من زۆر

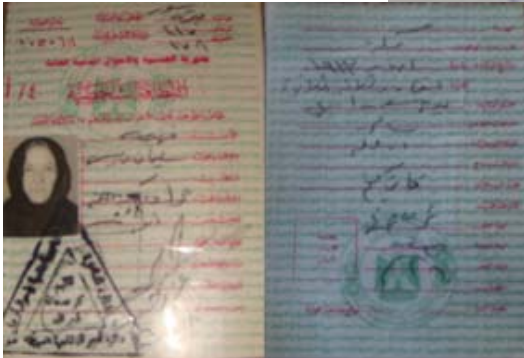
هات من گۆت ژنھا و یقه بی ترس دی لدهف زارۆکیین خوۆ ب ئارامی نغم،
لی قهدهرامهیه قی جاری هه می خه لکی کوردستانی ئاواره بوو ئەز ژي
دگهل قی خه لکی رهقیم چووم ههتا حدودی ئیرانی، بریکیکه مه زۆر
نه خووشی دیتن لپاش چهند هه یقه کان دووباره قه گه پریاین مالا خوۆ، خانیهکی
چول و هوۆل و تالانگری سالا ۱۹۹۲ ئەم قه گه پریاین دهقهرا بارزان گوندی
خۆ ل کانیا لنجان مه ژ نوی خانی ئا قارنه قه و ههتا قیگاکیشی ئەم ل
کانیا لنجان ژيانا خوۆ بسهر دبهین.

تو چهوا من دبینی ل سالا ۱۹۵۸ ههتا قیگاکیشی سال بوۆ سالی خه مه کا
مهزن یاگه هشتیه من توژی دیژی جگارا نه کیشه ما ئەز چهوا نه کیشم
مانی به عسیان ئەز وهک بارمته دگرتیخانی دا بزارۆکا ساقا قه زۆرا

تَشکَه نَجَه دای ما چ مایه کو بسهری مه نه ئینابیت؟، بگره ژ تالان و ویرانکرن و راگواستن، وندا کرنی مانی دلی منی داخ کری و جهرگی منی سوتی، ژنه کا وه کی من یا بیکهس و خودان هه ر سالی به لایه کی بینه سه ری دقیت چه وا ژیا بم براستی ته گهر من سه یته ره لسه ر خو نه کربا ته ز دا دین بم چونکو غه ریبا وه لاتی و ملله تی، نه خو شیا باری ژیانی و کوشتن و گرتنا جگه ری و ترس و توقانندن لدورا من بیونه کوره ماره کی پنی پنی دگهل هه ر موژیلیه کی بمنقه د داو ژهه را بیره ورییت تال دکره دناؤ خوینا مندا، ئاخ هه قژینی من، ئاخ کورپین من یین ساقا ئاخ که چا چوارسالی ناؤ چوار دیوارا، ئاخ و سه د جار ئاخ بو وی ته مه نی پارزینکی خه مان لپشتا خو دای و ژکاروانی ژیانی فه نه قه تیای و بارزینک ب پشتیقه مای

۲۰۰۹-۲-۵ گوندی کانیا لنگان

گوندی كانیانجان

شەھىد بوون

ژنیڭ رۆسى بخۆ و سەدان كە سوكارین وان درپیا رزگارییا گە ئى كوردا شەھىد بوون

((نايله كورد سعید))

سالا ۱۹۶۲ فرۆكان چاليى و
گوندى بلى بوردوومان كر
خانيى مه هاته سوتن،
هه قزىنى من برينداربوو ل
سالا ۱۹۷۲ بره نيرانى پشتى
(۹) هه يشان مایه قه ل
نه خوشخانى ل رۆژا نه ورۆز
چوو بهر دلوقانیا خودى،
فرۆكىن نيراقى هه قزىنى من
شه هيدكرو فرۆكىن نيرانى ژى
كچا من .

نايله كورد سعید خيزانا خالد محمەد و زويير هه سنييه و قرم تاته ره،
بقى تاواى بۆمه هاته ئاخافتن : قرم ملله ته كه ب زمانى توركى دئاخفن و
ل جهزيره كا ئوكرانيا دژين، لپاش كو ئەلمانیا ل سالا ۱۹۴۱ هيرش ئينايه
سهر قى جهزيره ی و گرتى هه تا سالا ۱۹۴۴ دبن دهسته هلاتا ئەلمانیا دا
بوو، سالا ۱۹۴۴ حوكۆمه تا رۆسيایى ئەف ده قهره ئیخسته ف بن دهسته هلاتا
خۆ ژ دهستى ئەلمانیا ئينا ده رى ۱۸/۵/۱۹۴۴ ئەم هه مى بزۆر راگواستين
بۆ جهه كى دگۆتنى سيپير ئورال پاشان بسهر ((۴-۵)) دهوله تان دا دابهش
كرين هه رهندهك برنه جهه كى هه مى ميّر گرتن برنه بهروكىن شه رى ژن و
زارۆك ژى (۱۸) شه ف و رۆژان دناف زيلين سهربازيدا بوون، (۱۰) رۆژان

خوارن نه بوو هه رهندهك برنه وهلاتهكى و باژپهكى گوندهكى، گهلهك ژن و زارۆك ژ برساندا مرن، مالا مه بره ئودليني كو ناڤهندا (۸) گوندا بوو، ل گوندی ((رايون ته كورخان)) ته م نيشته جي بووين، هه ر كهسهكي ته مهني وى (۱۶) ساله زياتر با (۹) كیلۆييين گهني ددانی ئهويين ته مهني وان ژ (۱۲) سالان كيمتر با (۶) كيلۆ ددانی و بپيار دا هه ر كهسهكي ژ گوندی خو دهرېكه قيت دى هيتته سزادان بو ماوى (۲۵) سالان مانه قه

دگرتيگه هيدا، گهلهك جارن مه ژنان مری قه دشارتن چنكو ميهر هه مي گرتبوون، خارن و قه خوارن زور دكي مبوون شولكرن بزوري بوو، سالا ۱۹۵۰ سه ركارگه ري مه گوته من بخو شوى بڤان كوردان بكه چونكى (۱۰) بارزانی ئينابوونه گوندی مه، من ژى گوهي خودايي و شوى ب خالدى كر، بيرا من دهيت ده مي ته ز كرية بويك ل گوندی خارن زور چيگربوو گونديان هه ميان تيهر خارو قه خار،

ته ز گهلهك بقى چهندي دلخووش بووم، لپاش هه قگرتنا مه ژيانا مه گوران بسه ردا هات و ژيانه كا خووش و نورمال مه بسه ر دبر هه تا سالا ۱۹۵۹ ئيراقى ل به سرا هاتينه خوارى پاشان ب شه مه نده فرى (قيتارى) هاتين هه وليرى بو ماوى چهنده هه يقه كان ل پيرمام ماينه قه وى ده مي ميرحاجى مووچى مه ژنيڭ رۆسى دابهش دكر ئهويين خوينده وار ۳۰ دينارو نه خوينده وار ژى ۱۰ دينار ددانی، لى سالهك دوو پينه چوون بو شه ر

دناقبهرا کوردان و حکۆمهتا ئیراقی سالا ۱۹۶۲ فرۆکان چالیی و گوندی بلی بۆردوومان کر خانیی مه هاته سوتن، ههقزینی من برینداربوو سالا ۱۹۷۲ بره ئیرانی پشتی (۹) ههیفان مایهقه ل نهخۆشخانئ ل رۆژا نهورۆز چوو بهر دلوقانیا خودئ ئەز مامهقه بتنی بیکهس و خودان تنئ سهبرو ههدارا من ههردوو کورو ههردوو کچین منبوون، کچهکا من ژئ بناقی ((پهري خالد)) هاته شههیدکرن دهمی فرۆکین ئیرانی سالا ۱۹۸۰ کۆمهلگهها قودس ل قۆشتهپهئ بۆردوومان کری فرۆکین حکۆمهتا ئیراقی ههقزینی من شههیدکرو بیئ حکۆمهتا ئیرانی ژئ کچا من ((۳۸)) سالان ب ههژاری و بهلهنگازی من زارۆکی خۆب سهبر بهرزی سهرفیازی مهزنکرن، جار جاره ژئ دبهر گوتنن خورا دا جگارهکی کیشیت و بیژیت ((یالان دنیا یالان دنیا))، سالا ۱۹۹۱ ئەز بسهرهدان چوممه سهرا کهسوکارین خۆبدهم ل تاشکهندی، ههمی رۆژین خوش و نهخۆشین ژیانئ

گۆرستانا بکۆما بومبهبارانا فرۆکان ۱۹۸۰گرد مهلا قۆشتهپه

وهك كهقالهكئ ئالوزیای وتیکهل ژ رهنگان دمهژیئ سهری مندا دزقیرین و روندکین کهنیئ و گریئ ببوون یهك لهسهر رویکیئ ویئیی ژ قههراندا قرمچیایی.

۲۰۰۸/۸/۱۵ ههولیر

((لتفیه سلیم عەبدوللا))

مېرئى من پېشمەرگە بوو گەلەك جارا سى ھەيشا چوار ھەيشا جارەكى دەتەقە ھەر لېەرۇكىن شەرى بوو، ئەو مېرەكى چەلەنگ و زىرەك بوو، سالا ۱۹۶۲ ل چىايىن ((چاپانكى)) شەھىد بوو، بىراستى ژ وى رۆژى وەرە ھەتا ئەفەرۇ من خېرو خوشى ل خو ئەدیتتەقە

خەلكا دۆرگەھا قىرمە ل ئۆكرانىا حكۆمەتا رۆسىايى ئەق دۆرگەھە ژ دەستىن ئەلمانىان دەردىنىت خەلكى وى سۆركۆن و نەفى دكەت خاتوينا لتفیه دىئىت : ھەى ھۆ كورئى من ما ئەز بوتە لكىرى دەست پىبىكەم مانئى من ھند نەخوشى يىن دىتى ئەگەر ئەز بوتە بەحس بكەم دئ بۆ من ب ھەردوو چاقان كەيه گرى، ئەز يا بچوويك بووم دەمى ئەم راگواستىه ئوزبەگستانى و ئەم بسەر گونداندا دابەشكرين بابى من ل شەرى ئەلمان و

روسیایی لنگی وی ژنیقه ببوو، لپاش راگواستنێ ژيانا مه گه لهك يا نه خوۆش بوۆ خوارن و قه خوارن دكیم بوون بابی من و دایكا من دگهله خوشكو براییڻ من مرن تنی ئەز و خوشكه كا خوۆ ماینه قه.

لپاش چهند سالان من شوی ب سلیمان لاچ حوسین سپینداری کر چهند

سالان ئەم بهه قرا بووین خودی سێ کوپو سێ کچ برزقی مە کرن مه ژيانه كا زۆرا خوۆش بسهر دبر، زه لامی من گۆت برپارا هاتی بۆمه ئەم دی قه گه پریڻ کوردستانی کانێ تو دی دگهله من هیی یان نه من ژێ گۆتی ئەگه ر تو بچی ه سهری به ره کی ئەز ژێ دی دگهله ته دایم.

ئەم هاتین ئیراقی ههولیری مالا مه هاته پیرمام سێ هه یقان ل

پیرمام بووین پاشان ئەم هاتینه گوندی سپینداری هۆستا بۆمه (۵۰۰۰) پینچ هزار بهر شکانندن مه بخۆ خانی چیکر ساله کی دخانیی خوۆدا بووین ژيانه كا تارام و ره ههت بوو.

لی یهك دوو سال پیچوون بوۆ شه ر دنابقه را کوردان و حکومهتا ئیراقی دا میری من پیشمه رگه بوو گه لهك جارا سێ هه یقا چوار هه یقا جاره کی دهاته قه هه ر لبه رو کین شه ری بوو، ئەو میره کی چه لهنگ و زیره ك بوو، لپاش سێ سالان ل چیا یی ((چاپانکی)) سالا ۱۹۶۳ شه هید بوو براستی ژ

وی رۆژی وەرە هەتا ئەقڕۆ من خێرو خۆشی ل خۆ نەدیتنەقە ئەو چەند سالبوو هەمی مالا بابی من ل بەر چاقتی من ژ هەژاری نەداریدا مرن تنی خۆشکەک من مابوو ئەو ژی من هیلا سەبرو هەدارا من میڕی من بوو ل سەر خاترا وی و زارۆکیین خۆل وەلاتی ئارم و پڕ شارستانی هاتم ناقا وەلاتی جەنگ و شەپان و پڕ ژ بیھنا خوین و بارۆتی.

من زمانی کوردی نەدزانی و کەسەک نەبوو یا دلّی خۆ بۆ دەربکەم هەقژینی من هەمی ئومیدا منبوو ئەو ژی شەھیدبوو، ئەزا هەژار و بەلەنگاز و بی کەس و خودان و بی زمان مامەقە لەنداقی کۆمەکا زارۆکیین ساقا، هەرگاڤ من بخۆ دکرە گری، گەلەک جارن من نەدزانی کانئ ئەز بخۆ دکریم یان میڕی خۆ یان دایک و باب و خوشکو براییین خۆ یان زارۆکیینخۆییین ساقا...؟ لی ئەقە قەدەرەو مرۆڤ دقیت خۆ ل بەر نەخۆشیین ژیانئ بگریت.

خەلکی گوندیژی هەمی دگەل من دباش بوون دلە دلە من د داڤە ل کاروباریین گونداندا هاوکاریا من دکر ئەزا ژارو رەبەن چەند سالە ژ سۆقیەتی هاتی کەفتمە بەربارەکی گران و خودانکرنا زارۆکان ب کەزان خرقە کرنی و چوونە کەنگروکا و گیا دروینی و جووت کرنی ئادە کرنی و رەزکۆلینی چوونە بیڕی کارەکی ئاسان نەبوو، ئەقە ببوونە کاری من یی رۆژانە، زقستانان ژی بانا گێران و بەفر هاقیتن و دارکۆمکرن و شکاندن و هری قەبسکورانن و رستن کاری من بوون، ئەری کورپی من (٦) زارۆک من بقی ئاواي یین بخودانکری شولین ژن و میرا من دکرن، شولین بیستانی، کرنا مەلوکیین چولی و رەسی و گیای، بخودی چ شولین گوندان نەمانە من

نە كرىن، ئەز زۆر سوپاسىيا خەلە كى گوندى سپىندارى دكەم زۆر دگەل من دباش بوون.

جارە كى وەزەئى من زۆر خراپ بوو ئەز حەفت گوندان دچووم هەتا من ھىندەك ئەرزاق بۆ زارۆكىن خۆ پەيدا كرى، ئەز چەند رۆژان ب پىيان چووم بۆ گوندى سەر كەپكان لالى مەلا مستەفای برەحمەت بىت، دەمى مەلا مستەفای ئەز دىتى زۆر كەيفا خۆ بىن ئىنا زۆر زۆر چاقى خۆ دا زارۆكىن من چەند سالا ئەز يا مورتاح بووم چىكو زۆر زۆر باش چاقى خۆ ددا زارۆكىن من.

سەربارى قان خەمان گوندى مە سوت و خانىيىن مە ب تىيىنتى پەقاندن سالا ۱۹۷۸ راگواستىنە كۆمەلگەها كۆرەتويى، سالا ۱۹۹۰ دووبارە كۆمەلگەھ ھەمى ب شۆفەرەن و تىيىنتى پەقاند ئەم راگواستىن بۆ كۆمەلگەها شاخۆلان ل تەنىشت ھەوليرى، ئەز چەند ھەيقەكان ل شاخۆلان بۆم پاشان من مالا خۆ برە ھەوليرى، پىشتى سالا كى دگەل كۆرەوا مىليونىا كوردان ئەز دگەل زارۆكىن خۆ چووم بۆ ئىرانى مە زۆر عەزاب برىكىقە كىشا سەرما بۆ خوارن قەخوارن دكىم بوون مە مالىن خۆ ھىلان خەلكى تالانكرن، پىشت سىمى سنوورى ئىرانى ئەز ب توركى دگەل وان دئاختم ھاوكارىا مە دكر، پاشان ئەم قەگەريايىنە قە بۆ ھەوليرى سالا ۱۹۹۳ مە مالا خۆ برەف گوندى سپىندارى ھەتا سالا ۱۹۹۶ – ۱۹۹۷ ئەم ل سپىندارى بووين لىناقبەرا شەپرى پەكە كى و توركيايى دا گوندىن مە ھاتن سۆتن ئەم رەقىن مە مالا خۆ برە قەزا سۆران كۆرەكى من چوو بەردلوقانىا خودى نوکە ئەز دگەل نەقىيىن خۆ ژيانا خۆ بسەر دبەم، ئەز خۆ

بسهر بهرزو سه‌رفیرزا دبینم ده‌می تەزشیای زارۆکیڼ خۆ پیبگه‌هینم و
دبینم زارۆکیڼ من مه‌زن بوون وه‌کی بابی خۆ بۆنه خه‌باتگێڤو پارێزه‌رین
ده‌سکه‌فتیڼ ملله‌تی کورد.
٢٠٠٩/٦/٢٥ سووران

جىنۇسایدكرن

قوناقىن جىنۇسایدكرن بارزانىان (۲۹-۳۰-۱۹۸۳-بەغدا ، ۳۱-۷-۱۹۸۳ قودس و قادسیه ، ۱۰-۸-۱۹۸۳ بەحرکه ، دىانا ، هدریر ، ۲-۹-۱۹۸۳ پیرمام ، ۱-۱۰-۱۹۸۳ دووباره قودس و قادسیه ، ۲۸-۸-۱۹۸۸ دهقەرا بارزان .

((سقیٲتلا ئیل ئینجنا))

حکومهٲا به عسیان ل (۳۱-۷-۱۹۸۳) هیزه کا مهزنا سه ربازین کوڤاری ئینا دهر دؤرین کوڤمه لگه ها گرتن و هه می ئیرینین بارزانیان گرتن، هه قژینی من دگهل دوو کورین من کو قوتابی بوون گرتن و برن، وهکی روسیایی نه زمامه فه بیکهس و خودان.

خاتوینا سقیٲتلا لساللا ۱۹۳۸ ل ناتانبویا روسیایی ژ دایکبویه و خیزانا عومه ر شینک عومه ربییه کو خهلکی گوندی سه کوڤه ل دهقه را بارزان، دهر چوویا په یمانگه ها ته کنیکی یه.

ل سوٲیه تی ل روژا ۲۰۰۸/۲/۷ نه ز چوومه مالا سقیٲتلائی ل گوندی سه کوی، لی نه و پیچوو نه قرازیی مه بری ب هه دهر چوون چونکو سقیٲتلا بو سه ره دانا نه خو شه کی چوبوو گوندی شانده دهر، نه م ژی چووینه شانده دهری

بهر حاله کی مه سقییتلا قه دیت و بو ماوی (۲) سه عه تان ئه م بهه قرا روینشتین، چونکو ده چوویا په یمانگه هی بوو، مه دقیئا زور پیژانیانان لیوهر بگرین ل سهر چه وانیا ژیا نا وان ژنیڼ رووسی، خاتوینا هیژا زور بجوانی ژیا نا خو شو رقه کرو سه رهاتیڼ تال و شریڼن خو قه گیژان، لی محابن کو هه می دتال بوون پر بوون ژ ده ده سه ری و نه خو ش ئیش و ئازاران و کۆچوو کۆچبه ریان.

سقییتلای گۆت ئه م ده می سواری پاپۆری بوی من نیژیکی ((۱۲۶)) ژنان دیتن، ژنیڼ شوی ببارزانیان کری نیژیکی (۳۰۰) که سان هه بوون، هنده ک ژوان ژنان ژی

نه هاتبوون چونکو حکومه تی دگۆته مه هه می گاقان شه ره نه خو شیه هوون زمانی وان نزانن هه می ریك له دگرتن دا مه رازی بکه ن دا نه هیڼ کوردستانی، من پرسیارا ریشه به ری په یمانگه هی کر چونکو هه قالی من بوو، گۆتن زارۆکی خو نه هیله هه ره ته گهر بووته نه خو شبوو تو نه شیای لویری بژی وره قه ئه م دی بووته کاری په یدا که ین و زارۆکی ته ژی به ینه ره وزی من گو هی خو دای و بریارا هاتنی بو کوردستانی دا.

ده می ئه م هاتین ئیراقی دپاپۆریدا فرۆکین ((ئه مریکی، ئینگلیزی)) لسه ر پاپۆرا مه دزقپین و خو نه قی دکرو ده نگی خو به ردداد. ئه م زور دترساین مه گۆت نوکه دی ره میی له که ن لی حکومه تا ئیراقی و

سۆڧىھەتتې نەھىلا تەقەى لمە بىكەن، ئەم گەھشتىن مسرى پاشان ھاتىن بەسرايى ل بەسرا ژى برىكەفتىن بۆ بەغدا و ھەولپىرى ئەم بووين سى بەش ھندەك ل ھەولپىرى مانەقە ل گەرەكا باداۋە يىن دن چوون پىرمام و شەقلاۋى. مالا مە ل شەقلاۋى ماقە و پاشان چووين بۆ مىرگەسورى ئەم چەند مال بووين دەمى فەرمانا كارگىپرىا ھەقزىنى من دەرچوۋى ل موسل

ئەو بۆ شارەزا لىۋارى كشتوكالى ((خىبر اصلاح زراعى)) ئەم چووينە موسل، لى بۆ شەر ئەم رەقن چووينە ناۋ مزورىيان مالا مە لئاۋ زەقىھە كى لب داران بول گوندى سىلكى، مە مالا خۆ قەگواستە گوندى عومەرى ل دىرشكى ھەتا سالا ۱۹۷۵ پاشان حكومەتتې ئەم بزیلپن سەربازى قەگواستىنە باشورى ئىراقى، ل دیوانى ناھیا عەفەك ئەم برىن جەھىش.

ژيانا مە لۇپرى زۆرا نەخۆش بوو خانىپن مە كەپر بوون پاشان خەلكى بچۆ ۋەكى كۆخا چىكرن، خەلك ھەمى نەخۆش بوو، ئاقا سوپىر بوو توز و رەمل دبارى ھندەك رۆژان (۴ - ۵) دمرن.

كوپرى من ژى (مەمەد) لۇپرى چوو بەر دلوقانیا خودى ل وىجاخا مىرى من زۆر مرن، ھندەك رۆژان دوو قىكرا قەدشارتن، سالا ۱۹۸۰ مالا مە قەگواستە ناھیا قوشتەپە ل كۆمەلگەھا (قادسىه) ئەم ھاقتىنە بن خىقەتىن سەربازى، ھەتا سالا ۱۹۸۳ حكومەتا بەعسىان ل (۳۱-۷-

۱۹۸۳) هیڙه‌کا مه‌زنا سه‌ربازین کۆماری ئینا ده‌ردۆرین کۆمه‌لگه‌هی گرتن و هه‌می نیرینین بارزانیان گرتن، هه‌قزینی من دگه‌ل دوو کورپین من کو قوتابی بوون گرتن و ونداگرن جاره‌کا دی وه‌کی روسیایی ته‌ز بئ که‌س و خودان مامه‌فه، زارۆکیین من هه‌می ل هیقییا من مانه‌فه ئاڤ و که‌هره‌ب له‌ برین نه‌ده‌یلا که‌س سه‌ره‌دانا مه‌ بکه‌ت یان ته‌م بخۆ بره‌قین. پاش چه‌ند هه‌یقه‌کان من بدزیقه‌ مالا خۆ بره‌ هه‌ولیری چونکو ژنیڤ

رووسی دگرتن و بزۆر دهنارتنه روسیایی، هه‌تا وئ سالی مفاوزات چیبووی لناقبه‌را یه‌که‌تی نیشتمانی و حکومه‌تا ئیراقتی دووباره مه‌ مالا خۆ بدزیقه‌ بره‌ف

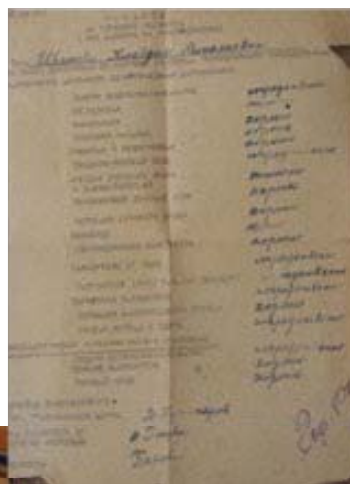
دخانیی خۆدا ل قۆشته‌په‌ی هه‌تا سالا ۱۹۹۱، ته‌م دگه‌ل ملله‌تی کوردا دکۆره‌وا ملیونیا گه‌لی کوردا ره‌قین چوینه ئیرانی ل کۆمه‌لگه‌ها بیمزیرتی (۳ - ۴) مانگان ماینقه پاشان فه‌گه‌ریاین بو سه‌ر ماله‌کا تالنگری ل قۆشته‌په‌ی. سالا ۱۹۹۴ مالا خۆ مه‌ فه‌گواست بو گوندی سه‌کۆی هه‌تا نه‌ا ته‌ز ل سه‌کۆی ژيانا خۆ بسه‌ر دبه‌م.

ژيانا من ھەمى مالویرانى و كوچ و كوچبەرى بوويه، دايك و بابېن من ل شەپرى ئەلمان و رۇسىيە نە مابوون خالەتا من ئەز خودان دكرم من ھەر دگۆتى دايكى ھەتا ئەز مەزن بووى من نەزانی من دايك و باب نە ماینە، ئەم ھاتین تیراقى رۆژ بۆ رۆژى ژيانا مە تالتر لى ھات و خەمىن مە زیدەتر بوون ھەتا لدویمایھىكى ھەقژىنى من و دوو كورپىن من ژى گرتن و بەرزەكرن سەر ژنوى ئەز بى كەس و خودان مامەقە تنى كچىن من مان ئەوان ژى زارۆكىن ساقا ھەبوون و مېرىن وانژى دگەل بارزانىيان ھاتن گرتن، نھا ئەز و كچا خۆ شەمام بەھقرا دژىن، كورپى من ھەمى گاغان مالا مە يا بېشتا مەقەبووى خەمو كۆقان و ئىش و ژان بەھرا مەبوونە، چىرۆكىن تالین مە ب دەفتەرك و قەلمىن تە تىقاۋ نابن.

۷-۲-۲۰۰۸ گوندى شانه دەر

گوندى سەكو

عومەر شىڭكا دىگەل كۆمەكا ھەقائىڭ بارزاسى ۱۹۰۷

عومەر شىڭكا و سىڭىتلا ۱۹۰۶

ديکۆمینت و وینه و یادگارین سڤیتلا ئیل ئیجنا

((باغدهگول سلیمان شهعبان))

۱۹۸۳/۷/۳۱ حکومهتا عیراقتی ب
له شکرهکی تاییهت پاسهوانین
کۆماری هاتن ههمی میر گرتن ژ
تهمهنی ۱۰ سالی بسهرقهتر ههتا ۹۰
سالیی ساخبا یان نهخۆش، دین و
شیت و شله و کیم نهندام ژ
رادتهقاندنه ناڤ پاسین دریزین
پهردهکرین سهرباری. وی روژی کورئ
من ((حسکو)) و ههقرینی من
گرتن و برن نهز و کچا خۆ بیکهس و
خودان ماینهقه دکۆمه لگه هیدا ناڤ و
که هه رب له برین

خیزانا مستهفا محمه د بابه کر بارزانیه خه لکا نازریجانیه گوتن:
وهختی خۆ حکومهتا ستالینی ئەم ل سهر جهی خۆ راگواستبووین بابی مه
ژی ل شهرئ ئەله مان و رووسیایی دا بهرزه ببوو مه نه دیتهقه بارزانی ژ
لسالا ۱۹۴۷ هاتن سوڤیهتی و بو نه جیرانین مه مهژی یه کدوو ناسکرو
ئەم بههقرا دچووین سهرکاری مه لوکه دچنی پاشان مستهفای ئەز خوازتم
و من ژێ شویی کر، ئەم سی خۆشک بووین مه ههرسیکان شوی ب
بارزانیاں کر، دهمی بارزانی فهگه پریایهقه بو کوردستانی ئەم ههرسی
خویشک دگه ل وان هاتین، روژا ئەم فهگه پریایی کوردستانی خیزانا وی
یاکهفن زهینه بی گوتی مادهم ته ژن ئینایه ئەز ههز دکه م تو ههر دگه ل

وئىدابى مالا وئى يا جودا بوو، دەممى مئيرى من ل شنوئى خيژانا خو هئىلاى و هاتيه رۆسىايى كچاوى زهينەب بريقه چبوو بهر دلوقانيا خودئى لپاش (۱۱) سالان نامەكا كورئى وى و ژناوى بو هات سوقيه تئى و بهرى هنگى

گوتبوو من كو من ژن و زاروك يئىن هەى ل كوردستانى، براستى من هند نه خوئشى و دل گرانى بچاقئى خو ديتينه ب سەدان چيرۆك و فليم دى سەر ژيانا مە هئنه نفيسين

و درۆستكرن. مالا مە ل قورئان تەپەى فيرۆفسكى له تاشكەندئى بوو ئەم هاتين ئيراقئى ل پيرمام ماینهقه پاشان مە مالا خو بره بلى، سالا (۱۹۷۵) حكۆمهتا ئيراقئى ئەم راگواستين برينه جنوبى باشورئى ئيراقئى پاريزگا ديوانئى قەزا عەفەك كۆمەلگەها ژماره (۱) ژيانامە زۆرا نه خوئشبوو ئاقسا سويرو تال بوو هەمى رۆژان توزو تويخ و رەمل بوو خانئىن مە كەپرۆك بوون پاشان مە بخۆ وەكى كۆخان چيكرن ئەم (۵) سالان ل وئيرئى ماینهقه دووباره ئەم قەگواستين بوو دەردۆرئىن هەولئيرئى ل ناحيا قوشتهپەى كۆمەلگەها قودس، سالەكى ئەم لىن خيشەتان بووين مە ئاق بتهنهكان دكئشا بو قەخوارنئى و خوئشوشتنئى زقستانان كورپو تەقنه بوو هاقينان توزو تويخ بوو، كەهرەب نهبوو لپاش سالەكى خەلكى هەميان ب دارو حەسيلك و بلوكان بخۆ خانى چيكرن، وئى سالى خرئى ب خانياقه بوون سالەكى ب

ئارامی و رحەتی دخانین خۆدابوون، سالا پاشتر ل ١٩٨٣/٧/٣١ حکومەتا عێراقی ب لەشکرەکی تایبەت پاسەوانین کۆماری هاتن هەمی میڤگرتن ژ تەمەنی ١٠ سالی بسەرڤه تر هەتا ٩٠ سالیان ژی گرتن هەمی دگرتن ساخبا یان نەخۆش دین و شیټ و شله و کیم ئەندام ژی رادته قاندنە ناڤ پاسین دریتین سەربازی یین پەردە کری، وی روژی کورپی من ((حەسکو)) هەڤژینی من گرتن و برن ئەز و کچا خۆ بیکەس و خودان مایه نەڤه دکۆمەلگە هیڤدا ناڤ و کەهرەب لمە برین گەلەک جارن دابیژن شان روژان دی هیڤن ژن و زارۆکان ژی بەن، ئەم ژ ترسا حکومەتی رهڤین هاتینه هەولیری

پاشان رهڤین چووینه ئیرانی چیرۆکین مالویرانی و کۆچ و کوچەریین من زۆرن کورپی من دەڤته رهکا ته دی خەلاس بیت ئەو خەلاس نابن ئەم ب

قاچاغی چووینه وهلاتی ئیرانی لدهڤ کورپی خۆ ل ساوهی، هەتا راپه رینا پیروژا سالا ١٩٩١ ئەم هەر ل ساوهی بووین پاشان ئەم ڤه گه رپایه نەڤه بو کوردستانی مه مالا خۆ برهڤ گوندی بارزان پاشان ئەم هاتینه ڤ بلی ئەو جهی کو ئەز یه کهم جار هاتیی دهەر مالویرانیه کیڤدا ب هزران خەم و کوقان و ئیش و ژان یین دلی مندا کۆمبووی زۆر جارن دهمی بیر ل زارۆکینیا خۆ دکەمه ڤه و سەرنقشتی خۆ کو چهوا ئەز ل ڤیروڤسکی هاتم ئیراقی و چووم ئیرانی هاتم کوردستانی، بههرا هه ره زۆرا هاتن و چوونین

من ژى ب دارى زۆردارىي بوون نهك ب خواست و ويستين من مانى گهلهك جارن من بخۆ دگۆت، ئەز دناقبهرا (تەعل تەعل و بيا بيدا هارا گيدرهم)؟! هەرگاڤ توميدا من ئەو بوو كو جههك ههبيت ئاسايش و ئارامى ههبيت ب ئارامى بخۆ بژين، دناقا جوخوينا خەم و كۆفانين خو دا دزقېم و دزقېم پاشان دكهقم و بى هۆش دمينم، ژيانا من هەمى ب مالفه گويزانى بسەرچوو دووژمن دا خراب و كاكل كهن ئەم سەر ژنوى دا باشترو جوانتر ئاڤا كهينهڤه دووژمن دا مه دەرکەت و وارى مه سوژيت و مالى مه تالان كەت، ئەم دا ڤه گهريپينهڤه و مالى خو ب خوا ههنيا خو پيدا كهينهڤه، ئەرى كورى من ئەڤه سەرديرين ژيانا من بوون، توزكا بهربايى خەم و كۆفان و كهسەرين جوخينا من بوون، تو من دىنى پشتا من ژخۆرا نهبوويه كهميا كۆپالى مانى پشت شكهستنا من يا قان هەمى مال ويرانى و گرتنى و كوشتن و راگواستن و دەر بەردەر كرن و بنچاكرنا باب و ميرو كورايه.

۱ / ۴ / ۲۰۰۸ بلى

مانه‌قه دناقبه‌را زوړی و سته‌ما ستالیني و سه‌دامیدا

((سترا کوفه ماریا نه‌لکسه‌ندهر))

ل ناقبه‌را شه‌ړئ نه‌مانیا و
روسیایی دا باب و (٥) برایین
من به‌زربوون، ل ١٩٨٣/٧/٣١
حکومه‌تا به‌عسیان هاتن
ده‌ردوړین مه هه‌می گرتن و
ده‌ست ب گرتنا می‌ران کر
هه‌قژین و زاقاییین من گرتن،)
(١٤) که‌س ژ خزم و که‌سیین
نی‌زیکین من و می‌ړئ من گرتن

ستراکوفه ژ دایکبویا سالا ١٩٣٤ یه ژنه‌کا روسه لپاش کوشتن و به‌رزه‌بوونا باب و (٥) برال شه‌ړئ نه‌له‌مان و روسیایی ل فیروفسکی نی‌زیکي تاشکه‌ندئ بۆ هه‌قژینا محمه‌د ته‌هایی بارزانی، ستراکوفی گوت: هه‌قژینی من گوته من ئەم کوردین بارزانینه من دوو ژن هه‌نه نه‌ال کوردستانی، من ژي بریارا خودا کو نه‌ز بیمه خیزانا وی یا سییی چونکو مروقه‌کئ به‌رکه‌فتی و بره‌حم و باش بوو بۆ من، ده‌می گوتی نه‌ز دئ قه‌گه‌رییم وه‌لاتئ خو کوردستانی من گوتئ تو بچی سه‌ړئ به‌رکی نه‌ز هه‌قالا ته‌یا هه‌تا هه‌تایمه، ل هه‌می خو‌شی و نه‌خو‌شیین ته‌ دا نه‌زدئ به‌ژدار بم، نه‌ز دگه‌ل هاتم کوردستانی یه‌که‌م جار ئەم هاتین پیرمام پاشان

ئەم هاتین گوندی خۆ ل بلی دەمی بویه شه‌پری کوردان و حکومه‌تا ئیراقی گوندی مه‌هاته بۆمبه‌بارنکرن و حکومه‌تی هی‌رش ئینا سه‌رده‌قه‌را بارزان ل سالیڻ شیستان مالا مه‌سوت وتالانکر، ئەم ره‌قین چوینه پشت چیا‌یی شریڻی وی دەمی ئەو شەش رۆژ بوو من زارۆکه‌ک هه‌بوو مه‌لا مسته‌فا هاته لالی من روینشت و گۆت ستراکۆفه ته‌چ هه‌یه من چایه‌ک دانابه‌ر شه‌کر نه‌بوو یا تال تال بوو ئەز گریم ئەو ژێ بومن گری گۆت خۆ عاجز نه‌که هندی ئەز یی ساخبم ل دنیا‌یی ئەز وه‌ناکه‌م هه‌وون هه‌وجه‌ی به‌ر ده‌ستی نامه‌ردان بڼ مووچه‌ک بۆ مه‌قه‌بری بوو زۆر چاقی خۆ ددამه‌، ئەو بومه‌ ئومی‌د و هیقیه‌کا

مه‌زنه‌بوو، سالا ۱۹۷۵

خانیڻ مه‌سوتن و ب تییڻتی په‌قاندن و ئەم راگواستینه باشوری ئیراقی فرده‌اینه‌ه بیابانه‌کی سه‌حرایه‌کی جهی ژیاڻی نه‌بوو ئەو چه‌ند سالبوو

کۆچه‌ریڻ عه‌ره‌بان ژێ ل وی ده‌قه‌ری نه‌ دژیان هندی هند توزو توویخ بوو براستی سه‌ربازگه‌هین مرنی بوون مالا مه‌ل عه‌فه‌ک سه‌ربازگه‌ها ره‌قم یه‌ک بوو، ئاق یاتال و سویر بوو که‌هه‌رب نه‌بوو خوارین یاکیم بوو یاباش نه‌بوو خه‌لک گه‌له‌ک دچوون بڼکیڻ داره‌کی خورڻیکێ خرقه‌ دکرڻ دسووتن ((۴ - ۵)) سالان مه‌ زۆر نه‌خۆشی و ده‌رده‌سه‌ری دیتن، زۆر که‌س ژێ چوونه

بهر دلوفانیا خودی ل ساللا ۱۹۷۸ حکومتا ئیراقی گۆتن ههرکسه کی خۆ بنقیسین و بیژیت ئەز بارزانی نیمه دی فه گپین کوردستانئ ئەوی بیژیت ئەم بارزانینه دقیت لیڤه بمریت هه میان گۆتن ئەگەر مه بکوژن بسوژن ئەم بارزانینه هندەك ژ هه رکپین بنه جه، لبه ر چاقی مه فه گواستن بو قهزا میڤرگه سووری ل کوومه لگه ها گۆره تویی و دهر دۆرین وی ئاکنجی کرن، ساللا ۱۹۸۰ مالین مه راگواستن ناحیا قوشته په ی لته نشت هه ولیڤی ئەم ل کوومه لگه ها قودس ئاکنجی کرین ساله کی ئەم لهن خیفه تان بووین ئاڤ و که هره ب نه بوون ژیا نه کا بزحه ت بوو پشتی خه لکی ئاڤ و که هره ب راکیشای و خانی بخۆ چیکری ل ۱۹۸۳/۷/۳۱ حکومتا به عسیان هاتن

دهر دۆرین مه هه می گرتن و هه قژینی من ژی گرت دگه ل زاڤایین من و (۱۴) کهس ژ خزم و که سین نیژیکی من و میڤری من هاتینه گرتن ئەم هه رماین چاقه پری چ خه بهر و هه وال نه بوون ئاڤ و که هره ب له

برپین نه دهیلا کهس بهیته ده فمه ئەم دهر بکه قین ژیا ن زۆر ب زه حمه ت کهفت، ئەز ره قیم چومه هه ولیڤی هیدی هیدی مه ژیا نا خۆ بسه ر دبر، دووماهیکی ئەز چوومه نه خو شخانا ژ دایکبوون وه کی مامان من کار دکر زارۆکپین خۆو نه قپین خۆ من ب کارگه ریئ بخودان کرینه ئەڤ که چا قی گاقی چاقی خۆ دده ته من ته مه نی وی دوو سال بوو من بخودان کر ناقی

وی ((بازن سعید محمه د)) ه قیگاکئی ژی تهزو تهوی بتنیینه تهو من بخودان دکهت و چاقئی خو ددهته من زور دگهلمن یا باشه سهبرا مه بیهکدی دهییت، بهرسقا پرسا مه لسهر مالویرانیی تهقه بوو ههه هۆ ههه هۆ. کورپی من تهقه (۸) خانی تهز ئاقادکهه من ویران دکهن ب دهیهها جاران تهز هاتیمه راگواستن و دهرکرن ل کۆرهوا ملیوونیا گهلی کورد تهز ب بیان چوومه ئیرانی ل کۆمهلهگهها خویی ئاکنجی بووین پاشان فهگهپرایینهقه بوو سهه مال و حالی خو ل ههولیرئی ل سالا ۱۹۹۷ ب یهه جاری تهز فهگهپرایمهقه بو گوندی خویی بهرئی بلی من تهقه خانیه ئافاکرهقه و نهها تهز ژيانا خو بسهر بهرزی و سههبلندی تیدا بسهر دبهه.

۱۶ / ۵ / ۲۰۰۸ گوندی بلی

((بهياز ئىبراهيم))

سالا ۱۹۸۳ حكومه تا به عسيان هاتن هه مى ئيرينين بارزانبيان گرتن و برن (۹) كهس ژمالا من برن ،
ئاق و كه هره ب له برين هه قزىنى من دگه ل (۵) كوران گرتن و ونداكرن، ((كهريم مه لكو - ئىبراهيم
كريم - سه عيد كريم - حسين كريم - به رهه م كريم - رههه م كريم)) دگه ل دوو نه قيان و زا قايه كى ما
چه وا دلى من نه سوژيت و نه بوهريت (۹) ميژ ژمالا من به رزه كرن.

ل ئىقاره يه كا درهنگ روژى پهرين خو داھىلابون، سىبھرا تاريى هيدي
هيدي تاريتر دبوو ئەم ل بهر دەرگه ها بهياز ئىبراهيم ميرزايى تاماده بووين
مه دقيا چاقيپكه فتنه كى دگه ل ئەنجام بدهين و كورتىيه كا ژيانا وى
بنقيسين، هه ر لدهستپىكى بقى به ندى دەستپىكرو هندهك قه هينوكو به ندى
بوومه گوتن ب توركى و كوردى ((ئاغلهرم ئاغلاركبى، دهردم قار داغلهر
كبى))، لپاش چه ندين ئاخ و ئوف و ئاهان به يازخانمى بهر كا خه م و
كۆقانىن خو داكوتا و گوتن: كورپى من خوزى ئەز هاتبامه مالاته و هه ر
روژه كى من بووته چيروكه كا تالا ژيانا خو قه گىرپا با هنگى تو دا زانى چيا
بسهرى مه هاتى حكومه تا سوقيه تى ئەم ل ئەرمه نستانى راگواستينه
ئوزبه گستانى باب و برايين من بخرم كوئانان چوونه بهر دلوقانيا خودى ئەم

(۵) خویشک ماینه قه بیکهس و خودان و غه ریب په ریشان بارزانی ده می هاتیه ده فمه ته و ژی وهک مه غریبه بوون و ئەم ههردوو غه ریبه بووین مه دوو خوشکان شویب بارزانیان کر، ئەزبومه هه قژینا که ریم مه لکوئی

بارزانی و ئاخ نه مینم خویشکا گولیزار ل وهلاتی سویدی بی کهس و خودان چوو بهر دلوفانیا خودی ئەم دزانین ژ کیری ژ دایکبووینه به لی

نزانین دی ل کیری مرین، وهکی تهیری سهر ههشکی ههر رۆژه کی ل وهلاته کی و ده قهرکی مه ژ یانا خو بسهر بریه، ل ئه رمه نستانی ئەم راگواستینه تاشکه ندی ل فیروفسکی هاتین مسری و ئیراقی چهند مه ههکان ل پیرمامی بووین پاشان مه مالا خو ئینا گوندی بارزان ههتا سالا

۱۹۷۵ حکومهتا ئیراقی ب سته مکاری مالین مه باری زیلین سه ربازی کرن و گوندی مه ویران و کاشل کر ئەم راگواستینه باشوری ئیراقی ل دیوانیی قهزا عه فهک سه ربازگه ها ژماره (۳) ئاکنجی بووین ژیانه کا زور نه خو ش و ب ره زاله تبوو، لپاش (۵) سالان مالا مه هاته قه گواستن بو کۆمه لگه ها قوشته په ی ل قودس ئەم فره داینه بن خیشه تان ساله کی بی ئاڤ و که هره ب لناڤ توز و تو یخا هاقینان ، کورپو ته قنا ز قستانئ مه ژیانا خو بسهر دبر سالا ۱۹۸۳ حکومهتا به عسیان هاتن

هەمى نېرنېن بارزانىيان گرتن و برن، ئاڧ و كەهرەب لە بېرېن هەڧژىنېن من دگەل (۵) كوران گرت و ونداكرن بناقېن ((كەرىم مەلكو - ئىبراھىم كرىم - سەعىد كرىم - حسين كرىم - بەهرەم كرىم - رەھەم كرىم)) دگەل دوو نەڧيان و زاڧايەكى ما چەوا دلې من نە سوژىتېن نە بەرېتېن هەشت مېر ژ

دەستە چەب - كرىم مەلكو - بەهرەم كرىم - سەلېم بەهرەم ل ناڧەرستى - گول بەرې ئەنفالى ل سالا ۱۹۸۳ - ھەرسى ئەنفالى

مالا من چوون،
مالا مە كاڧل و
وېرانبوو دلې مە
تژى خەم و كوڧان
بوو چەند سالان
ئەم ل ھىڧيا وان
ماين مە گۆت
ئەڧرۆ نە سوبەى

دى ھېنەڧە و نەھاتنەڧە، سالا ۱۹۸۶ ژنو زارۆكېن ھەژارو بەلەنگاز ژى ھەمى برن ڧرەدانە كۆمەلگەھا جەدېدە و گۆرەتوبې سالا ۱۹۸۷ ئەم ژى رەڧىن چوونېنە ئىرانى ب قاچاغى و ب پىان ئەم گەھشتىنە شارۆچكى شىوېنە ئاكنجى بووېن پاشان مە مالا خۆ بېرە ساوھى ژى ئەم چوونېنە قەزوېن ژيانا مە ل ئىرانى ژى ھەر يا نەخۆشبوو ھەمى رۆژى ئەم دچوونېنە شولى خانى بكرىبوون، حكومەتى زۆر ئاستەنگ و بەرەبەرست لىبەر مە داتىنان چ ھاوكارىكرن نەبوو زۆر جارن ئەم دترساندىن دگۆت دى ھنگو تەحوېلى ئىراقى دەين ھاتو چوو لىناقبەرا باژېران ب روخسەت بوو ھەمى ھەيڧ و سالان دڧيا ئەم چووبايېن خۆ بدەين ناسېن ھەتا سالا ۱۹۹۷ ئەم

قەگەپريائنه قە بۆ كوردستانى و مە مالا خو ئيناؤ گوندئ بارزان، ئەقەيه
 ژيانا مەو مالوئيرانيا مە ئەز وهكى دين و دشتان يا لى ھاتى ژ بەركورپين
 خوئين نازدار دەمى داخقم زۆر جارن پەيقين رۆسى توركى، عەرەبى،
 كوردى، فارسى تىكەل دبن ئەز بخۆ ژى نزانم كانى ئەز چ دىژم لمن نەگرن
 كۆ ئەز نزانم كانى ژيانا خو بۆ ھنگوب چ زمانى قەگپم و چەوا وان
 ديمەنيت كريت و نەخۆش بوو بەرچاؤ بكم، خوزى خوزى جارەكادى ئەزا
 يا چووى سەر گۆرئ داىكا خو و من تير تير يى خو دكيلا وئ وەرئيناي و
 من گۆتبايى داىكى داىئ، دئ بلا لسەر قى دنيايى ئەز شىابام بيمەسەر
 گۆرئ تەو كورپين خو، مائەز گونەھ نيمە؟! خەلكى ئەگەر مرؤف ژى لى
 بچن و شەھيد بن گۆر دمىنن، من چ گۆر ژى نينه ئەز سەبرا خو پيىنم،
 گۆرئ داىكى ل رۆسيايى و يى خويشكى ل سوئدى و كورو مپر ژى ل
 بيابانين عەرەبستانى، ئاخ لمنى بى خودانى پەريشانى، زۆر جارن ئەز
 سەبرا خو بقى دەسمالى و قى شويتكى دئىنم دەسمال من ل رۆسيايى دگەل
 خو ئيناىە و شويتكىش ل جنوبى ئىراقى ھەقزىنى من بخۆ كريبوو من
 گوتى بدەمن دئ بخۆ كەمە كراس گۆتن ئەز نادەمەتە نھا من وەك
 پيرۆزيەك لدەف خو يا ھەلگرتى.

۲۰۰۸ / ۶ / ۱۸ گوندئ بارزان

بەھار دسالا ۱۹۹۱ لە بارزان

دەبەلا مەجید دگەل بەھار ئىبراھىم دوتمان (بارزان)

25682 #25682

حسین کریم - ابراهیم کریم (۱۹۸۲) قوشتهپه

ل لائىن راستىن سەعد كرىم مەلىكو لائىن وى ئىي مەجمەد شاكىر
شەردو ئەنقال، جنوبىن عىزانىن. سال ۱۹۷۷

بەياز دەمىن قەد كەرىننەتە بو كوردەمىللىن . جانى عىزان . سال ۱۹۹۷

بەياز ئىبراھىم مىرزا دىگەل كورى خۆ. محمد كرىم
(بلىن)

بەياز ئىبراھىم دىگەل ئەقىيى خۆ كو بايى ونى ئەنقالە (محمد اسماعيل محمد) ساوہ _ ايران (۱۹۹۳)

((گول قەرە ئەسالان))

بابی من زۆر کەیف ب رەفتارین بارزانییان دەت ژبەرقی چەندی کچین خودانە بارزانییان

یە کە ژ پاشماين بيسەروشوينکريين بارزانییان، بخۆ ژنە کا تازربيجانييه و ناقي ويی رووسی (پەمبوخ ئەسالان ئوقە) یە یە کە ژوان ژنین رووسی ئەوین شوی ب بارزانییان کری ل دەمی بارزانی دگەل مەلامستەفایي رەحمەتی چوو یە سوڤیە تا بەری، گول خاتوون دبیژیت: بابی من زۆر کەیف ب بارزانییان دەت ژبەرقی چەندی دوو کچین خو دانە بارزانییان ئەز و بیلور، مەچ گێرو گرفت و ئاریشه دگەل هەڤژینین خو نەبوون تنی

هه قژینین مه بارزانی بوون هه می گاڤا ئارمانجین یه کی بوونه بو پړژیمین داگیر کهر ژبه ر قی یه کی هه تا قینگا قی مه چ خوشی د ژيانا خۇدا نه دیتینه هه ر رۆژه کی لبن بهر کی و تراشه کی مه ژيانا خۆ بریه سه ر هه می تشت من بچا قی خۆ ژقی رژیما درنده دیتینه، بگره ژ (کوشتن، تالان، خراب کرن و سوتنا گوندان، گرتن، لیدان و ئهشکه نجه دان، ده ربه ده ر کرن، هه تا لقی دویمایه کی. گرتنا بکوم ژی ده ستپیکری ده می ئەم ل باکوری عیراقی ل ده شتا دیوانیی قه گوهاستین بو ده شتا هه ولیری، ل به ری به یانه کی کۆمه لگه هین مه دوورپچکرن و هه قژینی من بناقی (جه میل عه بدلا حه سه ن) دناڤ کوله یدا بیی نقستی بوو ئینا ده ری و بر، لوی پۆژی هه تا ئه قپۆ ئەم چلی نزانین هه ر لپاش گرتنا زه لاما ن ئابلوقه و گه ماروویه کا توند ل سه ر مه دانا نه ده یلا کس به یته ده ف مه ئەم ل کۆمه لگه هی ده ربکه فین ئاڤ و که هه رب برین قوتا بجانه قه ده غه کرن خوارن له قه ده غه کر هه ر که سه کی تشتین خوارنی وه کی روین و برنج و ئار فروتبانه مه ب پاره ژی داهیتته گرتن وه توف ئابلوقه ئیخستبوو سه ر مه که س نه دویرا خۆ له نیزیك بکه ته قه وه لی هاتبوو ژن بخۆ دچوونه سه ر گورستانا و گور دکولین تنی مرۆقه کی گوندی (گرد مه لای) ناقی وی (حه جی خدر) بوو مرۆقه کی ئولدار و کورد پهروه ر بوو ﴿١٦﴾ بدزیفه دهات هاری مه مری قه دشارتن ل پاش دوو هه یقان جاره کا دی هاتن ئەو گه نجین ساڤا و میرمندال ئەوین دایکین وان لبن ده هه مه نین کراسین خۆ و لناڤ که نتور و سه لاجه و کورکین بن عه ردی قه شارتی ئەوژی هه می گرتن، ئەو ژن و زارۆکین مرۆقه کی وان ل ئیرانی با یان دگه ل پيشمه رگه یدا با، هه می گرتن

بشهقی برنه لایئ گۆره تووی و پیره فاتی بەردانه سەر ئەلغەمان و هندەك
ژی رهوانه‌ی کۆمه‌لگه‌ها جدیده‌ی کرن، گۆتی هه‌رنه‌ لالی مروقین خو ل
ئیراقی دهربکه‌فن.

ئەز کو دایکا (٩) زارۆکان بووم که‌له‌ك هه‌ژار و به‌لگناز و پهریشان
بووم ژلایه‌کی قه‌ غه‌ریبیا مروقین خو من دکر ژلایئ ديقه‌ دهره‌ده‌رکرن و
تالان و زولم، هه‌قژینی من ژي گرت و به‌رزه‌کر ل سەر ئەقی هه‌می سته‌ما
لمه‌ دکر بریاردا ئەو ژنښن ل سوڤیه‌تی هاتین کوردستانی پیدقیه‌ بزقنه‌ قه‌ بو
سوڤیه‌تا به‌ری، براستی ئەز وه‌کی په‌پووکا لی هاتبووم هه‌ر شه‌قه‌کی
لماله‌کی من دبووراند ئەز نه‌دویرام دناڤ زارۆکین خودا رووینم چونکو هه‌ر
رۆژ دهاتنه‌ به‌ر دهرگه‌هی مالا مه‌ و لمن دگه‌ریان، چهند ژ هه‌قالین مه‌ ئەو
ژنښن ل سوڤیه‌تی هاتین کوردستانی گرتن و هنارتنه‌ قه‌.

گۆل قه‌ره‌ نه‌سلان

جینۆسایدکری جه‌میل عه‌بدوڵا

((نهديما عهبدولرهحمان صالح))

نه م نيزيكي (٢٠٠) ژنا هه بووين نه وين ميړين وان چوو به روسيايي (١٢) سالا نه م ل هيشي م اين، ده مي
فه گه پرياي ميكا ئيلي گوت من ل رو سي ايي ژن يا ئينا ي كچه ك يا هه ي ناقي وي شه وقيايه، پشتي (٤٢)
سالا شه وقيايي زاني بابي وي يي ل به حركي هاتتويه نه نفا لكرن، پار هاته ئيره كچا خو دا كوري
بريي خو لي مخا بن بابي وي حكومه تي دگه ل بارزانييا يي به زكري بابي خو نه ديت.

ژ دا ي كبويا سالا ١٩٢٠ خه لكا گوندي ستوييه و خيزانا ميكا ئيلي
پيندرويه يه كه ژوان ژني ن ل كوردستاني مائه فه (١٢) سالان د چاقه ريتي دا
ژياي هه تا هه قزيني وي ژ رو سي ايي فه گه پرياي هه روه سا (٢٣) سالان چاقه ريتي
هه قزيني خو ما بي ناو و نيشان و خه بهر، لي ته هي جاري هه قزيني وي
نه فه گه پريا و خه بهري فه گه راننده فا وي جل و بهرگ و كه لويه لين بارزانيان بوون

دهمى ل بوسىي گۆرپى بکۆمى بارزانيان قه ديتى، نه دىما خانم بقى ئاواى بۆمه هاته ناخفتن :

چىرۆکا من چىرۆکه کا دريژه تو دى گيژ و هيپى ته گهر ئەز بوته روينم بهرخرى قه گيپم دى بيژى ماشه للا پيره ژنه کا چىر دريژه، بهر وقاژى هزرا وى من پر بدل هز دکر سه رهاتيا خو ب تقافى قه گيپت، سالا ۱۹۴۵ ئەم ژ بهر حکۆمهتا ئىراقى ره قين چووينه ئىرانى ده مى ئەم گه هشتيه ناخا ئىرانى ههر دوو سى مال چوونه گونده کى ل ورمى بگره ههتا لايى سهر دهشتى بارزاني هه مى دابهش بوون نيژىکى دوو سالان ئەم ل ئىرانى بووين هنگى حکۆمى کوردان بوو قازى محمەد پيشه وايى کوردان بوو بارزاني ژى سهر له شکه رى حکۆمهتا وى بوو لقان دوو سالا وه زعى مه زۆرى خراپ بوو ميترين بارزانيان بزۆرى پيشمه رگه بوون، مالا مه ل گوندى ((ميره کانى)) بوو ژ بهر نه بوونا پىدقيا تين ژيانى و خوارنا خراپ و نه بوونا ساين و ده رمانا نه خو شى كه فته ناخ ملله تى مه زۆر لى مرن لبيرا منه جاره كى (۵) مه يت قىكرا ل سه رى گره كى قه شارتن، سه ر قان هه مى نه خو شيان عه جه مان هيترش تينا سه ر مه ئەم ل گوندان ده ر دكرين ب دويف مه كه فتن ب دارو بهرو ته نگان بيرا منه ده مى خه زويرى من بريندار كرى، ئەم هه مى ره قين هاتينه شنويى پاشان ب پيان هيدي هيدي هاتينه گه لىي گاده رى ل گه لىي گاده رى ئەم ژن و زارۆك هاتينه ئىراقى ناخ سيمى ديانا ميژ ژى هنده ك دگه ل مه هاتن و هنده ك ژى دگه ل مه لا مسته فای چوونه رۆسيايى ميژى من و (۵) كه سپى دى ل مالا وان چوون بو رۆسيايى ده مى هه قزىنى من چوى ئەق كورپى من سولتان تازه پهيدا ببوول مهابادى.

بوو چەند هەيقان ل ناخ سيمى ديانادا بووين، ههر زوى حکۆمه تى هه مى ميژ گرتن و رهوانه ي گرتيخانين ((به غداد، مويسل، و كهركوك)) كرن هنده ك ژن و

زارۆك برنه ناڤ كۆمهلگهه كۆل شانهدهر و شیشه دزى ، ئه وىن دى ئازاد و بهرهللا كردن، ئه م قه گه پريانه قه بوو گوندى پيئدرۆ من ره خته كى فيشه كان فه شارتبوو پاشان من فرۆت دا خوۆ كورپى خوۆ پى بخودان بكه م، سپيدى هه تا ئيقارى من كاردكر هه تا (بهره كى نيقشكى) يان كراسه كى هريا نه شوستى ددا مه، (۱۲) سالان من ب پشتا خوۆ داريين قه كيشاى، جاره كى ئه م چه ند ژنېن ميړين وان چوويه رووسيايى بخۆ ب كه ران چوويه لايى ئاكرى كاروانى ده مى مرۆقه كى لايى ئاكرى كه رين مه بو مه ب كه له كى قه په رانديه لايى دى رووبيارى گۆته مه ژنان هوون بخۆ شوى بكه نه قه ميړين هنگو كه س نه مايه (به دريى) شيله كا توفى كره ناڤ چاڤين وى و سه رى خوۆ دبه خوۆ ئينا و چوو لپاش يه ك دوو سالان ميړين بارزانبيان ل گرتيخانين (مويسل - كه ركوكى) به ردان، گوتى نابيت بچنه قه بو ده قه را بارزان هه مى بسه ر گوندين هه وليړى و دهوكى دا به لاقكرن مالا بابى من ل گوندى ((كه مه كان)) بوو ل لايى ئاكرى، بارزانى ببوونه سى به ش هندهك چووبوونه رووسيايى هندهك ل گوندان مابوونه قه، به هرا هه ره زۆرا وان هاتنه لايى دهشتا هه وليړى.

سالا ۱۹۵۸ ده مى مه لا مسته فا قه گه پريانه قه خه لك ئازاد بوو هه مى قه گه پريانه قه بوو گوندين خوۆ ل ده قه را بارزان سالان ۱۹۵۹ ده مى هه قژينى من قه گه پريانه قه ل رووسيايى ل ويړى ژن ئينا بوو ناڤى وى فه يروۆز و ناڤى كچا وى شه وقيايه، كورپى من ب پيان چوو بوۆ شه قلاوى به را بابى خوۆ ده مى گه هشتيه ناڤ ميړان بابى خوۆ نه دناسى، (۳-۴) ساله كان ئه م قىكرا ژياين مه بخۆ ماله كا نوى داناڤه بوۆ شه ر دناڤه را حكۆمه تى كوردان دا هه مى روژى ئه م دره قين دچوويه دشكه فتاندا ژ ترسيپ ته ياران چونكو روژانه گوندين مه بومبه بارن دكرن چه ندين نه فه ر شه هيدكرن.

سالا ۱۹۶۹ ھەتا سالا ۱۹۷۵ ئەم ب ئارامى دمالېن خودا بووين، مللەتى مە بوونەڧ سى بەش ھندەك چوونە ئىرانى، ھندەك برنە جنوبى ئىراقى، ھندەك مانەڧە ل سەر گوندان مالا مە ھەر ل پېندرو بوو ھەتا سالا ۱۹۷۸ ئەم راگواستېن كۆمەلگەھا بەحرى، گوند ھەمى سوتن و پەقاندن كانىيېن ئاقى نەھىلان.

ئەم ل بەحرى ماینەڧە ھەتا سالا ۱۹۸۳، سېپىدەكا زوى لەشكرەكى زۆر دەوروبەرى كۆمەلگەھا (قودس، قادسیە) ل قۆشتەپەى گرتن ھەمى نېرىنە ئەوېن تەمەنى وان ژ ۱۰ سالیى زېدەتر ھەتا (۱۰۰) سالیى گرتن، ھەڧژىنى من زى بسەرەدان چوو بوو سەرا مرۆڧىن خۆ بدەت ل قوشتەپەى كۆمەلگەھا قادسیە دگەل ھەمى مېرىن بارزانیان ھاتە گرتن ل پاش (۹-۱۰) رۆژەكان لەشكرى كۆماری كولاڧ سوورېن سەدامى ھاتن دەر دۆرىن كۆمەلگەھىن ((بەحرى، ھەرىى، ديانا)) گرتن دەست ب گرتنا مېرىن بارزانیان كرەڧە، مە لئاڧ ھەوشا خۇدا چالەك كولىبوو ژ ترسېن حكۆمەتى كورپى من خۆتىدا ڧەدشارت دەمى لئاڧ كولانىن بەحرى دگەریان (۴-۵) مېرەك دگەل كورپى من چووبوونە دوى چالى دا ھند نەمابوو بڧەندقن، دەمى سەربازېن حكۆمەتى چورى كورپى من و چەند مېرىن دى ژ مرۆڧىن مە رەڧىن چوونە گوندەكى لىن پىرمام دگۆتى مىراخورى ناڧ مالېن ھەركیان ئەو ب پىان چوون ھەتا سەر جسرى رىزان ئەم زى ب قاچاغى بدويفرا چووين ب ئوتومبىلېن جىب، دووبارە ئەم چووينە گوندى پېندرو، ل ملانى مە بڧو ھندەك كولك ئاڧا كرن و ئەم چووينە تىدا ھەتا سالا ۱۹۸۶ سى سالا ئەم ل پېندرو بووين ل سى دەولەتان (دقاچاغ) بووين ((ئىراق، ئىران، توركىيا)) حكۆمەتى بەلاخۆ ژمە ڧەنەدكر ھېرش ئىنا بو سەر دەڧەرا مزورىيان، لایى شىروان بو شەر، چەند گوندەك ھاتبوونە ئاڧاكرن ب قاچاغى ھەكى ((ھوبىيە، لىرا، كانىبوتكى)) ئەڧ گوندانە

سوتنقه خەلكى وان رهقین هاتنه ناڤ مزویریان، مه مالا خو باركر ئەم چوینه ئیرانى.

لپاش دووسالان سالا ۱۹۸۸ حكۆمهتى هیرش ئینا بوو سەر وان گوندان ئەوین مای ژى هەمى رهقین هاتن توركان و ئیرانى مالا مه ل ورمى بوو لپاش (۳) سالان گۆتن كوردستان ئازاد بوو كوردا حكومهتا كوردیا دانای و كوردستان زۆرا خوڤ بووی چ ترس نهمايه، ئەم ل سالا ۱۹۹۱ قه گه رپاينه قه بو كوردستانى مه مالا خو بره كۆمه لگه ها به حركى، (۳) سالیڭ دى ئەم ل به حركى بووین حكۆمه تى و ریکخراوا گۆت دقیت گوندا ئاڤا بکه نه قه هەر كه سه كى قه گه رپیت سەرگوندان دى دارو حەسیلك و بزى و چیل و میش هنگقین و مریشكان دهینى، مه گۆت تازه ئەم خەنى بووین دا بخۆ بچینه ق سەر گوندین خو سالا ۱۹۹۴ چوینه ق پیندرۆ، سەر ژنوی مه خانى بخۆ چیکر نه قه هەمى گوند ئاقه دان بوونه قه، دوو سالا دخانیڭن خودا نه بووین سالا ۱۹۹۶ بو شه رى توركان و په كه كان، (۵۰) گوندین مزویریان ستوون خەلك ئاواره بونه قه نه قه كى من ((جوتیار)) یى (۱۲) سالی بوو ئەلغه مه پیتقه په قى هەردوو پیتىڭ وی ل پشستا چوكان را ژیتقه كرن، دووباره ئەم ره قینه قه هاتینه ق كۆمه لگه ها به حركى ل كۆمه لگه ها به حركى ژى مه چ خوڤى نه دیتن بو شه ر دناقبه را پارتیا ديموكراتا كوردستانى و یه كه تیا نیشتمانى كوردستانیدا به حركه بوو سنورى شه رى وان چەند جارن یه كه تیا هیرش دئینا سەر كۆمه لگه ها به حركى ئەم ژن و زارۆك دا ره قین چینه لایى گیتىڭنى و پیرمام هەمى رۆژا (۹-۱۰) توپ ل به حركى و ده وروبه رى به حركى ددان.

وهل حاسل مه چ ئیسراحت نه بوویه بیټ ئەم پهیدا بووی یى بره قى قه بووی لقیره هه ره قیره ژ قى بره قه هه رئاڤ مال و گوندى قى، كورپى من هه رجارى ژى وه نه بوو بکه یفا خو بچین مالا خو دگه ل خو بهین هەمى جارا

بدزىقە بوويە ب شەقى رىكىن قاچاغ ب كەرو دەوارا ب ترس و لەرزقە ئەم دەرەقەن، ھەر جارەكە چەند ژ مالا مە برىندار بوون دمرن مالا خەزويىرئ من (۵) مەيتىن خۆ ل گوندئ (مىرەكانئ) لەسەرى گرەكى يىت قەشارتى، ژيانا مە ھەمى يا ب كوچ و كوچبەرى و مال قەگواستن و ويرانبونى قەبووى ما مە چ خۆشى ل خۆ دىتتە ما چ ماىە مەبچاقئ خۆ نەدىتى، ھندەكىن برى ل بىبابانا سعودىي ژ برساندا كوشتى و ھندەك ئەقە (۴۰-۵۰) سالە ل خوشكو برايتن خۆ دگەرييتن تازە يىن قەدبىنن ئەو رسمئ ھەمى گاڤا مكائىلى بەرى خۆ ددايئ يئ كچا وى بوو ئەو ل رۆسيائى ھىلاى بوان كەسەرا چوو.

پشتى كۆ كورئ عيسى پىندرۆئ ل رۆسيائى ھاتىقە ساللا ۲۰۰۳ كورئ من چوو لالى گۆتى ناقتى داىكا من فەيرۆزە كچەكا ھەى ئەقە وىنين وىنە توو ناناسى، ئەويژى گۆتى چەوا ئەز ناناسم ئەو خالەتا منە يا ساخەو كچا وئ شەوقىە يا ل ئوكرانيا، كورئ من چوو لالى ژنەكى رۆسى دزانى ناقتى وئ (شوكرايە رەسۆل) بوو نامە بوو خوشكا خۆ نقيسين و شريتتئ قىديوئى بوو ھنارتن، خوشكا وان زانى كو بابئ وئ يئ ئەنقالكرى مرۆقئىن وئ ھەمى يئ ل كوردستانئ ساللا (۲۰۰۵) قەگەرياقە بو كوردستانئ زۆر كەيف خۆش بوو دەمى دىتى ئەقە ھەمى مرۆقەيىن ھەى، نەقئى من مەمەد دگەل خۆ برە ئوكرانيا كچا خۆ دلارا ھەيدەر ئيسلائوف پيشكەشى برازايئ خۆ كر.

ھەرى ھەرى ئەقەيە ژيانا مە شوكر بو خودئ ئەم ب شەرەفو كەرامەت و سەربلندى ژياين، نەخۆشى چ نىنە يا ژخرا خۆشتر سەرقان ھەمى نەخۆشيان را ئەوہ كورئ من سولتانى ئەقە چەند رۆژەكە ل بەغدا قەگەرياقە ل ۲/۳/۲۰۰۹ چوو بوو بەرانبەر زالم وتاوانباريئ بەعسيان ل ناڤ مەحكەمئ گوتبوويئ ئەا ھونگو ئەقەيا بسەرى من و بابئ من و مللەتئ بارزان ئىناى، ئەقە بوومە زۆرە ئەوان ب ساخى مرۆقئىن مە بنتاخ دكرن ئەم بريكا مەحكەمى

و ياساى داوا مافى خۆ ژوان بكهين:

- ۱- ساللا ۱۹۴۵ - چوون بۆ كۆمارا كوردستانى ل مهبابدى
- ۲ - ساللا ۱۹۴۷ - فهگه پريانه فه بۆ كوردستانى بوونه سى بهش هندهك چوونه روسيايى هندهك چوونه ناڤ گرتيخانين كهركوك و موسل - ژن و زارۆك ژى چوونه گوندى پيندرۆ
- ۳- ساللا ۱۹۵۰ گرتيان ل گرتيخانى بهرددهن و مالا خه زويرى وى بگشتى ئاوارهى دهشتا ههوليرى دبن.
- ۴ - ساللا ۱۹۵۸ (فه دگه پرينه فه) بۆ گوندى پيندرۆ.
- ۵ - ساللا ۱۹۵۹ هه قژينى وى مكائيل ل رۆسايى (فه دگه پرينه فه) و ژن و كچا خۆ ل رۆسايى بجه دهيليت.
- ۶ - سالين ۱۹۶۱ ههتا ۱۹۷۰ لبهر توپ و تهياران لناڤ شكهفت و بن تراش و بهران بوونه.
- ۷ - ساللا ۱۹۷۵ مروڤين وى ئاوارهى ئيرانى دبن و ئه و ژى ل ساللا ۱۹۷۸ دهيتت راگواستن بۆ ناڤ كۆمه لگه ها بزۆر چيكرىا بهركى.
- ۸ - ساللا ۱۹۸۳ هه قژينى وى دگه هه مى ميژين بارزانيان دهيتت گرتن و ئه و بخۆ ژى فه دگه پرينه فه بۆ ده قهرا بارزان.
- ۹ - ساللا ۱۹۸۶ دووباره حكومت هيرشى دكه ته سه ر ده قهرا مزويريان ئاوارهى ئيرانى دبن و ل ئورمىي ئاكنجى دبن.
- ۱۰- ساللا ۱۹۹۱ فه دگه پرينه فه بۆ كوردستانى لبهركى ئاكنجى دبن.
- ۱۱- ساللا ۱۹۹۴ دووباره فه دگه پرينه فه بوو گوندى پيندرۆ.
- ۱۲- ساللا ۱۹۹۶ دبيتته شه ر دناقبه را حكومه تا توركان و په كه كان (۵۰) گوندين ده قهرا بارزان دهينه سوتن و ويرانكرن و نه قىي وى ههردوو لنكىن خۆ لدهست ددهت و فه دگه پرينه فه بوو كۆمه لگه ها بهركى.

۱۳- ساللا ۱۹۹۷ چەندىن جاران مالا خۇ بېھ دەھىلن و ژبەر شەپرې ناڧ خۇ دچنە گوندىن دەر دۆرېن بەحرى و پىرام.

۱۴- ساللا ۲۰۰۳ كچا خۇ قەدبىنن ل وەلاتى تۇكرانىا.

۱۵- ساللا ۲۰۰۵ لپاش ((۴۶)) سالان خوشك و برا يەك و دوو دىبىنە قە ل بەحرى لى نەخۇشك زمانى براى دزانىت نەبرا زمانى خۇشكى دزانىت ھەردووك وەكى كەر و لالان دەر دة دلى خۇ بۇ يەك دكەن و ھەستا خۇ بۇ يەك دەر دېرن.

۱۶- ساللا ۲۰۰۹ دىەكەم دانىشتنا دادگايى بلندى تاوانىن ئىراقى ل بەغدايى سولتان مىكائىل ئەقى سەربۆردى لبەرامبەر تاوانبارو دادوەر و رەتيا گشتيا جىھانى شىرۇقە دكەت.

۲۰۰۹/۴/۳ كۆمەلگەھا بەحرى

لایب راستی، راوهستای، محهمه صالح، رازی زینتی، ئە یاد کاکه‌ی، عوسمان قادر، هه‌قال ره‌حمان، مه‌لا ئە یوب، حاکم ره‌ئوف، مه‌دحی مه‌نده‌لوی، -، هه‌دار بارزانی، روینشتی لایب راستی، ریکاری مزویری، نادر بازی، سولتان میکائیل ٤-٢-٢٠٠٩ به‌غدا

((عائىشا ئىبراھىم سەيد محەمەد))

حكۆمهتا ستالېنى جەرگى من سوت دوو براينىن من دانە كوشتن، سەدامى ژى مېلاكىن من كوزاندن
هەقژىنى من و كورئ من گرتن و بەزركرن، ئاڧ و كەھرەب ئە قەدكرن، خارن و قەخارن ئە قەدەغەكرن
ئەم ئەشكە نجه دداين، دگۆتە من دقېت توژى دووبارە قەگەرېيېيە قە بۆسۇقىيەتى، سالا ۱۹۸۶ لورى و
زىل و پاسىن كچكە ئىنان هەمى ژن و زارۇك سياركرن و ئەم برىنە پىرەفاتى ئاڧ كىلگە هين مېنان
فەدەين گۆتن دقېت ب زويترين كات ژ ئىراقى دەرىكەڧن

خەلكا دورگەھا قرمە ل ئوكرانیا، حكۆمهتا وى دەمى يا رۆسىيە مالباتا
وان بزۆرى پراگواستیه تاشكەندى لەشكرى مەلا مستەفایى بارزانى ژى ژ
هەقدوو كرنەو هەر هەندەك هەنارتىنە دەقەرەكى و وەلاتەكى، هەندەك ژ وانا
پەوانەى تاشكەندى كرىنە ل وىرى ((خەمو شەمدىن بابىزدىن)) ئى موكى
دناسیت و دىبته هەقژىنا وى و برىارا هەتا هەتای د دەتە ((خەموى)) د خۆشى

و نەخۇشيدا دا ھەفالا ئېش و تازارو خەم و شادىيىن وى دىيت و گۆت : بەرى مەھەكى گۆتە مە بارزانى دى قەگەرىيىن ئىراقى يى دقېت بچىت بلا بەيىت ناڧى خۇ بنقىسىت، مە ناڧىن خۇ نڧىسىن دووماھىكى ئەم ھەمى كۆم كرىن ل جھەكى و سواری پاپۆرى كرىن ئىراقى و ھەوليرى مە مالا خۇ برە شىروان مەزن و موكا، سالا ۱۹۷۸ حكومەتى ھەمى گوندىن دەقەرا بارزان سوتن و ئەم زى راگواستىنە كۆمەلگەھەكى ل قوشتەپەى دگۆتنى كۆمەلگەھا مزويريان سالا ۱۹۸۱ مە مالا خۇ برە كۆمەلگەھا قادسىيە، سالا ۱۹۸۳ حكومەتا ئىراقى لەشكرەكى زۆر ئىنا دەردۆرىن كۆمەلگەھى سىپىدە زوى بوو ئەسكەر بەربوونە ناڧ كۆمەلگەھى مېر ھەمى گرتن ئەويىن تەمەنى وان ژ (۱۰) ساليى زىدەترىا ھەتا ۱۰۰ ساليى ھەمى برن گۆتى كۆمبوونە ل كەركويكى، برن و بەزركرن حكومەتا ستالىنى جەرگى من سوت دوو برايىن من دانە كوشتن، سەدامى زى مىلاكىن من كوزراندن ھەڧژىنى من و كورى من گرتن و بەزركرن ئاڧ و كەھرەب لمە قەدكرن خارن و قەخارن لمە قەدەغەكرن ئەم ئەشكەنجە دداين، دگۆتە من دقېت تو زى دووبارە قەگەرىيىەقە بو سۆڧىەتى سالا ۱۹۸۶ لورى و زىل و پاسىن كچكە ئىنان ھەمى ژن و زارۆك سىاركرن و ئەم برىنە پىرەفاتى ناڧ كىلگەھىن مىنان فەداين گۆتن دقېت ب زويتىن كات ژ ئىراقى دەربكەڧن ھەرن ھوون خائىنن، لى ئەم شەڧى بدزىشە قەگەرىيىنەقە بو كۆمەلگەھا گۆرەتوويى ھەر ھندەك ژن و زارۆك چوونە دناڧ مالەكى دا، دووبارە ئەم قەگەرىيىنەقە بو قوشتەپەى ھەتا سالا ۱۹۹۱ ب پىا رەڧىن چوويىنە ئىرانى دووبارە قەگەرىيىنەقە بو قوشتەپەى ھەتا سالا ۱۹۹۴ ژ بەر شەرى ناڧخۇ رەڧىن چوويىنە موكا ژنوى خانى بخۇ ئاڧا كر ھەتا سالا ۱۹۹۶ بو شەر دناڧبەرا حكومەتا توركيايى و پەكەكى دا، گوندىن مە ھاتن سۆتن ئەم رەڧىن ھاتىنە سۆران نھا زى ئەز دگەل نەڧىيىن خۇ ژيانا خۇ ل سۆران بسەر دبەم، يىن ئەم

هاتین کوردستانی ترسی و برسی و کۆچ و کۆچبەری و جەرگ سوتن و مال
وێرانی بەهرا مەبوونە.

سۆران ۲۰۰۹/۴/۲۴

((ئولفەت دوسن عەلی))

ژ (۱۰) سالیی زێده‌تربا هه‌تا (۹۰) سالیی به‌سه‌رفه‌ تر هه‌می گرتن مێری من (شاحسین) و هه‌ردوو کورین من ((تحسین و جاسم)) گرتن دگه‌ل (۵) ژاقاییین من نهم شه‌شه ژن بی کهس و خودان ماینه‌قه‌ سه‌ره‌ پای قان هه‌می خه‌مان، نه‌من و نیستخباراتیین به‌عسیان له‌ ده‌گه‌ریان دگۆت دقیت هوون بچنه‌قه‌ بو‌رۆسیایی هوون ئیراقي نینه‌من خۆل مالا سه‌دی بیخشاشی قه‌شارتبول به‌حرکی .

ژ دایکبوویا سالا ۱۹۲۹ و خیزانا شاحسین عەلی محەمەد بازییە، دەمی مه‌ سه‌ره‌دانا وئ کری ل هه‌ولێری سیمایی وئ ماندیوون و خەم ژئ دبارین، لی سه‌ره‌پای قان هه‌می خه‌مان و ئیش و ئازارانه و نه‌خۆشیان وئ دقیا شه‌رێ ژیانێ بکه‌ت و ب به‌رخودانه‌ک مه‌زن خۆ رابگریت به‌رسقا پرسین مه‌ یه‌که یه‌که ددانه‌قه‌ و جار جاره ژێ بیده‌نگ دبوو کچا وئ فاتیایی سه‌ربۆردین تالین ژیانەکا نه‌ژین نه‌مرن قه‌دگیزان.

ئولفەت خانمی گۆت : ئەم دئه‌سلدا تورکین هاتینه‌ راگواستن بو‌ ئوزبه‌گستانێ

دهمى بارزانى هاتيه دهف مه مه بهه قرا كاردكرو يهك دوو ناسكر، دووماهيكي پهبه نديين مه گه لك خو شبوون دگهل بارزانى گه لك ژنا برباردا كو شوى ب بارزانيان بكن ئەز ژى يه كبووم ژوان مه ژيانه كا خو ش و نورمال بهه قرا دبوواند لى خودى خراپ كهت مالا زالم و زورداران كو ژيان لمه تال كرى.

سالا ۱۹۵۹ هاتين ئيراقى دهمى ل به سرايى ژ پاپورا گوروزنى هاتين خوارى سوارى قيتارى بووين چووينه به غدايى و هاتينه هه وليرى، مه مالا خو بره گوندى باز سالا ۱۹۶۲ حكومه تى هيرش ئينا سهر ده قهرا بارزان مه مالا خو بره ناف مزويريان بو چهند هه يقه كان مابين مالا مه هه مى تالانكر، دووباره فه گه رپايينه فه بو گوندى باز ۱۸/۱۱/۱۹۷۵ حكومه تى بارزانى ب زيل و قيتارا راگواستن بو جنوبى ئيراقى گوندين مه ژى سوتن و ويرانكرن، ل پاريزگه ها ديوانى قهزا عه فهك ناحيا فه واره و ئەلفدير ل چوار كۆمه لگه هان وان دگوتى سهربازگه ه ((معسكر)) ژماره (۱، ۲، ۳، ۴) ئەم ئاكنجيكرين كه شو هه وايى ده قهرى زورى نه خوشبوو هه مى گاغان توز و تويخ بوو خه لك گه لك مرن روژ هه بوو (۵ - ۱۰) كه سان دمرن ژ بهر ئاقا تال و سوير و توزو تويخى.

خانيين مه كوخبوون ژيانا مه زورا نه خوشبوو خارن و فه خوارن دخراپ بوون، ئەو روژ دهاتنه قه بيرا من دهمى حكومه تا ستالينى ئەم ژن و زاروك راگواستى، هه ركه يين بنه جه سالا ۱۹۷۷ فه گه راندنه فه كوردستانى قهزا ميترگه سوورى ئەم ژى ل سالا ۱۹۸۰ ب لوربان فه گه راندينه فه بوو ناف دوو كۆمه لگه هان ل قودس و قادسيى ل ناحيا قوشته په ي سهر ب پاريزگه ها هه وليرى، هه ر وى سالى فرۆكين ئيرانى كۆمه لگه ها مه بوردوومانكر (۲۰) ژن و زاروك شه هيدكرن چهندين كه س ژى برينداركرن ئەم ره قين چووينه گوندين دهر دورين كۆمه لگه هى.

سالا ۱۹۸۳ ل سهرى سحاره كا زوى حكومه تى دهر دورين هه ردوو

کوومه لگه هیڼ ((قودس و قادسیه)) گرتن و عهسکه ره کئی زور یی کولاق سوور دگوتنی حهره سین سه دامی به ربوونه ناڤ کولانان هه می میر گرتن شهوین ته مه نی وان ژ (۱۰) سالیی زیده تر با هه تا (۹۰) سالیی به سه ره شه تر هه می گرتن میری من و هه ردوو کورپین من ((تحسین و جاسم)) گرتن دگهل (۵) زاقاییین من شه شه ژن بی کس و خودان ماینه شه سه ره رای فان هه می خه مان.

ئه من و ئیستخباراتیین به عسیان لمن ده گه پریان دگوت دقیت هون بچنه شه بو رووسیایی هون ئیراقی نینه، شه ره قسیم چوومه به حرکی مالا (سه دی) بیخشاشی هه تا دوو هه یفا کچین من هه می روژا داچنه مويسل و هینه شه بهس دا بو من جنسیی چیبکه ن دا من نه گرن.

زور عه زاب و ره زالهت من بچاقی خو دیتن چاقین مه دچاقه ریتی دا خیل بوون ((۲۰ - ۳۰)) سالا شه بحسرهت بووین تنی بو یهك جار ژی بیت شه کس و کارین خو یین رووسی بیینینه شه (۲۵) سال ژی ئومیدا من شه بوو کو شه بتنی هه ردوو کورپین خو هه قزینی خو بو یهك جار بیینمه شه، لی محابن شه که سه ره بو که فر د دلی من دا ده می ل ۱۷/۱۰/۲۰۰۵ هه ستهک و کولاق و پینلاقین وان بو مه ژ سه حرایت عه ره بان ئینایه شه.

چاقی من ب سیمایی ئولفهت خانمی فه مابوون شه چه ند په یقه وه مالکین شعره کا بهرهاقیتی ژ دایکبوون

((تالانه هه رمان داو تالانه، تالان مالا بابانه، تالانا خورت و لاوانه، فه رمان فه رمانه به عسیانه، بنچاقرنا میرانه، جه رگ سووتنا دایکانه))

ئه ری گه لو خه م وه ک پایزه کا به لك وه رین ژ سیمایی خه مباری ئولفهت خانمی دبارین، دلی من وه ک چایدانکی شقانه کی ل سه ره په لان دکه لی و چاقین من خوازیارین ته شه کا بارانی بوون، دلی من ژ شه رما دنیایی و ژ بهر

قه نه کولینا برینین وئ یین نازریای گریا هه فکا خو دادحویلا و دهست ب پرسیارین خو کره قه.

ئه قی جاری فاما خانمی به رسقا مه دافه و گوټ برا بخودی یا ب سه ری مه هاتی به سه ری که س نه هاتییه سالا ۱۹۹۱ ئەم (۶) ژن بی میڤ ره قین چووینه ئیرانی دایکا من یا پیربوو کچا خویشکا من جحیل بوو ب هه ردوو چاقان یا کوره بوو من ملی وان گرتبوو سی روژ و سی شهقان لبه ر بفه رو بارانا دچووین هه تا گه هشتیه حدوودی ئیرانی، مه زور زور ره زلهت کیشا ده می ئەم قه گه ریایه قه بو قوشته په ی ئەو مالا مه بکارگه ری ل دهشتا هه ولیری بخو دانای ب پاری شولی روژی هه تا ئیقاری لئاڤ بیستانین ((پردی ، بیستانه ی ، که له کا یاسینه غای)) مه ته ماته و خیار و شینای دکر، هه می تالانکربوو.

سالا ۱۹۹۷ قه گه ریاینه قه بو گوندی خو باز، ئە قه چه ند ساله که هاتییه هه ولیری، ل روژا ۲۰۰۹/۶/۲۰ دگه ل سکا لاکارین گه را چواری ئەز چوومه به غدا ل دادگه ها بلندا تاوانین ئیراقی لبه رامبه ر دادوه ری دادگه هی و تاوانبارین ناڤ قه فه سی ئەوا به سه ری مه ئینای به عسیان من شرۆقه کر و سه د نفرین و توف نه عله ت ل تاوانبار و خوینمیژ و که سین دهست دگرنا بارزاناندا هه بووی کرن و داوا مافی خو و هه می ژنیڼ گرتیان ل حکومه تا ئیراقی کر.

۲۰۰۹/۹/۹ هه ولیری گه ره کا نوه دوو دوو

جمهورية العراق
المحكمة الجنائية العراقية العليا
محكمة الجنائيات الأولى

ورقة تكريف بالحضور

السيد /
الس المشقة : فاطمة كئاهن على
معدل لاقئها : لئيل / شاعبة بارزان

القئسى حضورك امام هذه المحكمة فى بغداد فى الساعة التاسعة من صباح يوم ٢٠٠٩/٦/٢١
بمضمون الدعوى المرؤفة (١٠٠٩/لؤى/٢٠٠٩).

رئيس
محكمة الجنائيات الأولى

٢٠٠٩/٦/٢١
٤١٥٦٠٢
١٨ / ١٨ / ٢٠٠٩
لؤى الجنسية العراقية

بإمارة من لؤى الجنسية العراقية
التي مبررة للجنسية امام اللجنة الجنسية العراقية ولؤى
١/٢ من لؤى الجنسية العراقية لؤى
لؤى الجنسية العراقية

بإمارة من لؤى الجنسية العراقية
التي مبررة للجنسية امام اللجنة الجنسية العراقية ولؤى
١/٢ من لؤى الجنسية العراقية لؤى
لؤى الجنسية العراقية

بإمارة من لؤى الجنسية العراقية
التي مبررة للجنسية امام اللجنة الجنسية العراقية ولؤى
١/٢ من لؤى الجنسية العراقية لؤى
لؤى الجنسية العراقية

((ژینا جەلال))

ئەزا رووسی و
 ھەقژینی منی
 شکاک بووینە
 بارزانی ،
 ژبەرھندی
 بە عسیان
 ھەقژینی من ل
 بەغدا ئەنفالکەر

خەلکا جەزیرا قرمە و ھەقژینا ئیبراھیم جەلالییە گۆت : دەمی بارزانی
 ھاتیە ئۆزبەگستانی من ئیبراھیم ناسی و مە بریارا بەھقرا ژیانئ دا و سالا
 ١٩٥٩ ب پاپۆرا گورۆزنی ھاتین ئیراقئ ل بەسرا سواری قیتاری بووین
 ھاتین ھەولیرئ و شەقلاوی ، ناقتی ھەقژینی من موسل دەرچوول کارگەھا
 شەکرئ ، دەمی بویە شەپ دناقبەرا کوردان و حکومەتی دا ل موسل
 رەقین ھاتینە کوردستانی دوماھیکئ چووینە بەغدا بەھر ئاوايەکی بیت مە
 ژيانا خۆ دبووراند ھەتا سالا ١٩٨٣ ھەقژینی من دگەل بارزانییان ھاتە
 جینۆسایدکرن و ژيانا مە زۆر نەخۆش بوو زاروکین من ب ریکا قاچاغ
 چوونە دەرقلە ئیراقئ و ل پولینیا ئاکنجیبوون ئەز بتنی مامەقە ل بەغدا
 ، دەلیقەک بومن چیبوو ئەز دگەل ژنەکا ئوردنی و مسری رەقیم چوومە

ئوردن ب هه نجه تا سه ره دانكرنا دايكا خو ل ئوردن حكومهت هات من بگريت ئه ز ره قيم چوومه جهه كي دي ، هه تا ده ليقه بو من چي بووي ئه ز ژ دهستي به عسيان رزگار بووي چوومه دانيمارك ، به لي دي ل من هه ري ل كوردستاني سالي جاره كي فه دگه پييمه فه كوردستاني براس تي مه ژيانه كا زورا بزحمهت يا بووراندی هيشی خوازم ژ خودی ئه قين ل دويف مه دهين وهكي مه نه ژين .

۱۵-۱۲-۲۰۰۹ هه ولير

۱۹۸۶ژن و زاروؤكېن بارزانيان ب پاس و لوريان برنه پيره فاتىؑ ناؤ ئه لغه مان گوتىؑ ژ ئيراقىؑ ده ركه قن

((عهزیزه خهیرللا سهیفلا))

ئها نهل بارزان ژيانا خو بسهر دبه م دگهل شان ههر دوو كچان سهر شان هه مى خه مان، گرتنا ميرو
كوران، پار خه مهك گه هشته من يا بوويه كول و كه سهر د دلى مندا، جهركى من يى دبوهريت و دلى من
كړين يا نيدهيت، سوتم ناهيته گوتن، سوتم و ناهيته گوتن؟!.

عهزیزه خانم دبيژيت : حكومهتا سوقيه تى وى ده مى ته و خه لكى ل
ده قهرين كو ئول و ئولدارى تيدا دهاته كرن نيژيكى سنووران راگواستن ههر
هندهك برنه ولاته كى بههرا زورا مييران ژى دبرنه بهرؤكېن شهري مالا

مهژی ل قیروفسکی ل تاشه کندی ئاکنجیبوو وی ده می خوارن و قه خوارن زۆر ب زحمت بدهست دکه قتن مه هه میان کاردکر دا خۆ بخودان بکهین. من ل کارخانێ کاردکر ((سه لیم سه عید فهق عه بدولره حمان)) هاته دهف مه وهک کارگهر مه هه قدوو ناسی ئەم شه هرهزای کریارو رهفتارین یه کدوو بووین پاشان مه برپارا بهه قرا ژیانێ دا بو هه تا هه تایی و مالهک بخۆ دانا ژیانه کا ئارام و رهحەت بخۆ بسهر دبر گه لهک جارن سه لیم سه عید

دا که قیته دناق هزرو خه یالاندا ئەزدا بیژمی تو بیر ل چدکه یه قه چما تو هنده دهزینی ئەو ژێ دا هییدی هییدی خه م و کۆشانیڼ خۆ سه رههاتی و سه ربۆردین تالین ژیانا خۆ بو من قه گپیت و دا بیژیت ئەم کوردین وهلاتی مه تورکان عه ره بان و فارسان یی داگیر کری له ورا ئەم دگه ل وان دجه نگیڼ مه چه ند سالان شه ر کریه دا وهلاتی خۆ رزگار بکهین ئەم هۆزه کین ناقی هوزا مه بارزانیه مه شه ری حکومتا ئیراقی دکر ب سه روکاتیا شیخ

ئەحمەدی بارزانی و مەلا مستەفای بارزانی حکومەتی هێرشەکا مەزن کرە سەردەقەرەمە ب فرۆکە و لەشکەرەکی مەزن و ھندەک ژ خائین و خۆفروشان، مە ئەقیابن زولما زالمان ژیاننا خۆ بسەر بیهین مەژن و زارۆکیڻ خۆ برن بو وەلاتی ئیرانی ل مەھابادی کۆمارا کوردستانی ھاتە دامەزراندن ئەم ھەمی بووینە پێشمەرگە دقتی کۆماریدا مە دقتیا کوردستانی ب پارێزین لی کوردان چ پشت و پەنا نەبوون حکومەتا شاھن شاھی هێرش ئینا سەر کوردستانی و کۆمارا کوردستانی ل مەھابادی ل مەیدانی راکرو قازی محەمد ل چوارچرا ل سیدارە دا ئەم بارزانی ھیدی ھیدی پشتا و پشت فەگەریاين مە ژنوو زارۆکیڻ خۆ دانە پشت خۆ ل پێش وانژی مە شەپری تورک و فارسان دکر ھەتا ئەم ھاتین سەر سنووری تورکیایی ئیرانی ل گەلیی گادەری شیخ ئەحمەدی بارزانی ژبەر خاترا ژن و زارۆک و پیرو پەکەفتیان فەگەریا ئیراقی و حکومەتی ھەمی لناف سیمی دیانان کۆمکرن

مییرین وان گرتن برن بوگرتیخانین
(بەغدا، بەسرا، کەرکوک، موسیل).

ئەم ژنی زیدەتر ل (۵۰۰) مییران
دگەل مەلا مستەفای لسەر سنوورین
تورکیایی و ئیراقی ماینەفە حکومەتی
ھێرش ئینا سەر مە مەژی خۆ نەدا
دەست داگیرکەران.

مەلا مستەفای ئەم کۆم کرین گوتن
ئەم دی چینە سوڤیەتی ریکا مرنی و

مانیییه ییّ دقیتن بلا دگهل مه بهیّت ییّ نهقیّت بلا قه گه پریّت مه هه میان برپاردا مرن و مان دگهل دابین .

ئهم سنوور سنوور هاتین مه شه پریّ تورک و فارس و عه ره بان ب بهرده وامی قه هره مانانه دکرو خو گه هانده

سه ر رووباریّ ئاراسی، ئهم هاتین سوّقیه تی ده میّ سه لیمی ئه ق سه رهاتی و چیرۆکه بوو من قه دگپران و به حسیّ مرنیّ و به فرو باران و سوپور سه رماییّ و برسیّ و نه بوونا خارنیّ دکر گو هیّن من موویت دبون من ددلیّ خودا دگۆت براستی ههنگ شه پقانن و ملله ته کیّ خودان باوه رو فیدا کارن.

هه رگاقه کا ئه زو سه لیم سعید بیکار دبووین دابوو من سه رهاتی یّت خو قه گپریّت گه له ک جاران ژی بو من گومان چیّ دبوو من دگۆت تو دبیژی ئه قه هه می راست بن ؟ مرۆف بکاریت ته حه مولا قان هه می نه خو شیان بکه ت.

به لیّ ل دو ماهی کیّ ده میّ ئهم هاتین ئیراقیّ خراپتر بسه ریّ من هات من بچۆ دگۆته قه ئه و چیرۆکیّن ل شه قین زقستانان بو من قه دگپران نه ها دژيانا مندا دووباره دبنه قه و واقعه که ئه ز بچاقیّ خو دبینم چونک و لپاش ئهم ل شه قلاویّ هاتین بارزان بو ئالوزی و حکومه تی هیّرش ئینا سه ر کوردان و ده قه را بارزان و ئهم ل گوندی دره قین دچووینه ده ریّ لبه ر فرۆکان لبن که قرو شکه فتاندا مه ژيانا خو بسه ر دبر هه تا سالا ۱۹۷۵ حکومه تی بزۆر ئهم

راگواستینه باشوړی ئیراقی، گوندین دقهره بارزان هه می ستون و ب تیئینتی و پەقاندن ئەم ب زیلین سەربازی برینه مویسل و پاشان ب قیتاری برینه جنوبی ل دیوانیی قەزا عەفەك بۆمه سەربازگهه چیکریبون هه می سەحرا بوو هەر مالەك چووبن کەپرۆکەکی کوب داری حەسیلان چیکریبون مالا مه ل ژمارا (۱) بوو چوار کۆمه‌لگهه بوون.

بارزانی بخۆ دئاخفتن دگۆتن هندی بیرامه بهیتهقه ((۱۰ - ۱۵)) جاره گوندی بارزان چول دبیت و ئاقا دبیتهقه.

ژیانا مه زۆر زۆر یانهخۆش بوو ئاقا سویر هه می روژی توزو توویخ و رهمل دباری کارو کاسبی نه‌بوو خه‌لکی زمانیی عەربی نه‌دزانی ئاق و کەهرەب و دکتور نه‌بوون، خه‌لك زۆر دمەرن دکارم بیژم ((۴۰۰-۵۰۰)) کەسان ژيانا خو لدهست دا.

حکومه‌تی زۆری ل خه‌لکی دکر زیره‌شانی ل خه‌لکی دکر روژی هه‌تا ئیقتاری ژن و می‌ر دا ل وی ده‌شتی گه‌ریین دا ک‌شپلین حه‌ویوانی و حیشتان و بنکی خورنیکا خرّقه بکەن بۆنان پاتنی و درۆستکرنا خارنی یه‌ك دوو کەس ب بن ره‌ملی کەفتن و به‌زر بوون یه‌کی تیلی بوو یی دیژی یی گوندی هه‌سنی بوو لپاش چەند روژان مه‌یتی یی گوندی هه‌سنی قه‌دیت و ل بن ره‌ملی ئیناده‌ری به‌لی یی تیلی به‌زر بوو مه‌یتی وی نه‌قه‌دیت.

کەنی و گریا دایکا عەزیزه تیکه‌لی یه‌ك دبوون دگەل ئاخفتنا وی په‌یئین کوردی و عه‌ره‌بی و تورکی و روسی تیکه‌ل دبوون مه‌ژی گوتی دایکی چما تو دگری و دگەلدا دکەنی؟

گۆتی کورپى من دەما ئەز گەنجبووم ئەف سەرھاتىيە بۆ من قەدگىپران من
خۆش خۆش باوەر نەدکرن ئەز دىپىژم نھا توژى رەنگە لمن باوەر نەکەى بەلى
باش بزانه يا بسەرى قا مەرقانە و قى مللەتى هاتى بسەرى کەس
نەھاتىيە، دمیژوویدا کیم مللەت یین هەى ئەف کارەستانە و دەردەسەریە
بسەرى وان هاتبن، کورپى من بخۆدى رۆژا ئەز هاتى سەر ئاھا ئىراقى من
خىرو خۆشى ل خۆ نەدیتىيە خۆشیا من ئەوہ يا من ل نەخۆشیا لەزەت
وہردگرت دەمى بۆ من باوەرى چىبوو ئەز ب

خۆرا گرى و بسەربلندى لەمبەر قان نەخۆشيان
رادەوہستام و من دگۆت دقیت کەيفا دووژمنى
نەئىنبن.

سال ۱۹۸۰ ئەم قەگواستىنە کوردستانى ل
قۆشتەپەى کۆمەلگەھا قادسىيى ئاکنجى کرى
مە گۆتن تازە ئەم ژ داىکبووینەقە چونکو
هەووايەکى ساف و ئاقاکا شرین و کەسکاتى و
داروبار مە دیتەقە لى چ ل بەختى ژ رەنگى

قىپر بکەين ل ۳۱ / ۷ / ۱۹۸۳ کولاڤ سوورپن پاسەوانپن کوچکا کۆماريا
ئىراقى ل بەغدا هاتن هەمى مپرن بارزانپان گرتن و برن بەرزەکرن ئاف و
کەھرەب لە برپن خوارن و قەخوارن لە قەدەغەکرن بۆ ماوى هەيقەکى بىرا
ئاقى پپنەکرن ژن رپکا (۳ - ۴) کيلو مەتران داچنە کارپزان هەتا
تەنەکەکا ئاقى دئينا دا نپزىکى کۆمەلگەھى بن ئەمن و ئىستخباراتپن
بەعسیان دا ئاقا وان رپژن و تەنەکپن وان ب نپزا کون کون کەن و ھاڤپژن،

كەس نەدوویرا خو لمە نېزىك بکەتن ژنا قەبر دکۆلین و مری قەدشارتن، دەر دۆرېن کۆمەلگەھى ھەمى دگرتى بوون.

لپاش سالەكى دوویان خەلك ژ کۆمەلگەھان رەقین چوونە ھەولېرى و جھېن دى زارۆکېن من دساقا بوون ھەقزېنى من دگەل دوو کورېن من گرتن و برن ئەز مەجبور بووم رۆژانە بچمە کارگەرىي ل ((پردى، کەلەكى - وەکاشە - قوریتانى - بیستانەى - دەشتا ھەولېرى مەشولې بیستان و دەخل و دانى دکر، سەرەرای ھندى ژیان لمە تالکریبوو کۆ ئەم کورد و بارزانینە ئەقى جارى لمن دگەریان دا من ژى بگرن و رەوانەى سۆقیەتې بکەن چونکو ئەز ژنە کا رۆس بووم بەلى لبەر خاترا زارۆکېن خو من خو قەشارت.

ھەتا سالا ۱۹۸۶ حکومەت ھات ھەمى ژن و زارۆک گرتن و کرنە دناڤ پاس و لوریان و ھندەك برنە کۆمەلگەھە کا دى ل جدیدەى ھندەك ژن برنە نېزىك کۆمەلگەھا گۆرەتویي سەرسنورى ئىراقى تورکيا و ئیرانى ، شەقى ئەم فرەداين و ئوتوموبيل قەگەریانەقە و گۆت ھەرنە دەف مرۆقیت خو ل ئیرانى سەر ئاخا ئىراقى نەمینن.

ئەم ب شەقى قەگەریانەقە و خەلكى کۆمەلگەھا گۆرەتویي ھەمیان کەھرەبا خو قەمراند ھىدى ھىدى ھەر ھندەك مال چوونە ناڤ مالەكى ئەم چوونە مالا ((عەلیی توى)) چونکو من ژنا وی دناسى ئەو ژى یا سۆقیەتې بوو بو ماوی چەند ھەیقەکان ھەر مالەك ل مالەكى و ل جەھەكى بوون خو قەدشارت دووماھیکى خەلك مەجبور بوو ھندەك

چوونه ئیرانی هندهك چوونه سه‌ر مالین خۆ چوونه هه‌ولیرۆ سه‌رکارگه‌ه و ده‌واجن و جهین کارکرن و ئەم چووینه‌ق قۆشته‌په‌ی.

هه‌تا سالا ۱۹۹۱ دگه‌ل کۆره‌وا ملیوونیا کوردا ئەم ره‌قین ب پیا‌ن ل هه‌ولیرۆ هه‌تا ئیرانی چووین بریقه‌ مه‌ زۆر نه‌خۆشی دیتن و لبه‌ر سو‌رۆ و سه‌رمایی بۆ ماوی (۳) هه‌یقان ئەم لهن خیشه‌تان بووین ل کۆمه‌لگه‌ها بی‌مزویرتی قه‌گه‌ریایینه‌قه‌ بۆ قۆشته‌په‌ی هه‌تا سالا ۱۹۹۶ مه‌ مالا خۆ ب یه‌کجاری ئینا‌ف سه‌ر گوندی خۆ ل بارزان نه‌ا ئەز ل بارزان ژیا‌نا خو‌بسه‌ر ده‌م دگه‌ل فان هه‌ردوو کچان سه‌رقان هه‌می خه‌مان، گرتنا می‌رو کوران، پار خه‌مه‌ك گه‌هسته‌ من یا بوویه کول و که‌سه‌ر ددلی مندا کورۆ من جه‌رکی من بی‌ ده‌هریت و دلی من کرین بی‌ لی‌ ده‌یت و سوتم و نه‌هیته‌ گۆتن، سوتم و نه‌هیته‌ گۆتن!.

شه‌قا ۱۵ / ۱۶ / ۵ / ۲۰۰۸ ل گوندی بارزان.

كۆرەوا مليوونىيا گەلى كورد

۱۹۹۱

((گول خانم مراد عەزیز))

١٩٨٣ بە عەسی ل بەرە بەیانیەکی هاتن هەقژین و دوو کورین من گرتن دگەل سێ زافایان، ل راپه پینا
١٩٩١ ئەم هەمی چووینە دەری مەگۆت دی گرتی بەرین گولەکی تەقی خوشیی بییی من کەفت، بوی بییی
بریندارقە ئەزل سەر ملان چووم هەتا گەهشتیە ئیرانی

گول خانم مراد عەزیز ژنە کا تورکە و قەفقازیە ل ئوزبە کستانی هاتیە
ئاکنجیبوون، دەمی بارزانی ب قارەمانی ژ دەستی سی دەولەتین
داگیرکەرین کوردستانی دەرباز بووی ل سالای ١٩٤٧ ل رویاری ئاراسی
قەپەری و چووێ سۆقیەتی، چارەنقیسی مستەفا سەعید چیچویی
داویتکی کەفتە تاشکەندی گولا تورک و مستەفای کورد هەقدوو ناس
دکەن و دبنە هەقژینین هەتا هەتای گول خانم دیبژیت :

مە دژیانا خودا چکاکان کیشە و گێرو گرفت نەبوونە لی ژ بەر کۆ

هه قژینی من کورد و بارزانی بوو دووژمنان
 نه دهیلا ئەم ب خووشی ئارامی بژین، هه می گاقان
 وهکی زیرهقان و چاقدیر ب دویف مه قه بوونه
 ئاستهنگ و بهربهست بو مه درۆستکرینه بگره ژ
 راگواستنا بزۆرو گرتن و کۆشتن و تالان و هه می
 جورین شهشکه نجه دانین لهشی و دهروونی، ده می
 ئەم هاتین بو ئیراقی ل پیرمام ئاکنجی بووین بو

دهمکی کورت، پاشان مه مالا خو قه گواست بو گوندی بلی ل سالا
 ۱۹۷۵ ئەم هاتینه راگواستن بو باشوری ئیراقی ل پارێزگه ها دیوانی قهزا
 عه فهك بۆمه چوار سه ر بازگه ه چيگربوون ل سه حرايه كی چوول بناقین
 ژماره يهك دوو سی چوار، مالا مه ل ژماره يهك بوو ژياناكا زۆرا نه خووش
 و ب ره زالهت مه بسه ر بر كهش و هه وایه كی زۆری خراب هه بوو هه می
 روژی توز و تویح بوو، گه لهك كهس مرن و تویشی نه خووشیین جوراو جور
 بوون نه مازه زارۆك و پیر لپاش (۴ - ۵) ساله كان ئەم قه گواستینه
 ده ردۆرین هه ولیری ل ناحیا قوشته په ی کۆمه لگه ها قۆدس ئاکنجی بووین
 بو ماوی ساله كی ئەم لب خیشه تان بووین ژيانه كا زۆرا ب زحمهت و سه خت
 و دژوار مه بسه ر بر كه هره ب نه بوو ئاڤ مه ب راڤیان دكیشا، هیدی هیدی
 هه قژینی من و کوپۆ من دهست هاقیتته خانی چيكرنی، ل ماوی دوو
 سالان خانیهك بو مه چيكر دوو ژور لینانگه ههك و سه رشوکهك و
 ئاقه دهست تیڤا بوون دگه ل به رسقه كی بزۆری خانیین کۆمه لگه هی بقی
 شكلی بوون لی سه د حه یف و محابن هیشتا عاره قا هه قژین و کورین من

هشک نه بېوو خه څه کا شرین و نانه کي بې ئیش و بازار تیدا نه خارېوو به عسیان گرتن.

ئه ز و بیکو کچین خو بیکه س و خودان ماینه څه من سهر پهرشتیا وان دکر روژي هه تا ئیقاری دا دگه ل کچ و بویکین خو چینه شولې ل ((پردی، خه بات، بیستانه ی، هه ولیړی)) مه شولې بیستانان دکر ته ماته دچین و ئاڅ ددان و باردکرن، مه بیستان دکولین ئاده دکرن.

روژي ب (۲) دیناران به س دا هه وجهی به رده ستی نامهردان نه بین ئه ری برا بخودی هه ردوو سی سالان خه مه ک داچیت یه کا مه زتر داهیت ل سالیڼ

شېستان ژ بهر تو ب بارانی ژ دهرڅه ی گوندی ئاڅ شکه فتان بووین (۱۹۷۵) ئه م راگواستین ل سالا ۱۹۸۰ ئه م څه گواستینه هه ولیړی سالا ۱۹۸۳ کورپ میړی من گرتن سالا ۱۹۸۶ به عسی هاتن ژن و زاروکین مه هه می گرنه لوریان و پاشان برنه سهر حدودی ئیراق و ئیران و تورکیایی ل پیره فاتی گوتی ژ ئیراقی دهرکه فن نابیت هوون لسهر خاکا ئیراقی بیسن هنده ک ژی راگواستنه

کومه لگه ها جدیدی، ئه م وه کی توپه کی بووین دده تستین واندا سته مکارانه ههر روژه کی ئه م ب لایه کیڅه دهاقیتین، ژ ترسا به عسیان مالا خو مه بره هه ولیړی بدزیڅه مه خانیه ک گرت ئه ز دخانی دا مامه څه لده ف نه قیین خو، به عسیان برپاره ک دهرکر گوتی ئه و ژنا بیانی بیت دقیت ژ ئیراقی دهرکه قیت مال ب مال لمه ژنښن روښی دگه پریان مه ژی بدزیڅه

خۆ قه د شار ت هه ر روژه کي دچووينه ماله کي دمالاندا گه ره که کي مه ژيانا خو بسه ر دبر، هه تا راپه رينا پيروزا سالا ۱۹۹۱ ده مي خه لک راپه ري و هه ولير نازاد بو ي ته ز ژي ده هاراتي ي خودا دگه ل خه لکي راپه ريم و چوومه ده ري ته م زور که يف خو شبو وين دل ي مه زوري خوشبو و مه گو ت ئيراق دي نازاد بيت، چاره نقي سي مرؤ قين مه دي ديار بيت، ته ز دوان

هزراندا بووم گوله يه ک هات ب پيي من که فت و دلایي دي چوو ده ري کچين من زوي زوي ته ز گه هاندمه نه خوشخاني دکتوران بو من برينا من قه دووري و

ده رمان کر، هيدي هيدي ئيش و ژان ل پيي من کيم بوون من ژ که يفاندا هاش ئيش و نازارا برينا خو نه مابوو به لي قه ده را مه هه ر کوچ و کوچبه ري و مال

وي راني بوو ته ز چاهه ري هه واله کي کور ي خو بووم من نه زاني جي ي مزگيني ي دي خه به ره کي تالتر گه هيته من، بويک و کچين من هاتن ته ز نه خوشخاني برمه ده ري، گو تن دقي ت ته م بزوي ترين وهخت ژ هه وليري ده ربکه قين به عسي دي قه گه رپي ي خه لک يي دره قن ب ئو توموبيلي و ب پيان ته م دگه ل کو ره وا مليوونيا گه لي کورد ره قين چووينه ئيراني دوو کچين من دا لب ن ملي ن من چن ب باره کي خه مان و ئيشه کا گران ژ تر سا رح ي، بشله شلي من ريک دبر ي، هيدي هيدي چووين هه تا ته م گه هشتيه کومه لگه ها بي مزوير تي ل شاري شنوي چووينه ق بن خي قه تي ن به تال و قالا

بۆ ماوئ (۳ - ۴) هەيشان رېكخراوئېن خېرخواز چاقتى خۆ ددამە پيئىئ
 من بېرېقە زۆر زىمەت قىكەتبوو هەمى گول ببوو برىنا وى دووبارە
 تازىياقە و ئەز كەقتەمەق نەخۆشخانئ هەتا پيئىئ

من چيئە بووى، براستى هەمى ژيانا من ئيش و
 تازار و ژانبوونە هەتا خەمەك سقك دبوو ئيكا
 مەزنتر جھئ وئ قەدگرت، لئ مە باوەرى بخۆ
 هەبوو هەرگاڤ مەدگۆت دقيت ئەم بژين چونكو
 دووژمنى مرنا مەدقيا لەورا مە مرن نەدقيا،
 نەوەك مرن بوومە باشترين دەرمان بوو، خەلكئ
 كوردستانئ هيئدى هيئدى ل وەلاتئ ئيرانئ و
 توركيايئ قەگەريانەقە سەر مال و حالئ خۆ، ئەم

ژى قەگەريانەقە بۆ سەر مالا خۆ لئ مخابن بەس بناڤ مالبوو هەمى
 تالانكربوو چ تشت بوو مە نەهيلابوون سالا ۱۹۹۳ دوو بارە لپاش (۱۸
) سالان مە مالا خو برە گوندئ بلى سەر ژنووى دگەل كچ و بوكيئ خۆ مە
 بخۆ خانئ چيكرن ب بلوك و داران هەتا نها ژى ئەز ژيانا خۆ ل بلى دبه مە
 سەر گەلەك جارن ژى ل زقستانئ ئەز دچمە سەربانى بانى دگيئرم و سقاندا
 قەدكۆتم چوونكو خانئ مە ئاخە و دلويان دكەتن و بريارە قا نئزيكانە
 حكۆمەت بۆ مە خانيا چيئكەت .

۱۳ / ۴ / ۲۰۰۸ گوندى بلىئ

**۲۰۰۳ زارۆكىڭ بارزانىيان ل پاش (۴۵-۵۰) سالان ل
رۆسىيى قەگەپريان كوردستانى و بۆيەكەم جار
بكهسو كارىڭ خۇشادبوونەقە .**

دهمی مه زانی به عسیان بایین مه یین جینو ساید کری بیرا مه ل زولم و سته ما ستالینی هاته فه.

چیرۆك و سه ربۆرین تراژیدیایی بارزانیان هند زۆرن چگاغان تفاقا
نابن... ئەگەر مروۆقی بقیّت لسەر ژيانا وان بنقیسیت چه ندین په رتووك
وفلیم دیّ لسەر هیینه نفیسین و دروستکرن... نه مازه سه رقان دوو
ئالیان کویهك خه بات و شورشن یا دن ژئی ژیان و بهرخۆدانه،
هه رچه ند دووژمنان قیایه کو ریژا بارزانیان ژ ئالیی دیموگرافی فه کیم
بکه ن و بشیوینن، لی بارزانیان به روفاژی قیایه روژ بو روژی ریژا
ئه ندامین خو زیده بکه ن، له ورا دهه ر کوچ و کوچه رییه کی دا
بارزانیان ده ست ژ ژياناخویا روژانه نه به ردایه و مل بملی شه ری
داگیرکه رین کوردستانی شه ری ژيانی کریه، ده می بارزانی ژ رویباری
ئاراسی فه په ری چوویه سه ر خاكا سوّقیه تا به ری، رژیما وی ده می یا
سوّقیه تی بارزانی برن و به لافکرن هه ر چه ند مروّقهك هنارتنه
گونده کی و ده فه ره کی، ب هه ر ئاوایه کی بیت بارزانیان خو دگه ل
خه لکی ویّ ده فه ری رائینا و دگه ل گونجیان، ب تایبه ت ئه وین تنی
چووینه گوندان چنکو خه لکی گوندین وان ژئی وه کی کوردستانی
مژویلی کارو کریارین کشتوکالی بوون، سه ره پای نه زانینا زمانی
رووسی یان تورکی، کارین به رده وامیی ب ژيانا خو بدهن روژ بو روژی

جەي خۆ دىلى خەلكى دەقەرئىدا قەكەن، ئەو كارىن دكرن زۆر ب دلسۆزى و پاكى ئەنجام ددان، ھەتا گەھىشتىيە وى چەندى خەلكى بارزانىيان دناقدا كاردكر كچىن خۆ بدىارى ددانى و چەندىن كەس ژوان ھاتن خەلاتكرن ژلايى حكۆمەتى قە مال ھەبوون دوو كچىن خۆ يان سى دكرنە دىارى ھەقالىن بارزانى، وان ژى خىزان بخۆ پىك دئىنان و بەردەوامى ب ژيانا خۆيا رۆژانە ددا ب سەربەرزى و سەربلندى پىشتى چەندىن سالان زۆربەيا بارزانىيان ژن ئىنان و بوونە خودان زارۆك، ل سالا ۱۹۵۸ دەمى بارزانىيان بپىاردای قەگەرپىنەقە بۆ كوردستانى بەھرا پتر ژژنىن وان دگەل ھاتن بۆ كوردستانى لى ھندك ژوان مانەقە و ھندەك ژى ل كوردستانى قەگەرپىنەقە نەشىيان بارى گرانى ژيانا كوردستانى ھەلبىگرن، ئەو ژنىن ل سۆقىيەتى ماىيەقە يان يىن قەگەرپىيى زارۆكىن خۆ دگەل خۆ ھىلان و برنەقە، چنكو ب ياسايى سۆقىيەتى زارۆك يىن داىكى نە، ھندك بارزانىيان ژى زارۆكىن خۆ ب پارە ژوان داىكان كرىبوونەقە و دگەل خۆ ئىنانەقە بۆ كوردستانى، ھندەك زارۆك ژ كچ و كوران دگەل داىكىن خۆ مانەقە كو ھندك دبىژن لناقبەرا (۲۰۰-۳۰۰) زارۆكان دا بوون، ھەقژىنىن ھندەك ژنان ل شەرى ئەلەمانيا و رۆسىيى دا ھاتبوون كوشتن، شوى ب بارزانىيان كرىبوو زارۆكىن خو دگەل خو ھەلبوونە كوردستانى و بناقىن بارزانىيان كرىبوون، لپاش ھەلوەشىيان و ژىكقەبوونا ئەوان خىزانان ھەردوو ئالىيان زۆر زۆر خەم و خەفەت و ئارىشىن جۆراووجۆر دىتىنە، كول و كوئان خارىنە بگرە ژقئانا داىك و بابان و غەرىبى و

نەخۆشییڭ دەروونى بۇ دەمى (۴۰—۵۰) سالان ئاگەدارى ژيانا يەك دوو نەبووینە، نە كورپ و كچان چ ژ بابیڭ خۆ زانییە نە ژى دايك و بابان چ زارۆكیڭ خۆ! ؟ تاك تاكە ژ دايك و بابان ل زاروكیڭ خۆ پرسىیە و قىایە سەرو سۆراخیڭ وان بزنان و زارۆكان ژى ھەرەسا، لى بارى نالە بارى كوردستانى و ئىراقى يى لەبار نەبوویە كو بەھقرا شادىبىن، ھەتا ساللا ۱۹۹۱ پىشتى راپەرینی بەتایبەت پىشتى (۹-۴-۲۰۰۳) ژناقچوونا رژیما بەغدايى ھىدى ھىدى زارۆكیڭ بارزانىيان سەردانا كوردستانى كرو ب باب و براو خوشك و كەسوكارىڭ خۆ شادبوونەقە.

خاتونىنا (زەینەب عەزىز مەھمەد)

۱۵-۱۰-۲۰۰۵ بۇ جارا يەكى قەدگريپتەقە بۇ كوردستانى بقی ئاوابى ھاتە ئاخافتن: ئەز زەینەب عەزىز مەھمەد ژ ھۆزا مزویرىيان و خەلکا گوندی پیندرۆیە دبیژیت تەمەنى من (۵) مانگی بوویە دەمى بابى من عەزىز پیندرۆیى دگەل مەلا مستەفایى قەگەرپایەقە بۇ كوردستانى، ئەژ ژى دگەل

دیکا خۆل سۆقیەتا بەرى مایەقە و دایکا من یى شوپکریەقە و ئەز دگەل مالا زىبابى خۆ دژیام، لى من نەدزانی كو ئەقە بابى من یى حەقیقى نییە، ئەز ھىشتا یا بچویك بووم من لىناقە لوپەلین دایکا خۆ وینە یەكى دایکا خۆ دیت دگەل زەلامەكى دا، من گۆتى دایكى ئەقە

کییه، ئەو وینە ژمن وەرگرت و گۆتە من ئەقە شولا تە نییه، هەتا دووماهیی دەمی ئەز مەزن بوویم من هەست بوی چەندی کر کو ئەز نە کچا پاستییا فی مروقی مە، بەلی من نەدزانی کانئ بابی من کیە و ل کیری یە؟، گەلە ک جاران ئەز لقی چەندی دنپیرپام و دفکریم و دناخا خۆدا دەهپرشپام، مالا مە ل ئوزبەگستانی بوو پاشان هاتینە ئۆکرانیا نھا ئەز خۆ دبینم بارزانی و کوردستانی... براستی ئەز ژێ یا سەر سوورپمای مایەقە ژقە دەرا ژیانئ، پشتی (۴۵) سالان تازە دبێژنە من ئەقە دوو خوشکین تەنە ئەقە خالەتا تە یە ئەقە مەتا تە یە ئەقە مامە ئەقە کورپ مامە. مروق نزانیت چ بێژیت ئەز یا هەببەتی بووی، چەوا ئەز خودانا ھندە مروقانە هەمووژی دیارە بو یە ک دباشن بوچی چەندین سالە ئەز بی کەس و خودان بوومە؟! د بەردەوامیا گۆتنین خۆدا زەینەب خاتوون دبێژیت ل سال ۲۰۰۵ زپ خوشکین من ژنە ک دیتبوو بناقی (شەفیقا میکائیل) شەفیقایئ گۆتبوو خوشکین من ئەز کچەکا بارزانیمە ئەز چوو بومە کوردستانی سەردانا مروقین خۆ، ل کوردستانی ھندە ک مروقان ل کۆمەلگاھا بەحرکی پرسیارا زەینەبی دکرو دکۆت مەژی مروقە ک یئ ھە ی بناقی (عەزیز محەمەد) ویژی کچەکا خۆ یا ل سووقیەتی ھیلای ئەقەژی ئەدریسا وانە ئەگەر زەینەب دخازیت بچیتە کوردستانی سەرا مروقین خۆ بدەت، پاشا ئەز ژێ چوومە دەف شەفیقایئ و من گۆتی ئەقە چ گۆتنە و چ سەرھاتیە؟! شەفیقایئ بو من شرووقە کر گۆتە من توژی وەکی من کچا کوردانی باب و براین تە ھەمی یئ ل کوردستانی، تو کچا عەزیز محەمەدی کو

ل ساللا ۱۹۴۷ دگەل مەلا مستەفایى بارزانى ھاتىە سوڤىھەتى ل ساللا ۱۹۵۹ يىن ڤەگەپىايە ڤە بو کوردستانى، ھەر ئەزوتو بتنى نىنە گەلەك زارۆكىن بارزانىيان ل وى دەمى يى لڤىرە ماىھە ڤە و نھا دچن سەرەدانا مرۆڤىن خۆ دكەن و مرۆڤىن وان ژى ھەمى زۆر زۆر رىزى لىدگرن و ھەڤكارىيا وان يا مادى دكەن و زۆر پى دخۆشحالن، پاشان من برپاردا ئەز بەيم كوردستانى و بگھمە ئەڤى راستيا ھندە سالان ھاتىە نەپەن كرن و ڤەشارتن نھاژى ئەز دەمى ھنگو ھەمىيان دبىنم لدەف من روىنشتىنە و رىزەكا تايبەت لمن دگرن و ھەر رۆژەكى يەك دبىژىت تو مېھقانانى و زەحمەتەكا مەزن بو من دكىشن ئەز وەدزانم كو ئەز نھا يا ژ داىكا خۆ بووى و زۆر زۆرا خۆشحال ھەژى گۆتنيىە كو ناڤ و نىشانين كەڤنن زەينەبى ئەڤە بوونە (زەينەب مەمەدۆف، سىنڤرويل - كوردىن) بابى وى ژى لويرى بوويە لى نھا چوويە ئوكرانىيا و دوو زارۆكىن ھەى بناڤى (رزاق و عاليم) ل گوندەكى خەرىكى كارين كشتوكالىە. ل كوردستانى ژى دووبرا يىن ھەى ئەوژى يىن ھاتىنە جىنۆسايدگرن دگەل بارزانىيان ل ساللا ۱۹۸۳ دوو خوشكىن ھەى بناڤى (زبەيدا عەزىز - مريەم عەزىز) دساخن و زەينەب ب دىتئا وان زۆر خوشحال بوو، مريەم خوشكا زەينەبىيە ل كوردستانى ژ داىك بوويە دبىژىت: بابى مە ھەمى گاڤا دگۆت من كچەكا خۆ يال سوڤىھەتى ھىلاى ناڤى وى زەينەبە نھاژى مە خوشكا خۆ دىتەڤە، زۆر خۆشحالين ب دىتئا وى بەلى جھى داخىيە نە ئەم رووسى و توركىي دزانين نە زەينەب ژى كوردىي دزانيت كو بخۆ

دهرده دل بکهین، (رازی) کورپۆ خوشکا منه یی ل ئیرانی فیره تورکیی بووی ئەو گۆتینن مه ههردووکان وهردهگیپیت ب ههفکارییا وی سهرهاتیین خۆ بۆ یهك بهحس دکهین لپاش دگهل زهینهب خاتوویی ن مه گۆتینن خۆ ب دویمههیک ئینان.

(شهوقیه مکائیل)

پیندرۆیی گۆت : بهیتمی مهزن بووین دایکا مه ههمی ژيانا خوه کره قوربانى مه، ههتا ئەفرۆژی ئەز نزانم پهیقا باب ببیژم، مه گۆت ب پیراتی دی بیژین باب مهنهزانی کو

رژیمه بهعسیان بابی مه ل سه ر سنووری عه ره بستانى دگهل هزاره ها بارزانین دی یین بنچاقری.

**چهندين نهتهوین دن وهك (تورك ، فارس ، عهردب) شیایه دگهل بارزانیاان
بژین لی دووژمنان ژیاانا لی تالکری و بکۆم یین كوشتی**

گولناز ئیبراهیم ئهكبهری ، فاطمه ، نیشتمان ، محمد علی ، شلیتر ، محمد رهزا ، محمد
رهسوئی، سوسن ، مریم

خیزان و زارۆکین سید کریمی بهری شههیدکرنی

دیمهنی خیزان و زارۆکین سید کریمی دشکهفتیدا پشتی شههیدکرنی

خيزان و زارۆكئىن وھاب دىئۆيى بەرى سوتنى

دىمەنى زارۆكەكى
وھابى، ساجيدا وھاب
سليم، بەرى سوتنى و
پشتى سوتنى دگەل
۱۳ ئەندامىن خيزانا خۆ
ل گوندى دىئۆ، چەما
ھاتن سوتن .

ناقىن وان ژنېن رووسی ئهوين بزاروك فه هاتيه گرتن ژلايى حكومه تا ئىراقىشه ل ۱۲ / ۶ / ۱۹۶۳ تا ل ۱۲ / ۲۰ / ۱۹۶۳ ل شارى ههوليرى

	ناقى سىباني	هه قزىن	گوند	زاروك	تيپىنى
۱	ره شیده ئه حمه د عومه ر	مه جید ته ها ميرۆزى	ميرۆز	۵	ياساخه
۲	ئوميه عوبه يدوللا نه زير	عمر حسين شكاك	شكاك	۵	ياساخه
۳	سونيا عوسمان قورت مه لا	شېخ يزدين محمه د	داويتكا	۵	ياساخه
۴	ئاتايو ئاثيرا ديمترى	ويسى على شانه ده رى	شانه ده رى	۳	ياساخه
۵	جه ميله ميرزا محمه د	سليم زوبه ير مه لا	بارزان	۶	ياساخه
۶	عه نيفه مسته فا جانگير	محمد جلندى	شنگيل	۶	ياساخه
۷	نايله بيوك مراد	على مسته فا عومه ر	دۆله مه رى	۲	ياساخه
۸	پاكيزه كوريتون ئىسماعيل	خوديدا حه سه نخان	شكاك	۳	ياساخه
۹	موكمل ئاخونجان	مسته فا ئه يوب چىچۆ	شيفكى	۱	يا چوويه به ر دلوقانيا خودى
۱۰	منه ور ئىبراهيم حه كيم	محمه د حه مو	گويزى	۳	يا چوويه به ر دلوقانيا خودى
۱۱	په لينه	ئىبراهيم شىخو	شانه ده رى	۱	يا چوويه به ر دلوقانيا خودى
۱۲	تاجيده	رشيد	ئه رگوشى	---	يا چوويه به ر دلوقانيا خودى
۱۳	شوكريه	بابه كر	هه سنى	۲	يا چوويه به ر دلوقانيا خودى
۱۴	لاريسا	أسماعيل ته ها	بازى	۲	يا چوويه به ر دلوقانيا خودى
۱۵	ته مارا	جوهر	تېلى	۲	يا چوويه به ر دلوقانيا خودى
۱۶	تانيه	حالى أحمد	خيشكىلى	۱	يا چوويه به ر

تېپىنى	زارۇك	گوند	هه قىزىن	ناقى سىيانى	
دلو قانیا خودى					
يا چوويه بهر دلو قانیا خودى	۳	گوزى	عبدالله هه مو	تانیه	۱۷
يا چوويه بهر دلو قانیا خودى	۴	مهاباد	ره حمان مه حمود	رايه	۱۸
يا چوويه بهر دلو قانیا خودى	۱	ببانی	عوسمان	نینه	۱۹
يا چوويه بهر دلو قانیا خودى	۳	ئاكرى	مه لا سلیمان	زولجیه ئوسمان	۲۰
يا چوويه بهر دلو قانیا خودى	۲	ئاكرى	قادر ده رویش	عایشه قادر عوسمان	۲۱

ناقین وان ژنېن رووسی یېن هه قژینین وان هاتییه جینوسایدکرن

ژ. زاروکان	ژ. کور	ناکنجی	مړیه یان ساخه	گوندى	هه قژین	ژ دایکبوون	ناق
							کچ
	۱	به غدا	کوچ کردووه	هوستان	علی عومەر محەمەد	باشکیریا - روسیا	پالینا میخائیلوفنا
	۲	دانیمارک	یا ساخه	شکاک	ئوبراهیم مه لا جه لال	باشکیریا - روسیا	جینا جه لال پورکینا
		هه ولیر	کوچ کردووه	کانیا لنجی	حوسین محەمەد چیچو	باشکیرى	زاهیره کیک باى باى نه زاروفا
	۱	هه ریر	یا ساخه	زیتى	شیخ محەمەد ئه حمەد	قرم	زه کیه ره جه ب
	۲	هردان	یا ساخه	ئاقه دۆرى	حاجی مه لا علی سلیمان	رۆس	سفتینا ئەلکسەندەر کادوش نیکوفه
	۲	بلی	یا ساخه	بارزان	مسته فا محەمەد ته ها	رۆس	ستراکوفه ماریا ئەلکسەندەر
	۵	سوید	یا ساخه	بارزانی	قه پۆ خالید زوبه ریر	رۆس	قاله نتینا
	۵	بلی	یا ساخه	بارزان	مسته فا محەمەد ته ها	قه قازى	باغده گول سلیمان شه عبان
	۳	هردان	کوچ کردووه	بیکول - شیفکی	عبدوللا صالح عه بدوللا	قرم	نه فیسه عه باس قه هره مان
	۲	بلی	یا ساخه	داویتکا	مسته فا سعید چیچو	قه قازى	گول خانم مراد عه زیز
	۱	دیانا	کوچ کردووه	کانیا لنجی	مفردی خانو حه و	قرم ته ته ر	فاتیمه میمه ت سه قه ر شاه
	۲	باشکیریا	دیار نیه	خیزوکا	هه میره قادر باچ	رووسی	ئبرا
	۱	بارزان	یا ساخه	بارزان	سلیم سعید فه ق عه بدوللا	قرم	عه زیزه خه یرللا سه یفللا
	۱	هه ولیر	کوچ کردووه	تیل	سلیمان عبداللا سلیمان	ئازربيجان	خۆشى رزا ئەسلان
	۳	سوید	کوچ کردووه	ئهرگوشی	حه سه ن	ئازربيجان	گولیزار ئبراهیم میرزا

ژ. زاړۇكان							
۱	۴	مېرگەسو ور	كۆچ كىردووه	مېرگەسۆر	مېرزا عەبدوللا مېرخان	كورد رۇسىيى	كازمىه عاندىن ئاخجىل
۳	۳	بەحرە	يا ساخە	ئاڧەدۆرى	جەمىل عەبدوللا	باشكېرى	گول قەرە ئەسلان
۵	۲	هەولېر	ياساخە	بازى	شاحسىن عەلى مەمەد	قەم - تورک	ئولفەت دەرەسن عەلى
۱	۱	رۇسىيا	دىار نىيە	بىيانى	عوسمان بارزانى	رۇسى	نىنا
۳	۴	بلى	كۆچ كىردووه	شىروانى	حەدۇ ئەحمەد مەمەد	قەم	تەمارا داركونوفا بارقىرا
	۱	سوران	يا ساخە	موكى	خەموشەمدىن بايىزدىن	قەم	عائىشە ئىبراھىم سېد ئەحمەد
			كۆچ كىردووه	بابكى	حسىن خال مەلا	قەم	ناتاشا
۳		رۇسىيا	كۆچ كىردووه	بابكى	حسىن خال مەلا ئىبراھىم	رۇسى	ئەلا
۴	۶	بارزان	يا ساخە	بارزان	كېرىم مەلكو ئەحمەد	كوردى ئازىبجان	بەياز ئىبراھىم مېرزا
۴	۳	سەكو	يا ساخە	سەكو	عومەر شىنك عومەر	رۇسى	سقىتلا ئىل ئىنجانا
۲	۱	هەڧنكا	كۆچ كىردووه	هەڧنكا	ئال عەلى ئال	قەم تەتەر	مومىن ئەحمەد ئىسماعىل
۲	۶	كانىالنج	ياساخە	كانىالنج	حسىن مەلكو مەحمەد	رۇسى	فەھىمە سلېمان وھىسى
		رۇسىيا	دىارنىيە	ئەرگوش	قاسم سەئىد عەبدى	رۇسى	خانمەر
	۱	رۇسىيا	دىار نىيە	سېپىندارى	مەمەد عەزىز مەمەد	رۇسى	
۲	۱	رۇسىيا	دىارنىيە	زرارا	خۆشەڧى سۆڧى مەمەد	رۇسى	
		رۇسىيا	دىارنىيە	شىڧكى	ئەحمەد بىرىندار چىچو	قەم	تەمارا

ناقىن ھەقالىن بارزانى يىن سالا ۱۹۸۳ دكۆمكوزىيا بارزانىيان دا
ھاتىيە جىنۆسايدىكرن .

ژ	ناقىن سىيانى	ژدايكبوون	گوند	ھۆز
۱	ئىبراھىم خۆشەوى رەشىد (ناقخوش)		پالانا	مزويرى
۲	حسېن محەمەد سلېم		ئەرگۆشى	مزويرى
۳	ئەحمەد تەھا يونس		ئىسۆمەرا	نزارى
۴	ئەسەد محەمەد خالىد		بازى	بەرۆژى
۵	ئىسمائىل مەلا ئەحمەد عەلى		بىبانا	بەرۆژى
۶	ئىسمائىل شىخۆمەر ئىسمائىل	۱۹۲۹	تېل	مزويرى
۷	ئىسمائىل تەھا عەلى		بازى	بەرۆژى
۸	ئەلىياس ئوسمان حاجى		رېشە	بەرۆژى
۹	پېرۆ حەمو كەلىتى	۱۹۲۷	كەلىتى	گەردى
۱۰	تېلو باقى محەمەد		زۆرگقان	شىروانى
۱۱	جادر عەزىز		ئەرگۆشى	مزويرى
۱۲	جومە مستەفا يوسىف		تېلى	مزويرى
۱۳	چەتو محەمەد عەبدولكريم		بابسىف	مزويرى
۱۴	حالى مەم حەدۇ		سەردەرى	شىروانى
۱۵	حەدۇ محەمەد پەريا		رېزان	شىروانى
۱۶	حەسەن سلېمان مەلا		ژاژوك	شىروانى
۱۷	حوسېن سلېمان مەلا		بازى	بەرۆژى
۱۸	خەلىل مەلا عەلى سلېمان		ئاقەدۆرى	مزويرى
۱۹	داويد عەلى جەم جەمىل		ئەرگۆشى	مزويرى
۲۰	سەئىد مەلا عەبدوللا قاسم		شىنگىل	مزويرى
۲۱	سەئىد عومەر جەمىل		ئەرگۆشى	مزويرى
۲۲	سەئىد فەقى عومەر		سەكۆبى	شىروانى

۲۳	شاهین ئیبراهیم شاهین	۱۹۲۹	مامیسکی	شیروانی
۲۴	شه فیق مه لا عه بدوللا قاسم	۱۹۲۰	شنگیل	مزویری
۲۵	شیخۆمه ر شینک مه لا ئۆمه ر		دیرشکی	شیروانی
۲۶	شیخۆمه ر مراد خان شیخ		قازی	شیروانی
۲۷	سالح ئه حمه د حسین		قازی	شیروانی
۲۸	سالح تاهر خه زیران		سیلکی	مزویری
۲۹	سالح عه لی ئاغا محمود		خیززوکا	شیروانی
۳۰	سالح عه لی زیاب		هه قنکا	به روژی
۳۱	سلیمان عه بدوللا سلیمان		تیلی	مزویری
۳۲	تاھر شریف عه لی		هه مدلا	به روژی
۳۳	ته ها ئه سکه نده ر هه سه ن		ریشه	به روژی
۳۴	زاهیر قادر زاهیر		هۆستانی	به روژی
۳۵	عوسمان هه سه ن مه محمود		بیانا	به روژی
۳۶	عومه ر باپیر نه بی		ژاژوک	شیروانی
۳۷	عومه ر عوسمان وه بیس		پیندرۆی	مزویری
۳۸	عومه ر هه سه ن عه لی		هۆستان	به روژی
۳۹	عومه ر شینۆ عه بدولره حمان		سه فتی	نزاری
۴۰	عیسا خالد حسیچن		بازی	به روژی
۴۱	عیسا هه مه د مه لکو		کانیا لنجا	شیروانی
۴۲	مه مه د ئاغا ره ش شه مدین	۱۹۲۵	ئه رگوشی	مزویری
۴۳	مه مه د عه بدوللا حسین		بازی	به روژی
۴۴	مه مه د مام ره ش شه مدین		شنگیل	مزویری
۴۵	مه محمود وه سمان		لیزه بیری	شیروانی
۴۶	مسته فا سعید چیچۆ		داوینکا	مزویری
۴۷	مسته فا مه مه د ته ها		بارزان	به روژی
۴۸	مسته فا مه مه د بیبه کر		بارزان	به روژی
۴۹	مه لا گۆج خدر		بیانا	به روژی

به‌لگه نامرن

((پالینا میخائیلوڤنا خیزانا عهلی عومەر محهمه))

عهلی عومەر دگهل زاروکیڤ خو و پالینیا خیزانا خودا

Rekar Mizum

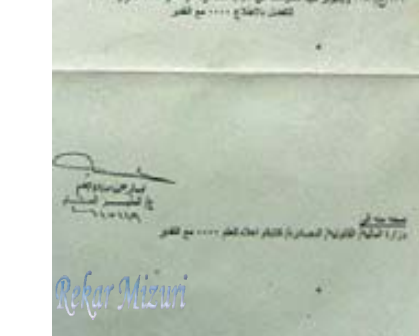
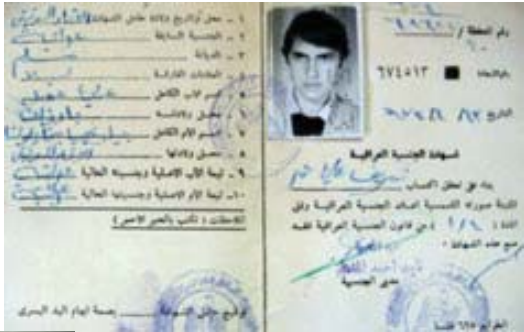
زاروکیڻ علی عومیر

Rekar Mizuri

علی عومیر بهڊا

به‌لگه‌یه‌کی داد‌گه‌ها به‌عسیان ۱۹۸۳: دیکومینتین عدلی عومدی
 ل پاش ۷ ساله ژ هزاره‌هان بارزاتین جینوسایدکری ته نها فی به‌لگه‌ی
 کوچکرنی بو خیزانا وی شه‌گین ئەفه‌ژی به‌لگه‌یه‌ کو بارزانی ۱۹۸۳ گرتی
 لپاش یه‌ک دوو هه‌یشان بیته‌ی جینوسایدکری

Rekar Mizuri

((خهيات ئهحمد عزيز))

Rekar Mizuri

کوری خهياتی ۱۹۸۳ یی
هاتیه جینوسایدکرن

Rekar Mizuri

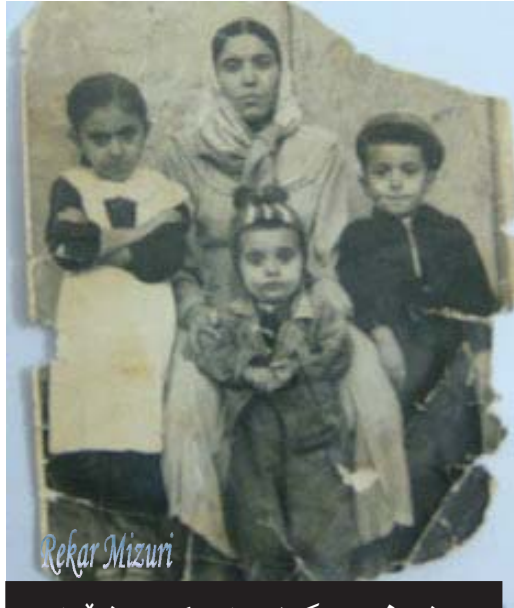
خهيات ئهحمد عزيز

Rekar Mizuri

ههقژینی
خياتی ب
برینداری
ل بهغدا
۱۹۶۴

((خوشی قهره ئهسلان))

Rekar Mizuri

خوشی دگهل زاروکین خوڤا

Rekar Mizuri

خوشی قهره ئهسلان

Rekar Mizuri

خوشی

((زاهیرهکیك باى نه زهرقا خیزانی حسین محهمه د چیچو))

Rekar Mizuri

زاهیرهکیك باى نه زهرقا

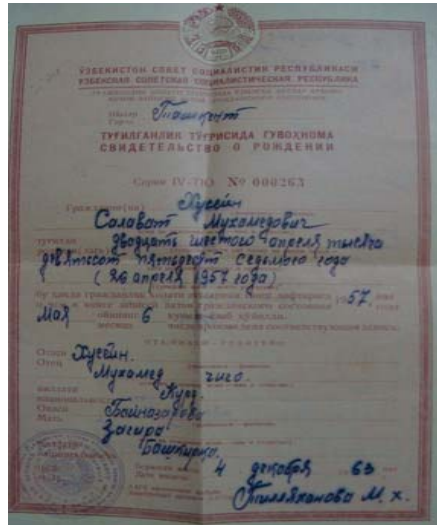
Rekar Mizuri

حهلیما بارزان کچا زاهیرایی

Rekar Mizuri

زاهیرهکیك باى نه زهرقا

Rekar Mizuri

Rekar Mizuri

ديکومینتین زاهیره کیک بای بای
نه زهرفا

((زولفيا سه يفللا))

ازولفیا سېفلا، دگهل کوری خۆ ئەسکەندرای و دگهل کوری خۆ کو بن هانیبه ئەنقال کرن. (۱۹۸۰_ فوئتنه)

ئەنقالکری ئەسکەندەر کوری زولفایاس دگهل هەفالین خول باشورئ عیراقئ (۱۹۷۸_ عەفەت)

لین چەن (مەحمود عبدالله) باوەراستن (زولفیا) لاین راستن (ئەسکەندەر محمود عبدالله) (۱۹۷۰_ بۆانیبە سەتار)

زولفیا مەحمود عبدالله بەرامبەر کوخین بارانیان کۆ بخو کرینه خانی (۱۹۷۱_ بۆانیبە عەفەت)

((زولفیة شامیلون توفیق))

زولفیة هارساری خالد علی رلهیلای کچی

لهیلا خالد

راستی زولفبه دگهل لایی
که س وکارین خودا

لایی چه پی زولفبه دگهل
که س وکارین خودا

زولفبه

Rekar Mizani

Rekar Mizani

Rekar Mizani

زولفییه

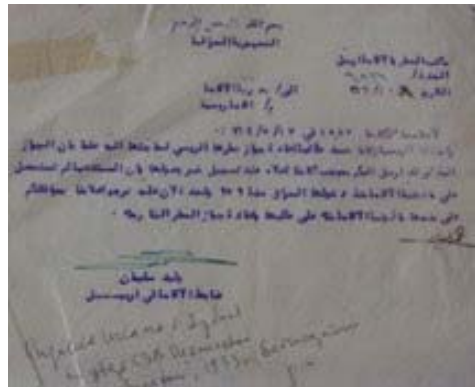
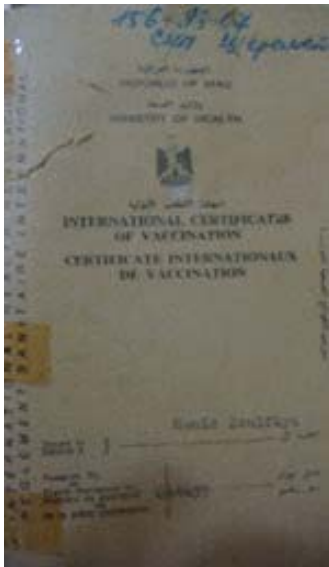
خالد علی

زولفییه دگه‌ل هه‌ قژینی
خودا ده‌می‌ یی‌ نه‌ خوش

دیکومینتین زولفیا خیزانا خالد عەلی

((سەبىريا ئەحمەد بەكر خىزانا حەكىم عومەر مەلا شىنى))

لاىن راستى (عەيشىن احمد بابكر) لايىن چەين (سەبىرىيە احمد بابكر) هەشكا _ ۲۰۰۵

رەشىد حەكىم ۱۹۷۹_ جنوبيا عىراقى

حەكىم عومەر دگەل خىزانا سەبىرىيە احمد دگەل كورى رەشىد حەكىم سالا ۱۹۵۷

ژ لايىن چەين ئە دابكا سەبىرىيە و عەيشىن . دگەل بەشكەين خۇشكەنت سەبىريا و عەيشى
۱_ كەلسوم خۇشكەنى ناوهراسىت ۲_ سانبيا خۇشكەنى لايى راست ۳_ سالا ۱۹۵۷

((فاتیمه سفهر شاه))

Rekar Mizuri

مفردی خانو و
فاتیمه و زاروکیڤ
وان ۱۹۵۸
تاشکهند

Rekar Mizuri

ئەسم میمهت سفهر شاه ۲۰۰۷ ئوکراڤیا

ديکومینتین ئەسەم میمەت سەفر شاھ و مفردی خانو حدو

Rekar Mizuri

جینوسایدکری
سلیمان مفردی خانو

Rekar Mizuri

مفردی خانو هه دو و زاروکین
خو ۱۹۵۷ تاشکهند

Rekar Mizuri

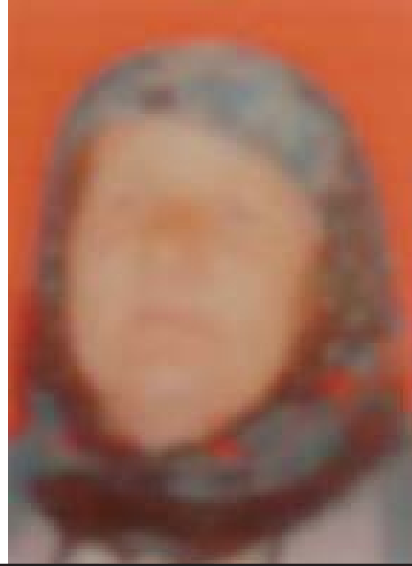
ل ناڤه راستی فاتیمة سه
فه ر شاه ۱۹۵۵ تاشکهند

Rekar Mizuri

لای پی فاتیمة سه فه ر
شاه ۱۹۵۰ روسیا

((کازیمه عائدین اخجیل))

کازیمه عائدین جینوسایدگری میرزا عه بدولله عبدالله

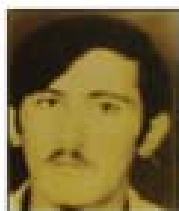
جینوسایدك
میرزا عبدولله
۱۹۸۳
قوشته به

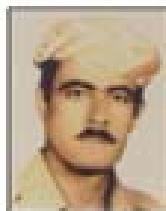
كازیمه

جینوسایدك
میرزا
عبدولله
۱۹۸۳
قوشته به

جینوسایدك
نازاك میرزا
عبدولله
۱۹۸۳
قوشته به

جینوسایدك
حه سن میرزا
۱۹۸۳
قوشته به

Rekar Mizun

میرگه سور ۲۰۰۸

((مومين ئه حمهه ئيسماعيل))

Rekar Mizuri

۱۲ سالامهتال روّسيائى قهگهرياي ۲۴ سالال ئهنگالى، مانهقه دچاقهريتييدا

يادگارى و ديكومينتېن مومين ئهحمهه ئيسماعيل

((نه فيسه عه باس قه هرمان))

لايى راستىٰ فه ريد مسته فتا ئه يوب، عبدالله

سالج بىٰ كوئى، رهزا عبدالله

Refkat Mizun

ديکومپٽيٽيٽين نه فيسه عباس قهر دمان عبدولا صالح

پيرو حەمەد ئىبراھىم

ل. پ. پيرو حەمەد ئىبراھىم ۱۹۸۳ جىنۇسايدىكراو، ل.چ. سەيد عبدالكريم
۱۹۵۸ رۇسىيا

ل. پ. پيرو حەمەد ئىبراھىم ۱۹۸۳/ جىنۇسايدىكراو، ناڧەند: سەيد عبدالكريم/ شەھىدە
ل.چ. موسا بەگ/ شەھىد بوو
۱۹۵۸ رۇسىيا

د شۆپا ئەنفال و كۆمكۆزىياندا

هېژايېن رېژدار ژبۆ ناساندنا جينۆسايدا گەلى كورد و ئەرشيفكرنا ديكۆمىنتىن جينۆسايدكرنا كوردان نقيسهري پەرتووكى ئەف پەرتووكىن خواري چاپكرينه و بەرههفن بۆ چاپى و يى بەردەوامه لسەر كۆمكرنا ديكۆمىنتان لسەر جينۆسايداكلنا كوردان، بۆ زىدهتر دەوله مەندكرن و كۆمكرن و ئەرشيفكرنا ديكۆمىنتىن تاييهت ب ئەنفال و كيميااران و تەفكۆزىيان، هيقى خوازين ژ تەف مرؤف دۆست و مافخواز و كورد پەروهران يىن بەلگه يهك لدهف هەبىت يان زانىارى ل سەر بەلگه يهكى هەبن ژ (بيستراو ، بينراو ، نوسراو ، وئنه) پەيوەندىي ب ئيمىل و تەله فوونا خواري بكەن، بۆ وى يهكى بهيتته ئەرشيفكرن و پارستن ژ نەمانى، مافى بەلاكرنى دىيى پاراستى بيت، هەفكارىكرنا هەوه وهفايه كه بۆ رۆحا پاكا جينۆسايدكرىيان.

تەله فون : ۰۷۵۰ ۴۴۸۱۵۰۲

ئيمىل : rekar mzoiri. com

په رتووکین نقیسه ری د بوارا ناساندنا جینۆسایدا گه لی کوردا :

- ١- لورینا دایکان ، چاپخانا مناره ، ٢٠٠٩ .
- ٢- جینۆسایدکردنی بارزانیبه کان، به زمانی (کوردی ، عه ره بی ، ئینگلیزی) ، چاپخانا حاجی هاشم ، ٢٠١٠ .
- ٣- ژنیڻ رووسی و راگواستن و نه نفال و کۆمکوژی، چاپخانا ، مناره ، ٢٠١٠ .
- ٤- نه نفال و کۆمکوژی و کاریگه ریڻ دهروونی .
- ٥- سه ربورا تراژیدیا یڻ بارزانیبیان ، سایتی ریکخراوا قه ژین بو قوربانیبین جینۆسایدا بارزانیان .
- ٦- نه سیداره وه به ره و نه نفال و کیمیا باران ، نه ژیر چاپدایه .
- ٧- جینۆسایدکرنا بارزانیبیان ل دادگه ها بلندا تاوانین نیراقی ، نه ژیر چاپدایه .

سوپاسنامه

سوپاسىيا وان هه مى خيزانان دكهين يين وينه و
به لگه و ديكۆمىنتين خو دايه مه. ههروهسا نه و كهس
و لايه نين گوند و گه رهك و مائين ژنين روسى نيشا
مه داى ل ناڤ كوردستانى و ده رڤه ي كوردستانى.